

CHRISTUS' TEMPEL OP AARDE

5 HONINGZOETE LEERREDENEN

DEEL 5

Door

THOMAS WATSON

Predikant te Londen

preken zijn in het Nederlands voor het eerst verschenen in
Alle de Wercken,
Amsterdam 1665.

Vertaald door ds. Joh. Fabricius

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2008

De titel: *honingzoete leerredenen* is ontleend aan een opmerking van een lezer, geschreven in een uitgave met oude druk.

INHOUD

1. De uitnemendheid van geestelijke dingen

Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven wat bestendig is. Spreuken 8:21a.

2. De zieke en genezing van de ziel.

Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.
Lukas 5: 31.

3. De verborgen tempel.

De tempel Gods is heilig, welke gij zijt. 1 Korinthe 3: 17.

4. Het verlangen van de heiligen om met Christus zijn.

Gepreekt bij de begrafenis van Jakob Stock

Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer ver het beste. Filippensen 1:23.

5. Gods anatomie, ontleding van 's mensen hart.

Alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen met Welken wij te doen hebben. Hebreëën 4: 13.

1. De uitnemendheid van geestelijke dingen

Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven wat bestendig is. Spreuken 8:21a.

De spreuken van Salomo schijnen ons als zoveel sterren in hun hemelkring; ze zijn als lichten om ons te leiden en als parels om ons te versieren. Ze zijn door God ingegeven en mogen daarom genoemd worden heilige orakels, of liever Godsspreken. Onder de spreuken in dit boek is deze niet de minste: “*Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is.*”

Het hoofdstuk begint met: *roept de Wijsheid niet?* Door de Wijsheid versta ik Jezus Christus, Wie genoemd wordt: *de Wijsheid Gods*, 1 Korinthe 1: 24. Zo heeft ook Junius het uitgelegd, als een metamorfose die de redenaars noemen: *een persoonsverbeelding*. Christus wordt hier voorgesteld in de persoon van een vrouw, die tot haar kinderen roept. *Roept de Wijsheid niet? Op de spits der hoge plaatsen, aan de zijden der poorten; tot u, o mannen, roep Ik; Mijn stem is tot de mensenkinderen.* Wat spreekt de Goddelijke Wijsheid tot haar kinderen? Niet veel dingen of fantasieën, maar *vorstelijke dingen*, vers 6. De Septuaginta vertaalt: *gewichtige dingen*. Dingen die een gewicht hebben en van waarde zijn. In het Hebreeuws staat eigenlijk: *prinselijke dingen*. Geschikt voor een prins om te horen en voor God om te spreken.

Wat zijn deze prinselijke dingen? *De vreze des Heeren, is te haten het kwade*, vers 13. Een van de prinselijke lessen die wij kunnen leren is de vreze Gods. Deze is het hoofd van de wijsheid. Het is de geest der religie. Deze vreze Gods is *te haten het kwade*. Hij is een Godvrezend mens die liever kiest te lijden dan te zondigen.

In deze tekst ligt een bemoediging voor de ware religie, ziende op de onvergelykelijke weldaad daarvan. *Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven, dat bestendig is.* Zij die Mijn liefhebbers zijn, zullen geen verliezers bij Mij zijn. Zij zullen geen wind erven, maar zij zullen beërven dat bestendig is. De poëten vertellen dat de zanggodinnen dochters waren van Jupiter. Maar zij hadden geen gerechtigheid; dus ontbrak hun erfportie. Maar, zie hier het erfdeel van hen die God liefhebben: *Ik zal hen doen beërven dat bestendig is.* Het Hebreeuwse woord ' ? wat vertaald wordt als *bestendig*, betekent: *dat welke waarlijk is*. Iets wat een vast en zeker bestaan heeft. De Italianen noemen het, dat Ik Mijn liefhebbers doe beërven, *het ware wezen; of, werkelijkheid geven*.

Vraag. *Wat wordt hier verstaan door een bestendig wezen?*

Antwoord. Het wordt op een drievoudige manier vertaald.

1. Met *bestendig wezen* mogen wij verstaan, Christus Zelf. Tot deze betekenis neigt Gregorius Nazanzenis. Jezus Christus is het dadelijke Wezen. Het is de Naam waarmee Hij Zichzelf noemt in Johannes 8: 58. *Ik Ben*. Daarom wordt hij vergeleken bij wezenlijke dingen, zoals: de dierbare Parel, het Brood des Levens. Hij moet noodzakelijk een allervolmaakste Wezen zijn, die het aanwezen en aanzijn geeft aan andere dingen.

2. Met *bestendig*, of *aanzijn*, wordt bedoeld de genade van de Geest die in de Schrift wordt genoemd: *een Wezen*. ‘*Bewaar de bestendige Wijsheid*’, Spreuken 3: 21. In het Hebreeuws staat: *bewaar wezenlijkheid*. Vandaar dat de genade genoemd wordt: *beproefd goud*, Openbaring 3: 18; *de ware rijkdommen*, Lukas 16: 11; en *de waarachtige zalving*, 1 Johannes 2: 27. Hij moet toch noodzakelijk een volmaakt Wezen zijn, Die al de volheid Gods meedeelt aan anderen? Eféze 3: 19.

3. Met *bestendig* wordt hier bedoeld *de zaligheid*, die uitdrukkelijk *bestendig* wordt genoemd in Hebrëen 10: 34. *Gij hebt in uzelf een beter en blijvend goed, in de hemelen.*

De tekstwoorden zo ontsloten hebbende, verdelen wij ze in twee hoofdstukken.

1. De hoedanigheid van de personen, *Mijn liefhebbers.*

2. De uitdrukking van hun voorrecht, *Ik zal hen doen beërven, dat bestendig is.*

1. De hoedanigheid van de personen, *Mijn liefhebbers.* Merkt hierover op:

(1) De genegenheid, *liefde.*

(2) Het Voorwerp, *Mijn*; dat is Christus. Echter zo, dat de gehele Drie-eenheid wordt ingesloten.

(1) De genegenheid, *liefde.*

Liefde is de prinses van onze genegenheden. Liefde is voor de religie wat onze geest is voor het lichaam, wat de zón is voor de wereld; het beminlijkste in het leven. Liefde doet rijpen en geeft liefelijk geuren in heilige plichten. Liefde is dat degene waarmee de Heere het meeste vermaakt wordt. Daarom vroeg Jezus aan Petrus: *hebt gij Mij lief?*

(2) Het Voorwerp van liefde, *zij die Christus beminnen.*

Jezus Christus is hun oneindig vermakelijk. Hij is het Wonder des hemels. Hij is de Wens aller heidenen. Christus is één en al schoonheid. Hij is blank en rood. Hij is de Bron van al de zoetheid. Hij is de Roos van Saron. Als de mensen Christus kenden zou het onmogelijk zijn om hen van Hem af te houden en Hem lief te hebben.

2. De uitdrukking van het voorrecht: *dat Ik hen doe beërven, dat bestendig is.* Bestendig is hetgene wat een wezenlijk en waarachtig goed is.

De leer hieruit is: ***God doet degenen die Hem liefhebben en dienen, beërven dat bestendig is.***

De Heere zet Zijn volk niet af met woorden, noch voedt hen met wind, maar Hij geeft hen dat bestendig is. Hij kroont hen met genade en zaligheid. De apostel noemt dit *heerlijkheid en kracht*, 1 Petrus 1: 5. Dat is dus hetgeen bestendig is en een eeuwig bestaan heeft.

Vraag. *Waarom is de genade zo goed en bestendig?*

Antwoord.

1. Vanwege haar dierbaarheid. Goederen zijn kostbare dingen die als een schat opgelegd worden. *Alle kostelijk goed zullen wij vinden*, Spreuken 1: 13. Het menselijk goed is in zijn hand, het is zijn geld en juwelen. Maar deze genade is werkelijk een bestendig goed vanwege zijn buitengewone uitnemendheid. Het wordt genoemd: *een rijkdom der kennis*, 1 Korinthe 1: 5. *Een dierbare geloof*, 2 Petrus 1: 1, want het verenigt ons met Christus en geeft een vereniging met Hem in al Zijn onnaspeurlijke rijkdommen, Eféze 3: 8. Als iedere bloem een robijnsteen was, en elk zandkorreltje een diamant en iedere kaars een ster dan was dit nog niets in vergelijking met de genade.

2. Genade is een bestendig goed vanwege zijn volkomenheid. Genade alleen kan onze ziel vervullen. De ziel is het edelste deel van de mens, de heerlijkheid van de schepping, het is een bloem der eeuwigheid. Het vereist de wijsheid Gods in haar te scheppen en het bloed Gods in haar te verlossen. De ziel is het wezenlijke deel; het is eigenlijke méns van de mens. Plato zegt: de ziel van Plato is Plato. Het is alleen genade die de hemelbron van de ziel kan vullen. Dingen van een aardse omtrek

kunnen nooit de geestelijke omvang van de ziel vervullen. De ziel kan verhongeren aan een volle tafel en bedelen in een goudmijn. Het eigenlijke goed wat uitgestort wordt in de ziel, is de kennis die het hoofd vervuld en de heiligheid die het hart volmaakt. En dit wordt gerekend als een bestendig goed wat een ziel indrinkt.

3. Genade is een goed vanwege zijn noodzakelijkheid. Dat is werkelijk goed wat een mens *zó* nodig heeft dat hij zonder hetzelfde niet kan leven. Een mens kan gelukkig zijn als gezondheid of rijkdom hem ontbreken. Maar hij kan niet gelukkig zijn als hen genade ontbreekt. De genade is voor de ziel wat het licht is voor het oog, wat brood is voor het lichaam. Hoe noodzakelijk is het geloof zonder welke wij God niet kunnen behagen! Hebreeën 11: 6. En ook de heiligheid, zonder welke wij God niet kunnen zien, Hebreeën 12: 14. Indien dan de genade bestendig is, dan zijn wij verloren zonder die. Andere dingen mag men bezitten, maar dit alleen moet men hebben. Zonder genade leeft een mens onder Gods toorn en sterft hij onder Zijn vloek, Johannes 3: 36.

4. Genade is zo'n groot goed omdat het algenoegzaam is. God stelt nooit een volkomen genoegdoerende kracht in enig schepsel. *Als zijn genoegzaamheid vol zal zijn, zal hem bang worden*, Job 20: 22. Dit is een raadsel, vol te zijn en toch gebrek te lijden; genoeg te bezitten en toch niet genoeg te hebben. De koning van Spanje, hoewel hij een wijder uitgestrekte heerschappij had dan enig prins, heeft nochtans gebrek want de hele wereld is niet genoeg. De sterren kunnen geen dag maken zonder de zon. Nu, geen ding geeft vaste troost zonder God. De hemel zelf wil geen genoeg smaken zonder God, veelmin dan de aarde! De wereld is wel genoeg tot ons gebruik maar niet om ons te vervullen. Het is evenals een piramide; hoe hoger u klimt des te minder wordt de omvang. Hoe hoger iemand klimt in de schepselen, hoe minder vergenoeging hij heeft. Alleen genade is de ware bestendigheid. Genade alleen kan volle vergenoegd geven. *Een goed man wordt verzadigd van zichzelf*, Spreuken 14: 14. Hij heeft iets binnen zich wat hem een vaste vergenoeging geeft. Genade stelt het gemoed gerust en verkwikt de genegenheden met vermaak. *Het koninkrijk Gods is rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door den Heiligen Geest*, Romeinen 14: 17. Hij die bedeed is met genade is niet alleen een erfgenaam van de hemel, maar de hemel is al in hem begonnen. Hij heeft het zaad der heerlijkheid in zijn ziel, daarom is hij ver genoegd in zichzelf. Hij kan zeggen met Jacob: *ik heb alles*, Genesis 33: 11. God is mijn Deel en de hemel is mijn hemel.

5. Genade is een goed vanwege haar zekerheid. Wij kunnen van niets hier beneden zeker zijn, want de wereld is een glibberig pad en vol onzekerheid. Geestelijke dingen zijn *zó* zeker dat men er zeker van opaan kan. Christus is de Zekerheid Zelf. Daarom wordt Hij genoemd: *een vaste Grondvest*, Jesaja 28: 16. De genade is een zekerheid. De hoop wordt genoemd: *een vast anker der ziel*, Hebreeën 6: 9. Werpt dit anker naar Boven en het zal nooit feilen. Het geloof is zeker, daarom wordt het genoemd: *een zeker bewijs*, Hebreeën 11: 1. Wanneer iemand dit bewijs heeft dan is hij zeker van zijn land. Het geloof is het bewijs van een christen waardoor hij betoont een zeker eigendom aan de hemel te bezitten.

6. Genade is goed vanwege zijn duurzaamheid. *Het is een bestendig goed*, zegt Aben Ezra, *dat is iets wat overeenkomst heeft met de eeuwigheid*. Zo leggen ook Junius en Marcerus dit uit: geestelijke dingen zijn niet aan vernietiging onderworpen. Dit duurzaam goed is *zó* bestendig, God wilde het niet anders maken. Alle dingen onder de maan laten verandering toe en zijn ziek aan de tering. Wereldse dingen zijn als een voorbijgaand banket met grote staatsie bediend, maar het is haast verteerd. Op een boekenkast te Dublin staat een wereldbol op het ene einde, en een doodskop op het andere einde. Als wij de wereldbol in onze handen namen, moesten wij die

tenslotte toch loslaten en het doodskop opnemen. Valeriaanus, een Romeins keizer, werd overwonnen in de strijd door Sapor, koning van Perzië. Hij werd gevangengenomen en weende zijn ogen uit. Wanneer Sapor wilde rijden leunde hij met zijn hand op de keizer en gebruikte hem voor een voetbank. Zo heeft alle aardse heerlijkheid een zeker einde. Hoe kan dat vastheid in zich hebben wat eens zal wegsmelten als ijs? Maar de genade is duurzaam. Wanneer een christen de aardse troost verliest, die hij toch niet kan bewaren, dan bewaart hij de schat die hij nooit kan verliezen. *De zalving die gijlieden van Hem ontvangen hebt, blijft in u*, 1 Johannes 2: 27. De dood kan dit bestendig goed nooit vernielen. *De gerechtigheid redt van den dood*, Spreuken 10: 2. Wanneer zijn kracht en zijn gehele staat van hem wijkt blijft zijn hoop op Gods vast, tenzij hij zijn gouden anker zou verliezen. Wanneer een christen wordt bezocht en alles moet verliezen, zijn land en zijn koren, dan begint hij pas aan zijn oogsttijd. *Het is hoogtijddag*, zegt de oude Zanchius, *dat ik zal haast gaan van de aarde tot Christus, boven de sterrenhemel*. En een ander heilig man, op zijn sterven liggende, zei: *welk licht zie ik?* Degenen die bij hem stonden zeiden: *het is de zonneshijn*. Nee, sprak hij: *mijn Zaligmaker schijnt. Vaarwel wereld, welkom hemel! O, in het lichaam kan ik het niet uitdrukken, ik zie onbegrijpelijke dingen*. Zo blijft de zalving Gods. Genade is een nimmer stervend goed. Het duurt zó lang als de ziel duurt en dat is eeuwig. Deze tak vergaat niet omdat zo groeit op de Boom des Levens.

*Alleen een zoet en deugdzaam ziel,
Als kostelijk hout zijn reuk bewaard;
En over de hele wereld viel,
Zij is en blijft dezelfde van aard.*

Dat geestelijke dingen noodzakelijk een geestelijk aanzijn in zich hebben, blijkt door de volgende twee krachtige redenen.

(1). Omdat God Die de Oorsprong en Mededeler van de waarheid is, het heeft verzekerd. Hij, Wie geloofwaardiger is dan iedereen, zegt ons dat er zulk een vaste bestendigheid is in de dingen des hemels, dat zij die Godzaligheid en trouw beminnen *zullen erven wat bestendig is*. En moeten wij God niet geloven op Zijn eigen woord? Wie zullen wij geloven als wij de Waarheid Zelf niet geloven? Waar zullen wij de lamp van ons geloof aansteken, als het niet aan deze Zon is? De hele wereld hangt aan Gods almacht; zal ons geloof dan niet aan Zijn waarheid hangen? Te twijfelen aan Gods waarheid is neer te werpen de eerste en de voornaamste pilaren van ons geloof.

(2). Dit komt het meest overeen met de redelijke natuur. De mens is een edel en uitnemend schepsel; *een weinig minder dan de engelen*. Hebben die tot hun onderhoud niet nodig een ware bestendigheid en lieflijkheid? Hij kan niet gevoed worden met fantasie, of leven van de lucht zoals een kameel, maar hij heeft iets wezenlijks nodig tot zijn onderhoud en troost. De hoge, hemelgeboren ziel is evenals een duif. Ze kan geen rust vinden in aards vermaak, maar ze vliegt tot de ark der Schrift waar zij bestendigheid vindt.

Dit dient tot weerlegging van atheïsten die de diepe heilige verborgenheden van de religie achten als een ruime baan; op zijn best genomen als een politie om de onkuise mensen in te binden. Zij zien de genade als een devote bedriegerij. Zij achtten Christus en de hemel als hoge versieringen. Zulken waren Porfirius, Epicureüs en Lucianus. Ook dwaze mensen, wie heeft u betoverd? Heeft God u een aanwezen gegeven met het doel om Hem te verloochenen? Zij zijn evenals een volk dat in Cimmeria leeft, die niet willen geloven dat er een zon is, of dat andere het licht ervan genieten. Er moet toch zeker een hogere Oorsprong zijn omdat de schepselen zichzelf niet kunnen maken? Te scheppen is eigen aan de Godheid. Aristoteles riep uit: *o*

Wezen aller wezens, ontferm u mijner! En zoals er een God is, is God ook een Beloner van degenen die Hem zoeken, Hebréeën 11: 6. Hij zal niet verdragen dat er verliezers zijn in Zijn dienst, maar Hij doet hen beërven dat bestendig is. Hij zal hen hier het bloeisel van de genade geven en hierna de oogst der heerlijkheid. Maar wat strooi ik mijn brood uit voor de atheïsten? Zij hebben toch zoveel geloof niet als de duivelen, Jacobus 2: 19.

1^e nuttigheid.

1. Leer hieruit de onvergelykelijke uitmuntendheid van de genade. *Haar koophandel is beter dan de koophandel van zilver*, Spreuken 3: 14. *Hij heeft mij begiftigd met een goede gift*, mag een ziel die met genade bedeed is zeggen, evenals Lea, Genesis 30: 20. De genade is evenals de diamant Topaas. Hieronymus zegt, dat deze de helderste en de schoonste glans heeft van alle juwelen. Wanneer God ons Zijn Zoon en Geest heeft gegeven en ons verwaardigd met heerlijkheid dan geeft Hij ons de zuiverste bloem en honing uit de steenrots. Is dit geen bestendig Goed? Deze vervult een hemelgeboren ziel. Deze zijn gelukzaligheden en aanbiddelijkheden. Smyrna was de armste maar de beste van de zeven kerken in Klein-Azië. Zij had minder gaven maar meer genade. Genade is zo'n vaste zegening, die God niet terugneemt zoals andere dingen. Door het geloof leeft de ziel. Is dit geen goed? Genade is voortreffelijker dan alle dingen. Het geeft zowel de laagste als de hoogste springvloed. De genade maakt bittere dingen zoet. Ze verzoet armoede en ziekte; ze geeft het verlorene terug; ze verandert kruis in zegen; ze geeft honing aan het einde van de roede. Genade groeit door de verdrukkingen zoals een wijnrank groeit door besnoeiingen. Genade is zulk een grote gave die ons nooit zal verlaten. De beste vermaken op deze aarde zijn nog lasten. *Waarom geeft Hij het leven de bitter bedroefden van gemoed?* Job 3: 20. Het leven is zoet, maar voor een die beangst van geest is, is zelfs zijn leven tot een last. Maar genade is een zo uitnemende zaak dat ze de ziel nooit verlaat of bezwaard. De genade is een schat; en valt iemands schat hem zwaar? Tot besluit, hij die dit bestendige goed heeft is zo gelukkig dat hem niets meer kan beschadigen. Genade gaat naar Boven bij de dood. Deze ster zal haast boven de zon zijn.

2. Zie het onderscheid tussen de dingen van God en de dingen van de wereld. De dingen Gods zijn wezenlijk, maar de dingen van de wereld zijn als een schaduw. Zij dienen alleen voor de schijn. Ze zijn evenals fruitbomen die neergeworpen worden; die meer de ogen naar zich toetrekken dan dat ze smaak hebben. Aardse dingen zijn als een tapijt of een kostbare geborduurd werk die de beelden vertonen van hen die er niet meer zijn. Al de ondermaanse troost is alleen in ijdelheid, want ze bezit geen wezen. Rijkdommen zien er wel rijk uit maar het is geen ware rijkdom. Onze Zaligmaker noemt ze verleidingen, Matthéüs 13: 22. Ze beloven wel onze zorg te verlichten maar ze vermenigvuldigen die juist. Schoonheid ziet er wel uit als schoon, maar ze leidt eerder tot spot dan tot vermaak. *Schoonheid is bedrog*, Spreuken 31: 10. Eer schijnt wel eer te zijn, maar het is meer fantasie. Toen Agrippa gekomen was en Bernice; *met grote pracht*, staat er Handelingen 25: 23. Het Griekse woord betekent: *met grote inbeelding*. Er is niets in de wereld wat ware wezenlijkheid heeft, maar er is wel droefheid en beroering. Salomo heeft nauwkeuriger dan iemand de schepselen onderzocht. In de vernieuwingen en vermakelijkheden ging hij alle voorgaande koningen te boven, Prediker 2: 9. Nochtans kon hij in alles geen bestendigheid vinden: *zie, het is al ijdelheid*. Aardse dingen zijn gouden dromen die de ziel leeg laten als ze ontwaakt en tot zichzelf komt. Al de zoete wateren van vermaak kunnen de onverzadigde dorst van de ziel niet lessen. De fijnste muziek kan het razen van de

consciëntie niet stillen. De satan werpt een mist voor de ogen van de mensen en verlokt hen opnieuw met een appel. Hij zet hun genegenheden op valse dingen. Hij trekt hun genegenheid naar een vals vermaak. De Schrift noemt de wereld een niet-wezenlijkheid. *Zult gij uw ogen laten vliegen op hetgeen niets is?* Spreuken 23: 5. Maar hij die geestelijke dingen bezit, heeft iets wezenlijks. Christus en Zijn genade zijn bestendig. Als u spreekt van ware wijsheid, dat is God te kennen. Zoekt u ware eer? Het is uit geboren te zijn. Zoekt u ware schoonheid? Het is Gods beeld te bezitten. Zoekt u een ware zegen? Het is de wereld te overwinnen. Zo ook, waar vermaak? Het is blijdschap te hebben in de Heilige Geest. Zo ook, een waar geluk? Het is God te zien. Hier is het ware Wezen. Hij is het die de ziel eeuwig zal vullen met verwondering en vermaak.

3. Zie hier de buitengewone dwaasheid van hen die de laagste soort dingen beminnen en niet zien naar hetgeen bestendig is. *Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is? En uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan?* Jesaja 55: 2. Velen beminnen de bast meer dan het manna; zij hebben liever goud in hun zak dan, evenals de wijze maagden, olie in hun lampen. In plaats van een schat op te leggen in de hemel zoeken zij een schat op aarde als hun hemel. Is die niet dwaas die ernstig is in belachelijkheden en verzuimend in zaken van groot gewicht? Hij is als iemand die al zijn geld uitgeeft voor rommel, of voor veren, maar vergeet zijn voedsel. Velen hebben groot plezier in de wereldse koopmanschap maar zoeken niet naar het bestendig goed. De aarde is het laagste stof waar men op loopt, nochtans maken velen die tot hun god, hoewel ze er elk een dag op lopen. De aarde ligt het verst van de hemelkring, nochtans wat het verst van de hemel is, ligt het dichtst aan hun hart. Helaas, hoe arm zijn deze ondermaanse dingen, waar de mensen zo hun hart op stellen! Wat is de zijde anders dan uitdrijvingen van de wormen? Wat is een parel anders dan het uitwerpsel van een vis? Wat is goud anders dan de droesem der aarde? Deze dingen kan een mens hebben maar toch naar de hel gaan. *Er was een zekere rijke mens, en was bekleed met purper en fijn lijnwaad.* Maar hij hief zijn ogen op in de hel, Lukas 16: 19-23. Een lastdragend paard draagt elke dag goud en zilver en 's nachts ligt hij neer met een oud dekkleed. Zo kan een mens volgeladen zijn met wereldse rijkdom en daarna ligt hij in de hel met een arme, knagende consciëntie. Niet dat het nuttig is om uit de wereld te gaan of de vreugde daaruit weg te nemen, want een mens mag de wereld gebruiken, doch God behouden. Maar het is zonde als wij de wereld zoeken met verzuim van Christus en de genade. O, hoe weinig zoeken naar deze kostbare Parel!

Vraag. *Waarom arbeiden de mensen niet méér naar geestelijk goed?*

Antwoord:

1. Vanwege hun onwetendheid. Leg parels en diamanten neer voor een blinde, maar hij tast er niet naar. *De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan,* 1 Korinthe 2: 14. Christus is een Schat, maar een verbórgen Schat. Heiligheid is de ware schoonheid; maar deze schoonheid is geestelijk. Die kan een natuurlijk mens niet beter begrijpen dan het lichamelijke oog een geest kan zien. *Tot op de huidige dag toe, leg een deksel op hun hart,* 2 Korinthe 3: 15.
2. Vanwege hun inbeelding. Velen beelden zich in te verkeren in de staat der genade. Zij wanen dat ze dit goed gekregen hebben; daarom willen ze geen grote moeite aanwenden om het nog te krijgen. Zij zeggen: *ik ben rijk en heb geens dings gebrek,* Openbaring 3: 17. Een mens met deze inbeelding neemt heel zijn religie

op vals vertrouwen. Hij wil zijn geld niet aannemen op eigen vertrouwen maar brengt het ter toets of naar het gewicht. Hij wil zijn land niet nemen op eigen vertrouwen maar onderzoekt alles. En de genade neemt men op veronderstelling? O inbeelding, o kind des duivels, grote verduistering van mensenzielen, hoe velen hebt gij geveleid naar de verdoemenis! Wacht u toch voor deze verleiding. Hetgeen velen afhoudt van Christus te krijgen is de mening dat zij Hem al hebben.

4. Laat ons onderzoeken of wij dit goed bezitten. Dit is iets dat ons het allermeeft aangaat. Laten de mensen nog zo rijk zijn, als ze dit geestelijk goed niet hebben zijn ze voor God niet beter dan een bankroetier.

Vraag: *Hoe zullen wij weten dat wij dit bestendige goed bezitten?*

(1). Als wij dit goed hebben dan weten wij van een tijd dat wij het misten. Er was een tijd dat wij niet één schraapsel heiligheid, niet een druppel geestelijke olie bezaten. Als wij nu bloeien en amandelen dragen, behoren wij te denken wie wij waren toen wij evenals Aärons dorre roede geen bloesem van genade droegen. Het geloof mét de melk van de moeder in te zuigen, is bedenkelijk. Hij die altijd geloofde, gelooft nooit. Als wij het zaad des geloofs in ons hebben, dan kunnen wij vertellen dat er een tijd was dat wij het nog misten. Wij waren zó ver van heiligheid als de wilde bomen van vruchten dragen. God bereidde en bekwaamde de harde grond van onze harten door verdrukking en Hij plantte de gezegende vrucht van de Geest in ons. Als wij nu licht zijn in de Heere, kunnen wij gedenken dat er eens duisternis was in ons hart.

(2). Als wij dit geestelijk goed bezitten dan kunnen wij weten hoe wij eraan gekomen zijn. Wij zijn niet geboren in deze staat. Als wij genade hebben is ze ons niet als een rijpe vijg in de mond gevallen toen wij sliepen. Hoewel genade een geschenk is wat ons wordt gegeven zonder geld of prijs, nochtans niet zonder arbeid. Als wij dit geestelijk goed hebben, heeft het ons veel zuchten en tranen gekost; vele sterke roepingen in het gebed en veel strijd en doodsnepen. In het zweet van ons aangezicht hebben wij dit brood gegeten. Nooit schikte een mens zichzelf zo tot zijn dagelijkse arbeid als een christen doet in de uitwerking van zijn zaligheid. Was het niet vreemd dat een mens een kabinet vol parels zou bezitten en niet weten hoe hij daar aangekomen was? En zou het niet veel groter wonder zijn dat een mens de oorsprong van genade zou bezitten in zijn hart, maar niet weten hoe hij daar aangekomen is? Hij betoonde zeer ernstige gedachten omtrent deze dingen en hij bad daarom.

(3). Hij die dit geestelijk goed bezit, prijst het zeer hoog. Hij acht de genade kostbaarder dan de robijnstenen. Christenen is het zo met u? Als God zou staan evenals koning Ahasvéros, met een gouden scepter en Hij zou zeggen: *eis, en het zal u gegeven worden; al is het tot de helft van Mijn Koninkrijk*; kan uw ziel dan zeggen: *Heere, laat mij erven dat bestendig is? Verrijk mij met de zalige invloed van de Heilige Geest? Laat de Hemelse Springbron mijn Deel zijn? Liever Heere, een hart vol genade dan een kist vol goud. Heere, schenk Christus aan mij.* “Laat mij verliezen, ja alle dingen lijden als ik mijn Jezus maar mag verkrijgen”, zei de heilige Ignatius. Dit is een goed bewijs dat u dit geestelijk goed bezit. Niemand kan deze heilige Schat recht prijzen, dan die ze bezitten.

(4). Wat is het daar wij het meest naar dorsten? Is het dit bestendige Goed? Evenals David dorste naar het bronwater te Bethlehem. En zoals Simson uitriep: *zou ik van dorst sterven?* Zodanig zijn onze ontstoken begeerten naar geestelijke dingen. Wij zijn niet vergenoegd met de vrucht van de olijfboom of de wijn van Libanon. Wij zien daar niet op als iets bestendigs, maar onze begeerten lopen in een geestelijk kanaal. Wij ademen naar de genade van de Geest, het bloed des kruises en het licht van Gods aangezicht. Voor andere dingen zijn wij dankbaar als een gave, maar wij begeren

Christus en Zijn genade voor ons Deel. Deze begeerten zijn het rokende lemmet hetwelk God niet wil uitblussen. Deze heilige dorst bewijst een grote trap en gelijkvormigheid aan de Heere, in ons hart. Begeerten komen voort van de liefde. Als wij de genade niet beminnen zouden, konden wij zo een ernstige begeerte daartoe niet hebben.

(5). Als God ons vervuld heeft met dit bestendige Goed dan heeft Hij ons eerst ontledigd.

a. Hij heeft ons ontledigd van onze ongerechtigheid. Hij heeft de liefde tot de zonde uitgezuiverd. Het gepredikte woord is het geneesmiddel geweest om de worm van onze hoogmoed te doden. Het vuur van de zondelusten is uitgeblust; de aarde is uit ons hart gegraven.

b. God heeft ons ontledigd van onze eigengerechtigheid. Hij heeft ons getoond dat onze zedige goedheid gemengd is met kwaad en dat onze deugden blinkende zonden zijn. Wij zijn ontledigd van alle goede gedachten hiervan en durven niet meer bouwen op deze zandgrond. Als wij gevuld zijn met Zijn goed zijn wij eerst ontledigd. De hand moet eerst leeg zijn van het aardse stof voordat ze vervuld kan worden met dit goud.

(6). Als wij dit rijke goed bezitten dan hebben wij de inwoning van Gods Geest. *Wij hebben niet ontvangen de Geest der wereld, maar de Geest die uit God is*, 1 Korinthe 2: 12. Wat heeft de Geest gedaan in onze ziel? Heeft ze ons een andere geest gegeven, die week en nederig is? Is het een vernieuwde geest? Heeft ze Zijn afbeelding en gelijkenis op ons gedrukt? Heeft deze magneet ons hart getrokken naar de hemel? Heeft de Geest ons bekwaam gemaakt om naar ál Gods geboden te leven? Als wij kunnen zeggen, dat het zo met ons gesteld is, dan dragen wij Christus met al Zijn hemelse schatten met ons. *Hieraan kennen wij dat Hij in ons blijft, namelijk uit de Geest, Die Hij ons gegeven heeft.*

5. Laat ons dus geraden worden om deze geestelijke bestendigheid te zoeken. Zomin iemand een oogst kan verwachten zonder dat hij zaait, zomin kan hij hemelse goederen verwachten zonder arbeid. *Zo gij ze zoekt als zilver en naspeurt als verborgen schatten*, Spreuken 2: 4. Onze werkzaamheid naar deze verborgen schat moet zó groot zijn dat alle aardse arbeid hierbij vergeleken, als het ware geen arbeid is. *Werkt niet om de spijs die vergaat*, Johannes 6 : 27.

Maar heeft God niet gezegd: *zes dagen zult gij arbeiden?*

Ja, dit moeten wij beschouwen als een arbeid en toch geen arbeid in vergelijking met die arbeid die wij moeten doen om het brood voor onze ziel. Dit wordt ook bedoeld in deze tekst: *vergadert u geen schatten op de aarde*, Matthéüs 6: 19. Waarom niet? Zijn de ouders niet verplicht schatten op te leggen voor hun kinderen? Het is zo, maar de bedoeling is, dat de arbeid om aardse schatten als het ware niets moet zijn in vergelijking met de moeite die wij moeten doen om betere dingen. Hoeveel temeer behoren wij dus te zweten, ja tot doodsnood toe om het bestendig goed wat eeuwig blijft!

Voordat ik kom tot de vermaning moet ik eerst een tegenwerping beantwoorden.

Tegenwerping. *Wat betekent al mijn arbeid, als God mij helpt en mij bijstaat?*

Antwoord. Het is waar, wij kunnen niets van onszelf doen zonder de tussenkomst van Goddelijke genade. Maar hoewel wij van onszelf geen geestelijke dingen kunnen verkrijgen nochtans moeten wij de middelen gebruiken.

1. Het is een plicht die ons is opgelegd. *Strijd om in te gaan, door de enge poort*, Lukas 13: 24. God heeft ons gemaakt zonder ons toedoen, maar hij wil ons niet behouden zonder ons toedoen. De plicht is de onze, het succes is van God. *Wij*

hebben de gehele nacht over gearbeid en niets gevangen, doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen, Lukas 5: 5. Op Christus' woord moeten wij het net van onze naarstigheid uitwerpen.

2. In alle andere gevallen gebruiken wij toch ook middelen hoewel wij onszelf geen succes kunnen beloven. Wij planten en zaaien hoewel wij ons niet kunnen verzekeren dat wij regen en zonneschijn krijgen om het zaad te rijpen. Wij gebruiken de middelen en laten de zegen over aan God. Als wij dit doen in zaken van dit leven, waarom zouden wij dan niet met veelmeer wijsheid de middelen voor onze ziel gebruiken, zoals bidden, lezen, overdenken en verlangen met hoop op succes?
  3. Het is zeer waarschijnlijk dat God Zijn zegen wil geven aan onze inspanning. *Bidt God of misschien u deze overlegging uws harten vergeven werd*, Handelingen 8: 22. U weet het niet, maar op het gebed mocht het u vergeven worden. Het is Gods gewone weg degenen te ontmoeten die Hem zoeken. Wanneer wij een heilige vrijmoedigheid in het gebed gebruiken en niet weg willen gaan zonder een aalmoes van vrije genade, wij weten niet welke kracht dit doen zal. Het is waar, Gods opwekking in ons hart om genade te zoeken is een goed teken dat Hij voorheeft de genade te schenken. *Gij zult hun hart versterken, Uw oor zal opmerken*, Psalm 10: 17. Wanneer God Salomo opwekte om wijsheid te zoeken gaf Hij het hem ook terstond, 1 Koningen 3: 9. Als God het hart neigt om geestelijke zegeningen te zoeken is dat een goed voorteken dat Hij die ook aan ons zal geven.
  4. God heeft een belofte van barmhartigheid gedaan aan hen die de middelen gebruiken. *Die Mij vroeg zoeken zullen Mij vinden*, Spreuken 8: 17. Hoewel wij geen macht hebben, nochtans hebben bij een belofte. God heeft Zichzelf een schuldenaar gemaakt aan ons door Zijn belofte. Pleit daarom bij God op Zijn waarheid. God had David beloofd dat hem geen zaad zou ontbreken om op zijn troon te zitten. Nu, na Davids dood vraagt Salomo de Heere om dit verbond te gedenken, 2 Kronieken 6: 16. Maakt God Zijn belofte indachtig, Hij zal die niet verloochenen. Hij zal u een bestendig erfdeel schenken en al uw schatkamers vervullen.
6. Deze tegenwerping uit de weg geruimd hebbende, laat mij nu overgaan tot de vermaning om arbeidzaam te zijn in geestelijke zaken.
- (1). Dit bestendig goed is zo waard om er voor te arbeiden. Genade is een wezenlijke zegening. Het is een schijnsel en afstraling van de Goddelijke natuur, 1 Petrus 2: 4. Een ziel vervuld met dit kostelijk u goed, heeft engelenrijkdom. De engelen mogen wel zeggen wat Petrus zei: *zilver en goud hebben wij niet; maar wij hebben geestelijke zaken*. Hun huwelijksgoed is hun heiligheid. Wat schaadt het ons als de rijkdom die veel verworpenen hebben ons ontbreekt, indien wij de rijkdom der engelen bezitten! Genade beantwoordt aan alle dingen. Het heiligt alle ongemakken; het vervult alle gebrek; het kroont met de gunst van God.
  - (2). Al de arbeid die wij kunnen is nog maar weinig om deze overrijke zaak te bevorderen. *Als de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt*, 1 Petrus 4: 17. Genade en zaligheid kunnen verkregen worden, maar het is met zwaarigheid. Hoewel wij moeten worstelen zoals Jacob met de engel, alles wordt vergoed als wij ten laatste de geestelijke schat mogen bezitten. *Ik strek mij uit tot hetgeen voor mij ligt*, zegt de apostel, Filippenzen 3: 14. Een uitdrukking genomen van de hardlopers die zichzelf bijzonder inspannen om de prijs te krijgen. 1 Korinthe 9: 27. *Ik bedwing mijn lichaam*. Welke inspanningen en welk veelvuldig vasten hebben sommigen

van de heiligen uitgestaan! Hoe hebben zij, evenals Hannibal, als het ware gemarceerd over de Alpen en hoe hebben zij gegraven door de geestelijke rotsstenen om de ware wijsheid te krijgen! *Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt.*

(3). Wees veel bezig in het werken en naspeuren, in het zoeken naar dit geestelijk goed, want de satan gebruikt zijn meeste kunst u te verhinderen dit te krijgen. De satan is tot de bedelarij vervallen en ziet ons niet graag rijk geworden. Zijn werk is onze zaligheid tegen te staan. Wanneer de Heere hem vroeg vanwaar hij kwam? Antwoordde hij: *van om te trekken op de aarde, en van die te doorwandelen*, Job 1: 7. De aarde is een deel van zijn bezitting en hij bezoekt zijn bezit onafgebroken. Zijn bezigheid is om strikken te spannen. Wanneer een tijger wordt beroofd van zijn jongen, loopt de oude tijger hen achterna. Dan zet men spiegels op de weg en terwijl de tijger in de spiegels kijkt loopt men weg met de jongen. Op gelijke wijze zet de duivel spiegels van schoonheid en vermaak op de weg van de mens, en terwijl ze daarin kijken loopt de duivel weg met hun ziel. Omdat wij zo een ijverige vijand hebben, is er meer waakzaamheid en naarstigheid vereist in het zoeken van de hemelse dingen.

(4). Doen veel mensen zoveel moeite om dwaasheid te bekomen zullen wij dan niet veelmeer moeite doen om te krijgen hetgeen bestendig is?

Hoe jagen de mensen naar hun zonden! Een dief doet alle moeite om aan zijn diefachtige lusten te voldoen. Een dronkaard zou zichzelf pijn doen om zijn dronkenschap te voldoen. De mensen geven zich geheel over aan de zonden. Hoe werkzaam was Judas een het verraad van Christus? Hij loopt naar de hogepriester en daarna tot het hof ... het is een dienst voor de hel. *Zij doen met beide handen wel dapper kwaad*, Micha 7: 3. Één hand in de zonde te gebruiken is al teveel maar zij waren zo ijverig daarin dat ze wilden zondigen met beide handen. Worden de mensen óf gedreven tot de verdoemenis van hun ziel? Als deze zo naarstig zijn voor vergif, zullen wij dan niet vele naarstiger wezen voor gezond voedsel?

(5). Het is alleen dit bestendig goed dat zal blijven wanneer wij sterven. Wanneer de ziel op de lippen zit, gereed om weg te vliegen naar de andere wereld, hoeveel is Christus dan waard! Zouden de mensen dan niet gewillig alle aardse bezittingen verloochenen om de genieting Gods en het zegel van Zijn Geest? Een gelovige wil zijn anker der hoop niet verwisselen voor een kroon van goud.

(6). Hij wie dit bestendige goed bezit zal een koninkrijk beërven. *Rijk in het geloof; erfgenamen des koninkrijks*, Jacobus 2: 5. De heiligen zijn aangenomen in dezelfde voorrechten met Jezus Christus, *mede-erfgenamen van Christus*, Romeinen 8: 17. Christus deelt hen de Goddelijke natuur mee; dit erven de heiligen, 2 Petrus 1: 4. Christus deelt hen de liefde van Zijn Vader mee; dit erven de heiligen, Johannes 16: 27. Christus woont in het licht; dit erven ook de heiligen, Colossensen 1: 12. Het koninkrijk dat de gelovigen zullen bezitten is een plaats van heiligheid en waardigheid. Het koninkrijk wordt beschreven als *doorschijnend glas*, Openbaring 21: 18; dat ziet op de heiligheid. Daartoe leidt de poort van paarden; dat ziet op de waardigheid, vers 21. In dat paradijs Gods zijn hartsterkingen om te drinken en kronen om te dragen. Daar zijn schatten die nooit weggenomen kunnen worden en gemakelijkheden die nooit zullen eindigen. Ziehier dan het betere en blijvend goed.

Vraag. *Wat moeten wij doen om dit bestendige goed te beërven?*

Antwoord.

(1) Handelt om dit goed in heilige ordinanties. Waakt aan de poort der wijsheid, Spreuken 8: 3. Het is goed u neer te leggen op Christus' wegen. Wij moeten niet alleen komen onder de druppels van het woord maar ook in het bijzonder werkzaam zijn met onze eigen ziel. Wanneer wij tot de ordinanties van God komen moeten wij doen als een bij tot een bloem; wij moeten het woord daarna verwerken in de korf van ons hart opdat het daar bestendig zal blijven.

2. Loopt tot Christus om het geestelijk bestendig goed. *Ik raad u dat gij van Mij koopt, goud, Openbaring 3: 18. Zeg: "O Heere Jezus, open de rijke koffer des hemels; bezie uw schatten; hebt U geen genade ontvangen om die mee te delen? Zal ik gebrek lijden, wanneer Gij vervuld zijt? Och, verrijk mij met het geestelijk bestendig goed. U bent zoet als een honingraat, o, drup als de honingraat op mij met Uw heilig honingzoet. Krijgen zij het bestendige goed niet als zij het zoeken? Heere, u zult er geen Verliezer bij wezen; als Uw genade wordt meegedeeld wordt ze niet verkleind. Als U mij wilt verlicht wordt Uw licht niet minder. U kunt mij verrijken, nochtans wordt U nooit armer. O, gezegende Jezus, open de borst van vrije genade en laaf mij met de volheid Gods. O Gij gezegende Boom des levens, laat sommige van Uw kostelijke vruchten op mijn ziel neervallen."*

7. Degenen die God heeft gezegend met de geestelijke en bestendig goed, laat mij u drie dingen vermanen.

(1). Wees gelaten in het verlies van uitwendige troost. Misschien heeft de laatste grote brand veel van uw aardse bezittingen verteerd. Wees getroost, God heeft u het bestendig goed doen erven. Wanneer u uw roerende goederen hebt verloren hebt u een goed wat u nooit verliezen kan. *Maria heeft het goede deel uitverkoren, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden, Lukas 10: 42.* Christenen, hebt u het zaad Gods, de inwoning van de Heilige Geest behouden? Hier is bestendigheid. De Heere heeft het mindere weggenomen en heeft u het meerdere gegeven. Hij heeft de bloemen weggenomen en u juwelen gegeven. Hij heeft u ledig gemaakt in de wereld maar verhoogd in de genade. Hij heeft uw koper verkocht maar uw consciëntie verrijkt. O hoe gelukkig bent u! God heeft aardse dingen van u weggenomen maar de heerlijkheid van Christus u gegeven. Het is als een koning, die aan een van zijn gunstgenoten een schilderij wegneemt maar zijn dochter aan hem geeft. O christenen, zie op dit bestendig goed. Zie hoe rijk u bent in Christus en leef getroost. *Als droevig zijnde, doch altijd blijde, als niets hebbende en nochtans alles bezittende, 2 Korinthe 6: 10.* Alles te missen en toch alles te genieten, dat schijnt een paradox. Toch is het een ware wonderspreuk, want Paulus erfde het bestendig goed. Hij had de hemel in zijn hoop en Christus in zijn hart. Galaten 2: 20. Als Gods volk hun geestelijke zegeningen zou overzien en bedenken wat Christus door Zijn bloed voor hen heeft uitgewerkt en wat Hij door Zijn Geest in hen heeft gewrocht, zou het hun klachten staken en de stem van hun gewezen veranderen in het geklank van een orgel.

(2). Wees dankbaar voor die vrije genade! Als God u heeft doen beërven het bestendig goed mag Hij dan met reden niet uw lof erven? Heeft de Heere u vervuld met verborgen schatten van Zijn genade? Dan heeft Hij meer voor u gedaan dan wanneer Hij u verwaardigd had met kronen en scepters. O heiligen, wees toch vol van vergelding! Doe de hemel weergalmen van uw lof, Colossensen 1: 12. Terwijl God anderen afscheept met vergankelijke dingen en hun deel in dit leven geeft, geeft Hij u het uitnemendste. Hij heiligt u in dit leven en geeft u alles in uw dood. O wat een onderscheidende liefde is hier! Hoe heeft God de banier van vrije genade over u ontplooid! Hebt u dit ontvangen en zou u dan geen levende instrumenten

zijn van Zijn lof? Toen God u het ware goed gaf, heeft Hij u gekroond met liefde en goedertierenheid, zoals de Psalmist getuigt in Psalm 103: 4. God heeft voor u Zijn beste vlees gebroken en u Zijn eigen hart gegeven. Hiermee hebt u beide, de Gift en de Gever. God gaf u niet alleen een belofte van rein water, Hij doet er ook bij: *en Ik zal u tot een God zijn*, Ezechiël 36: 25. *Rein water*, dat is de stroom; *en Ik zal u tot een God zijn*, is de Fontein. Laat daarom het geluid van uw lof bij anderen gehoord worden.

- (3). Hebt u dit geestelijk en bestendig goed ontvangen? wees dan werkzaam om er meer van te krijgen. Het was een gezegde van Karel V: *Ulterius gaat niet verder*; maar zullen wij niet verdergaan in dankbaarheid voor de minste genade? Hierdoor worden wij vernieuwd naar Gods beeld. Het is als een zilveren penning die het beeld van de koning draagt, die van groter waarde is dan een groot stuk ijzer. Het kleinste geloof zal ons rechtvaardigen. Iemand kan op de Thames roeien in een klein bootje zowel als in een grote bark. De kleinste trap van genade zal ons naar de hemel doen roeien. Toch moeten wij niet tevreden zijn met een kleine maat, maar trachten dat de struik van onze genade mag groeien. Dan zullen wij meer van dit geestelijk en bestendig goed krijgen, meer kennis, nederigheid en heiligheid. Wij behoren te arbeiden dat de olie des Geestes neer mag druppen in onze lamp. Het is een goede begeerte, meer heiligheid te begeren. Want meer genade, is meer sterkte. Er is net zoveel onderscheid tussen zwakke genade en sterke genade als tussen een zwak oog en een sterk oog. Bovendien hoe meer genade hoe te groter blijdschap wij zullen genieten. Wanneer de genade groeit in de wortel, bloeit de blijdschap in de takken. Een christen kan naar de hemel wandelen, maar wegens het gemis van groei in de genade wandelt hij droevig daarheen. Tenslotte, hoe meer genade, hoe meer heerlijkheid wij zullen krijgen. Zij die hun kroon gevuld willen hebben met paarden, laten die hun ziel vullen met genade.

Einde.

2. De zieke en genezing van de ziel.

Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.

Lukas 5: 31.

De gelegenheid van deze woorden blijkt uit de samenhang van de tekst. Levi droeg de naam van de ontvanger van de algemene tol en belasting, want hij was een tollenaar. Christus bezoekt hem en er ging kracht uit van Zijn woord. *Volg mij*, zei Christus. *En hij alles verlatende stond op, en volg de Hem*, Lukas 5: 28. Levi ging niet te rade met vlees en bloed. Hij zei niet: *wat zal men doen met de duizend talenten*, zoals Amazia, 2 Kronieken 25: 9. 'Hoe zal ik dan leven en mijn bediening moeten waarnemen? Menige zoete bete zal mij in het tolhuis ontglippen. Armoë kan naar alle waarschijnlijkheid mijn deel zijn. Ja, wanneer ik Christus volg dan moet ik mij aan de verdrukking overgeven.' Nee, hij gebruikt zulke redeneringen niet, maar geroepen zijnde volgt hij Christus direct na. *Hij stond op hem volgde Hem*. En opdat hij Christus een onderpand en bewijs van zijn liefde mocht geven, bood hij een maaltijd aan, Lukas 5: 29. *En Levi richtte Hem een grote maaltijd aan in zijn huis*. Betere gast kon hij niet uitnodigen. Christus bracht overal waar hij kwam Zijn spijs mee. Levi onthaald Christus met zijn maaltijd en Christus onthaalt Levi met de zaligheid. Maar zodra Christus bij Levi als Gast verbleef, begonnen de Farizeeër en de schriftgeleerden te murmureren, vers 30. *Waarom eet en drinkt Gij met tollenaars en zondaren?*

1. De Farizeeërs waren kwaad op Jezus en ergerden zich aan Hem omdat Hij bij Levi binnenging en at met tollenaars. Tollenaars werden voor het vuilste soort zondaars gehouden. Zondaars van de zwartste kleur. Hoewel de Farizeeër niet zozeer aan de zonden van de tollenaars waren geërgerd, maar zij zochten naar een oorzaak om met Christus te twisten. Hij, Die voor sommigen was een Hoorn der zaligheid was voor de Joden een rots der ergernis; voor sommigen was Hij tot een Spijs, maar voor hen tot een Steen des aanstoots.

2. Zij klagten Christus aan. Want deze woorden: *waarom eet en drinkt Gij met de tollenaars?* behelzen een aanklacht en een beschuldiging. De Farizeeën beschuldigen Christus over het eten met de zondaars. Nooit zal het de nijdigheid ontbreken aan een oorzaak tot beschuldiging en aanklacht. De duivelen verkondigden Christus' heiligheid. *Laat af, ik ken U, Wie Gij zijt, namelijk, de Heilige Gods*. Lukas 4: 34. Maar de Farizeeër schelden Hem uit voor een zondaar. Zie, wat nijdigheid niet doen kan! Zij zou iemand iets doen zeggen hetgeen de duivelen zelfs niet zeggen zal. De duivelen rechtvaardigen Christus, maar de Farizeeën beschuldigen Hem. En zeker, indien Christus dat onbevleete Lam Gods de lasteringen van de wereld niet heeft kunnen ontgaan, dan is het toch geen wonder dat Zijn volk met de beschuldigingen en aanklacht en van goddelozen bezwaard worden?

Maar laat ons de oorzaak van hun beschuldiging die ze tegen Christus inbrengen nader onderzoeken en zien hoe ongegrond dat die is. Zij beschuldigen Christus als iemand die bij de zondaars binnenging en met hen at en dronk.

Ten eerste. Christus deed niets dan hetgeen met Zijn commissie en opdracht overeen kwam. De opdracht die Hij van Zijn Vader ontvangen had, was: dat Hij zou komen om de zondaars zalig te maken, 1 Timothéüs 1: 15.

Ten tweede. Christus ging binnen bij de zondaars, niet om met hen en in hun zonden gemeenschap te hebben, maar om hen van hun zonden te genezen. Christus te beschuldigen was, volgens een woord van Augustinus, alsof de Medicijnmeester beschuldigd werd omdat hij tot degenen gaat die aan de pest lijden. Deze ongegronde aanklacht hoorde Christus aan en geef deze nijldige Farizeeën een stilzwijgen antwoord in onze tekst: *die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn*. Alsof Christus gezegd had: ‘Farizeeën, u meent bij uzelf dat u rechtvaardig zijt en geen Medicijnmeester nodig hebt. Maar deze arme tollenaars zijn ziek en aan het sterven en Ik kom als een Medicijnmeester om hen te genezen. Daarom, wees niet kwaad en ontevreden over een werk van barmhartigheid. Maar wilt uzelf niet genezen worden, verhinder Mij echter niet om anderen te genezen.’

Die gezond zijn hebbenden den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.

In de woorden zijn twee hoofddelen:

1. De zieke patiënten.
2. De genezende Medicijnmeester

1. De zieke patiënten.

Hierin hebben wij de volgende lering op te merken: *dat de zonde een zielsziekte van de ziel is. Die al uw krankheden geneest*, Psalm 103: 3. *Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen*, Jesaja 53: 4. God heeft de mens geschapen in een gezonde toestand. Hij had geen ziekte naar de ziel, noch enig gebrek. De ziel had haar onvolkomen schoonheid en heerlijkheid. Het oog was helder, het hart rein en de hartstochten door de vinger van God in een liefelijke harmonie gestemd. *God heeft de mens recht gemaakt*, Spreuken 7: 29. Maar Adam viel door het eten van de verboden vrucht in een zware ziekte, waaraan hij de eeuwige dood had moeten sterven als God geen Weg en middelen tot zijn genezing uitgevonden had.

Tot de verhandeling en uitbreiding van deze leer zullen wij drie dingen nader onderzoeken.

1. In welke zin de zonde bij een ziekte wordt vergeleken.
2. Wat en hoedanig de ziekten van de ziel zijn.
3. En dat de zondeziekte de allerergste is.

1. In welke opzichte de zonde bij een ziekte wordt vergeleken.

De zonde kan bij een ziekte vergeleken worden ten opzichte van de a. *oorzaak* en b. haar *aard*.

a. Vooreerst. Een ziekte wordt dikwijls *veroorzaakt* door achteloosheid. Sommigen vatten een verkoudheid door het uitdoen van hun kleren. Toen Adam geen acht gaf op Gods bevel en de kleren van zijn onnozelheid uit deed vatte hij een ziekte. Hij kon niet langer in de hof blijven staan, maar lag als het ware te bed. Zijn zonde had de wereld die een paradijs was, in een ziekenhuis veranderd.

Ten tweeden. Ziekte wordt soms ook *veroorzaakt* door overdaad en onmatigheid. Overdaad brengt ziekte voort. Al te veel is ongezond. Toen onze eerste ouders de gouden breidel van matigheid verloren en van de verboden vrucht aten, verdierven ze bij zichzelf en al hun nakomelingen hun geestelijke gezondheid en werden ziek. De boom der kennis had ziekte en dood in haar bladeren; zij was schoon voor het oog, maar vergiftigd in haar smaak. Door het eten van de deze boom zijn wij allen doodziek worden. Adams onmatigheid heeft ons tot vasten en bidden genoodzaakt. Wij hebben een ziekte die ons door de geboorte aankleeft en door onze dadelijke

overtredingen nog zeer wordt vermeerderd en verzwaard. Daarom wordt er van de zondaars gezegd: *dat zij tot erger voortgaan*, 2 Timothéüs 3: 13.

b. *De zonde mag bij een ziekte vergeleken worden ten opzichte van haar aard.*

Ten eerste. Een ziekte is van een uitgebreide aard die over het gehele lichaam verspreid wordt; en in ieder deel ervan, het hoofd, enz. haar werking toont en zo het hele lichaam ontstelt. Ook de zonde rust niet in één deel, maar verspreid zich in al de krachten van de ziel en in alle leden van het lichaam. Het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat. *Van de voetzool af tot de hoofdschedel toe is er niets geheels aan hetzelfde, maar wonden en striemen en etterbuilen*, Jesaja 1: 5, 6.

A. 1. De zonde maakt het verstand verdorven. Gregorius Nazianzenus noemt het verstand van *de lamp van de reden*. Deze lamp brandt slecht. *Verduisterd in het verstand*, Eféze 4: 18. De zonde heeft een deksel over het verstand getrokken. Ze heeft een mist voor onze ogen geworpen dat wij *noch* God, *noch* onszelf kennen. Van nature zijn wij alleen wijs om kwaad te doen, Jeremia 4: 22. Wij zijn vernuftig om in de zonde te leven en wijs om onszelf te verdoemen. Het verstand is besmet. Wij kunnen voordat de Geest van God onze ogen zalft, geestelijke voorwerpen niet beter beoordelen als een blinde de kleuren. Ons verstand is aan onverstand onderhevig. Het kwade noemen wij goed en het goede kwaad. *Wij stellen het bitter tot zoet en het zoete tot bitterheid*, Jesaja 5: 20. Een rechte stok schijnt onder water krom; en zo schijnt het rechte snoer der waarheid krom voor een natuurlijk verstand.

2. Ons geheugen is gebrekkig. *Vóór* de val was het geheugen als een gouden kabinet daar de Goddelijke waarheden veilig in opgesloten lagen. Maar nu is ze als een zeef, of als een lek vat daar al wat goed is door vloeit. Het geheugen is als een builzak die de bloem uitzift en de zemelen behoudt. Zo laat het geheugen alle zaligmakende waarheden varen en behoudt niets anders dan schuim en ijdelheid. Velen kunnen een nietige historie onthouden terwijl men zijn geloof vergeet. Zo gebrekkig is ons geheugen. Het geheugen is als een slechte maag die de spijs niet kan inhouden maar alles weer over moet geven. Zo geeft ook het zwakke geheugen de kostbaarste waarheden over aan de vergetelheid.

3. De wil is ontregeld. Onze wil is als de opperbevelhebber in de ziel. Ze is als een hoofdrad; maar hoe ontregeld en hoe ontsteld is zij! In onze schepping was de wil evenals een gouden kroon die Minerva bij Pegasus wilde aandoen om hem te breidelen en te regeren, volgens de gedichten van de poëten. Onze wil kwam met Gods wil overeen. Dit was de taal van onze wil in de staat der rechtheid: *ik heb lust o mijn God, om Uw wil te doen*, Psalm 40: 9. Och, maar nu is de ze zo ontregeld als een ijzeren zenuw die zich naar God niet wil laten buigen. *Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben*, Johannes 5: 40. Wij willen nog liever sterven als tot God onze medicijnmeester te komen. De Arminianen spreken van *een vrije wil*. De wil is zó ziek; wat vrijheid heeft een ziek mens om te wandelen? De wil is een rebel tegen God. *Gij wederstaat altijd den Heiligen Geest*, Handelingen 7: 51. *Zó*zeer is de wil ontsteld.

4. De hartstochten zijn ziek en ongeregeld.

(1.) Ongeregeld is de lust en begeerte. Een ziek mens heeft lust en begeerte tot hetgeen hem schadelijk is. Hij vraagt om wijn terwijl hij koorts heeft. Zo is de natuurlijke mens altijd belust op hetgeen dat hem nadelig is. Hij heeft geen begeerte naar Christus. Hij hongert en dorst niet naar de gerechtigheid, maar hij is belust op vergif. Hij begeert met de zonde verzadigd te worden. *Hij heeft den dood lief*, spreuken 8: 36.

(2.) Ongeregeld is de droefheid. Iemand is beroerd over het gemis van enig goed, maar niet over het gemis van Gods gunst. Hij is beroerd over het zien van de pest of kanker in zijn lichaam, maar niet over de pest in zijn hart.

(3.) Ongeregeld is de blijdschap. Velen kunnen zich verblijden over een stuk goud, maar niet in het kruis van Christus. Zo ziek en ongeregeld zijn de hartstochten!

5. Het geweten is ziek en zwak. *Hun verstand en consciëntie zijn bevlekt*, Titus 1: 15. De consciëntie is:

- Dwalend, verbindende tot hetgeen zonde is. *Ik meende waarlijk bij mijzelf, dat ik tegen den Naam van Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen moest doen*, Handelingen 26: 9. De consciëntie is een dwaallicht dat ons soms uit de rechte weg leidt. Of, zij is een punt stond, omdat zij een mens soms zijn zonden niet aanwijst. Ze is dan als een zwijgende prediker.

- Of de consciëntie is dood. *Welke ongevoelig geworden zijnde, hebben zichzelf overgegeven tot ontuchtigheid, om alle onreinheid gieriglijk te bedrijven*, Efése 4: 19. De consciëntie is dood en ongevoelig. De gewoonte van zondigen heeft het gevoel van zonde weggenomen. En zo gaat de zondeziekte in over de hele ziel, zoals de wolken de hele hemel bedekken.

B. Verder, een ziekte verzwakt het lichaam.

a. Een ziek mens is ondergeschikt om te wandelen. De zonde ziekte verzwakt onze de ziel. *Als wij noch krachteloos waren is Christus gestorven*, Romeinen 5: 6. In de staat der gerechtigheid was Adam enigszins aan de engelen gelijk. Hij kon God dienen met een gevleugelde snelheid en met kinderlijke blijmoedigheid. Maar de zonde bracht een zielsziekte in de wereld en deze heeft de lokken afgesneden waar zijn kracht in gelegen was, en nu is hij van alle bekwaamheid om God te dienen beroofd. En zelfs daar waar genade gewerkt is, al is een christen dan niet meer zielsziek als tevoren, echter is hij nog zeer zwak. De gebeden der heiligen worden slechts in Gods oor gefluisterd en indien Christus die niet weer over bidt dan kan God ze niet horen. Wij zondigen vurig, maar bidden flauw. Evenals David zegt in 2 Samuel 3: 39: "Ik ben heden teder en gezalfd ten koning", zo mag een christen zeggen. "Al is de olie der genade over mij uitgestort en al ben ik tot een geestelijk koning gezalfd, echter ben ik zwak en teer." Gemis van zonde heeft ons verzwakt. Wij zijn kortademig geworden en kunnen zulke sterke begeerten tot God niet uitzenden als wij schuldig zijn. Wanneer wij ons dodig vinden in de heilige plichten en dat onze heilige bewegingen verslappen, dan kunt u bedenken: 'dit is mijn ziekte, de zonde heeft mij zo zwak gemaakt.' Evenals Jefta zei tot zijn dochter: 'ach mijn dochter, gij hebt mij ganselijk neergebogen, Richteren 11: 35, zo kan een ziel wel zeggen: 'ach mijn zonde, gij hebt mij gans neergebogen; gij hebt mij bijna aan de deur des doods gebracht.'

b. Een ziekte verduistert de schoonheid en bevalligheid van het lichaam. Dit kan bewezen worden uit deze tekst: "Kastijdt Gij iemand met bestraffingen om de ongerechtigheid, zo doet Gij zijn bevalligheid smelten als een mot, Psalm 39: 12. Een mot verteert het sieraad aan de kleren. Zo neemt een ziekte alle bevalligheid van het lichaam weg. De zonde is een zielsziekte die de glans en luisteren van de ziel verduistert en haar levendige grootheid in een dode bleekheid veranderd heeft. Van het sieraad der genade, wat eens als goud blonk, mag nu gezegd worden: *hoe is het goud zo verdonkerd; het goede, fijne goud zo veranderd!* Klaagliederen 4: 1. De ziel die eens met een heerlijke glans was versierd, roder dan robijnen, gladder dan een saffier, waarvan het verstand vergroot was met kennis, de wil gekroond met vrijheid, de hartstochten als zoveel Serafijnen brandende in liefde tot God, heeft nu al haar

glans verloren. De zonde heeft de schoonheid in lelijkheid veranderd. Evenals sommigen van gedaante door een ziekte *z* veranderd kunnen worden en er zo doods uitzien dat ze nauwelijks herkend worden, zo is de ziel van een mens door de zonde zo ellendig veranderd dat ze zichzelf niet meer gelijk is, omdat ze het beeld Gods verloren is. Er staat in Joël 2: 31: *de zon zal veranderd worden in duisternis*; de zonde heeft de zonneglans van de ziel in een zwarte duisternis verwisselt. Zelfs waar genade in beginsel is gekomen, is de glans van de ziel niet volkomen hersteld; maar ze is bedekt evenals de zon achter de wolken.

c. Een ziekte neemt de smaak weg. Een ziek mens proeft geen zoetheid in zijn spijs. Zo heeft een zondaar uit oorzaak van zijn zielsziekte zijn smaak in geestelijke dingen verloren. Gods woord is brood om te versterken en wijn om te verkwikken. Maar een zondaar smaakt geen zoetheid in het Woord. Een kind van God die geestelijk is geworden door genade, proeft een zoetheid in God instellingen. De beloften druipen als honingzeem, Psalm 19: 11. Maar een natuurlijk mens is ziek en zijn smaak is weg. Sedert de mens de verboden vrucht gesmaakt heeft, heeft hij zijn smaak verloren.

d. Een ziekte neemt de troost uit dit leven weg. Een ziek mens heeft nergens vermaak in, zijn leven is hem tot een last. Zo is ook de zondezieke ziel van alle ware troost ontbloot. Zijn lachen is anders niet dan een vermakelijke droom van een zieke. Hij heeft geen ware reden tot troost, want zijn zonden zijn niet vergeven. Hij is niet vrijgesproken van de hel en de verdoemenis.

f. Een ziekte heeft de dood in zich. Ziekte is een voorspel en aanleiding tot de dood. De ziekten en krankheden zijn als het afhouden van een boom, en de dood is als het neervallen van die boom. Zo brengt ook de zondezieke de tweede dood voort, als ze niet bijtijds genezen wordt.

2. Wat en hoedanig de ziekten van de ziel zijn.

Adam heeft door het breken van *de fles der oorspronkelijke gerechtigheid* de ziel met veel gebreken vervult. Het lichaam is zoveel gebreken niet onderhevig dan de ziel. Het is onmogelijk die allen op te tellen. *Wie zou de afdwalingen verstaan?* Psalm 19: 13. *Kwaden tot zonder getal toe, hebben mij omgeven, ze zijn menigvuldiger dan de haren mijns hoofds*, Psalm 40: 13. Ik zal alleen een enkele van de gevaarlijkste en ernstigste zielziekten aantonen. Hoogmoed is de waterzucht van de ziel. Begeerlijkheid is de koorts. De dwaling is de kanker. Ongeloof is de pest. Geveinsdheid is de schurftigheid. Hardheid des harten is als niersteen. Toorn is een razende ziekte. De boosheid is als astma in de borst. Gierigheid is de brandziekte. Geestelijke traagheid is de tering (tuberculose). Afval is de vallende ziekte. Hier zijn 11 zielziekten die wanneer ze samenkomen tot haar volle hoogte zijn ze *z* gevaarlijk dat ze dikwijls dodelijk zijn.

3. Het derde wat wij de overdenking hebben is, dat de zonde de ergste ziekte is.

Een lichaam vol zweren te hebben is zeer droevig. Maar een ziel die het beste deel is, vol pestzweren en littekens der zonde te hebben, is nog veel erger. Dit blijkt uit de volgende stellingen.

(1). Het lichaam kan wel ziek zijn maar dat de consciëntie evenwel gezond is. *Geen inwoner zal zeggen: ik ben ziek*, Jesaja 33: 24. Hij zou zijn ziekten nauwelijks gevoelen omdat de zonde vergeven is. Maar wanneer de ziel aan een overheersende begeerlijkheid ziek is, dan is de consciëntie verontrust. *De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede*, Jesaja 57: 21. Toen Spira zijn vorig geloof had afgezworen kwam hij in grote onrust, zijn consciëntie brandde als een hel en geen geestelijk medicijn, die

hem door verschillende Godgeleerden werd toegediend, kon die vlam uitblussen en verminderen.

(2). Iemand kan lichamelijke ziekten hebben maar dat God hem echter liefheeft. Asa had kanker aan zijn voeten, 1 Koningen 15: 23. Hij had het flerecijn (reuma), maar was evenwel Gods gunstgenoot. Gods hand kan tegen iemand ingaan hoewel zijn hart met God is. De ziekten zijn pijlen die door Gods hand geschoten worden. De pest wordt *Gods pijl* genoemd in Psalm 91: 5. *Deze pijlen*, volgens het te zeggen van Gregorius Nazianzenus, *kunnen van de hand van een liefhebbend vader geschoten worden*. Maar de zielziekten zijn symptomen en kentekenen van Gods toorn. Omdat Hij een heilig God is kan hij niet anders dan de zonde haten. *Den verhevene kent Hij van verre*, Psalm 138: 6. God haat de zondaar vanwege zijn zondige pestzweren. *Zijn ziel is over hem verdrietig*, Zacharia 11: 8.

(3). De ziekte van het lichaam mogen iemand van het gezelschap van mensen afzonderen, maar de ziekte der zonde, als ze niet wordt genezen scheidt de mensen af van het gezelschap van God en de engelen. De melaatsheid sloot een lijder buiten de legerplaats, Lev. 13: 46. De melaatsheid der zonde, zonder tussenkomst van genade, sluit de mens buiten de legerplaats van de hemel, Openbaring 21: 8. Dit is de ellendige toestand van degenen die in hun zonden sterven. Zij worden niet waardig geacht dat ze van enige vriend of een dokter bezocht worden. Zij worden voor eeuwig van Gods tegenwoordigheid uitgesloten; Wiens aangezicht een verzadiging der vreugde is voor de anderen.

Eerste nuttigheid. Tot onderwijs.

1. Zie hier in welke bedroefde toestand de zonde ons gebracht heeft. De zonde heeft ons in een gevaarlijke ziekte gestort, een ziekte waarvan wij beslist moeten sterven als wij niet door het water des levens verkwikt en versterkt worden. Oh, hoe veel zwakke en zieke zielen zijn er in de wereld! Ziekten van hoogmoed, ziekten van lusten en begeerlijkheden. De zonde heeft onze huizen en kerken in gasthuizen veranderd; ze zijn vol ziekten en krankten. Hetgeen Davids vijanden uit smaad van hem zeiden, is waar van ieder natuurlijk mens: *een kwade ziekte kleeft hem aan*, Psalm 41: 9. Hij heeft de plaag des harten.

En zelfs degenen die wedergeboren zijn, zijn maar ten dele genezen. Zij hebben zo nu en dan nog enige vlagen van die ziekten, enige oprijzing en beroering van hun verdorvenheden. Ja, soms breekt de koningszweer uit tot grote schande en ergernis. Van deze zondeziekte hebben alle andere gebreken haar oorsprong zoals de pest, jicht, niersteen en de koorts. Die onwaardig eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf en een oordeel; *daarom zijn er onder u veel zwakken en krankten en velen slapen*, 1 Korinthe 11: 29, 30.

2. Is de zonde een zielziekte, hoe dwaas zijn ze dan die hun zonden bedekken! Het is dwaasheid zijn ziekte te verbergen. Zo ik als Adam, mijn overtredingen bedekt heb; door eigenliefde mijn misdaad verbergende; ... *dat voor tarwe distelen voortkomen*, Job 31: 33 en 40. De goddelozen zijn meer bezorgd om hun zonden te bedekken dan dat ze genezen mogen worden. Kunnen ze in het verborgen zondigen zodat ze niet verdacht gehouden worden, dan menen ze dat alles goed is. In Spreuken 27: 4 en 5 heeft God een vloek uitgesproken over degenen die de zonde in het verborgen doet. Het verbergen en bedekken van de zonde maakt de zonde dodelijk. *Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn*, Spreuken 28: 13.

3. Is de zonde een zielziekte, hoe nodig is dan de bediening van het Woord! De dienaars van het Woord zijn doktoren onder God, om de zieke zielen te genezen. God heeft in Zijn kerk herders en leraars ingesteld. De dienaars van het Woord zijn een college van geestelijke doktoren. Hun werk is de ziekten op te sporen en goede geneesmiddelen toe te dienen. Het is een werk wat hen zelf zwak maakt. Terwijl de dienaars van het Woord anderen genezen, zijn ze zelf nabij de dood, Filip. 2: 30. Zij vinden dat het volk aan verscheiden gebreken ziek zijn. Sommigen hebben zichzelf vergiftigd door dwaling. Sommigen hebben zich aan de liefde tot de schepselen te buiten gegaan. Sommigen hebben zichzelf met grote zonden het hart doorstoken. Oh, hoe zwaar valt het al deze ziekten, al de kanker der zielen te genezen! Vele leraars raken door hun werk eerder om hals, dan dat ze hun patiënten genezen. Maar al is het werk der bediening een moeilijk, echter het is een noodzakelijk werk. Zolang als er zieke zielen zijn zullen er ook geestelijke doktoren nodig wezen.

Hoe ondankbaar en hoe zeer te bestraffen zijn degenen die er hun werk van maken om Gods dienaars te lasteren en te vervolgen? 1 Korinthe 4: 9. Oh ondankbare wereld wanneer de zieken zó met hun geestelijke doktoren omspringen! Welk groter onrecht kan de zielen worden aangedaan? Zou het niet een bewijs zijn van barbaarse wreedheid als er een akte werd gemaakt dat alle doktoren in het land verboden werden? Wat een hoge trap van onmenselijke wreedheid is het dan, wanneer er zo veel zieke zielen liggen te bloeden en dan de geestelijke doktoren, die hen met Gods hulp moeten genezen, van hen af te weren en hen uit te drijven? Dit is een wraakroepende zonde. *Zij spotten met de boden Gods en verachtten Zijn woorden. Zij verleiding zichzelf tegen Zijn profeten, totdat de grimmigheid des Heeren tegen Zijn volk op ging, dat er geen helen aan was, 2 Kronieken 36 en 16. Mozes zegt van de Levieten, in Deut. 33: 8 - 11: En van Levi zeide hij: uw Urim en uw Thummim zij aan den man uw gunstgenoot. Zegen Heere, zijn vermogen en laat U het werk zijner handen welgevallen. Versla de lendenen dergenen die tegen hem opstaan en hem haten, dat ze niet weder opstaan.* De Heere zal de arm die tegen Zijn profeten uitgestrekt wordt, verdorren.

Tweede nuttigheid. Tot vermaning.

1. Is de zonde een ziekte, laat dit dan dienen om ons te vernederen. De Heilige Schrift vermaant ons dikwijls tot nederigheid. *Zijt met de ootmoedigheid bekleed*, Petrus 5: 5. Is er iets dat tot onze vernedering dienen kan, dan zal het deze overdenking doen. De zonde is een zielziekte. Als een vrouw schoon van aangezicht is, maar kanker in haar borst heeft, zou dat haar niet terughouden van hoogmoedig te zijn op haar schoonheid? Wel christenen, al bent u met kennis en zedelijkheid bekleed en schoon van aangezicht, bedenk dit echter, om uzelf te vernederen. Gewis, dit is een van de oorzaken waarom God zelfs in Zijn eigen kinderen, nog zonde laat overblijven. Want al is een ziel van de zonde genezen ten opzichte van de schuld, ze is echter daarvan niet genezen ten opzichte van de smet. En wel, opdat het gezicht van de zondezweren hun pluimen van hoogmoed mag uitplukken. Er zijn twee vernederende gezichten: het gezicht van Gods heerlijkheid en het gezicht van onze eigen gebreken en ellende. De koning Uzzia had geen reden om zich te hovaardigen. Hoewel hij een kroon van goud op zijn hoofd had, was echter de melaatsheid aan zijn voorhoofd, 2 Kronieken 26: 19. Al hebben de heiligen hun gouden genadegaven, echter hebben ze ook hun melaatsse vlekken. Nu, als wij zien dat de zonde ons zó ellendig heeft gemaakt laat ze ons dan ook nederig maken. Als we zien dat de zonde ons sieraad en schoonheid heeft weggenomen laat ze dan ook onze hoogmoed wegnemen. Augustinus zegt: *indien God de hoogmoedige engelen niet gespaard heeft, zal hij u dan sparen die maar stof*

en vuiligheid bent? O, zie op uw stinkende zweren en etterbuilen en wordt vernederd! Nooit zijn de christenen aangenamer in Gods ogen dan wanneer ze verachtelijk zijn in hun eigen ogen. De zonden die ons zó vernederen, zullen ons niet verdoemen.

2. Is de zonde een zielziekte, ja een verdoemelijke ziekte, laat ons dan een afschrik daarvan hebben. Hadden we gevaarlijke gebreken aan onze lichamen, een gezwel aan de longen, of een uitterende koorts, we zouden vrezen dat de dood er mee gemoeid was. Oh, vreest dan veelmeer de zondeziekte die de tweede dood achter zich sleept! U, die een dronkaard of een vloek bent, wees verschrikt en beeft voor uw zielziekte! Ik sta er verwonderd over als ik de zondaars, als de Leviathan zonder vrees, aanzie. Waarom vrezen de mensen de zonde niet? Waarom zijn ze niet verschrikt voor hun eigen lelijkheid en stinkende zielkwalen? Zeker, de oorzaken zijn de volgende:

(1). Hun ongevoeligheid. Zij hebben niet alleen de koorts der zonde maar zijn ook met slaapzucht bevangen. Hebbende hun consciëntie als met een brandijzer toegeschroeid, 1 Tim. 4: 2. Die een ongelovig hart heeft en een dichtgeschroeiende consciëntie, de staat van zo'n mens is gevaarlijk.

(2). Hun hoogmoed. Velen beelden zich in dat ze een vijg op een gezwel kunnen leggen; al zijn ze nog zo ziek, dat ze zich zelf wel kunnen genezen. Het is slechts het lezen of het doen van enkele gebeden. Het is maar een zucht of een traan en ze menen dadelijk gezond te worden. Maar is het zo gemakkelijk van de zonde genezen te worden? Kan de oude Adam zo gemakkelijk doodbloeden? Als de doodsnoed eens bij u aan boord zal komen, kunt u dan zo gemakkelijk met één sprong, zonder enige moeite, die veranderen in barensnood van de wedergeboorte? O, pas toch op voor geestelijke slaapzucht! Zie toch toe dat uw ziekte niet dodelijk en verdoemelijk wordt! De doktoren zeggen dat er een ziekte is waaraan een mens lachende sterft. Zo kittelt de satan er velen met de vermaken van de zonde, totdat ze lachende sterven.

3. Is de zonde zó'n gruwelijk ding, houd die dan voor uw beste vrienden die u vermanen vanwege uw zondigen. Een patiënt is dankbaar jegens de dokter die hem zijn ziekte onder ogen brengt en goede middelen gebruikt om hem weer te genezen. Wanneer Gods dienaars in liefde uw zonden ontdekken en u daarvoor waarschuwen, neemt het toch in dank aan! Het kwaadste wat ze met u voor hebben is, om u van uw ziekte te genezen. David nam een genezende bestraffing met blijdschap aan. *De rechtvaardige sla mij, het zal weldadigheid zijn, en hij bestraffe mij, het zal olie des hoofd zijn; het zal mijn hoofd niet breken*, Psalm 141: 5. Gods dienaars zijn uit kracht van hun ambt verplicht om te bestraffen, 2 Tim. 4: 2. Zij moeten zowel komen met bijtende middelen als met hartsterkingen, Titus 1: 13. *Bestraf hen scherpelijk, opdat zij gezond mogen zijn in het geloof*. In de grondtekst staat een woord dat van *snijden* afkomstig is. Evenals een dokter eerst de wonde onderzoekt en dan het vuile vlees er uitsnijdt; of zoals een dokter bloedzuigers en koppen gebruikt die pijnlijk voor de patiënt zijn, maar met het doel om hem weer gezond te maken, zo moeten de dienaars van Christus scherp bestraffen opdat ze hun stervende patiënten mogen genezen. Wie wordt kwaad op een dokter omdat hij een bittere drank voorschrijft? Waarom zou iemand dan wél kwaad worden op Christus' dienaars omdat zij u bestraffen? Daar ze ten opzichte van hun ambt toch als dokters zijn en ten opzichte van hun hart als vaders. Hoe weinig zijn er die de bestraffing dankbaar aannemen! *Zij haten in de poort degenen die bestraft*, Amos 5: 10.

Maar waarom kunnen de mensen de bestraffing niet verdragen?

A. Omdat ze hun zonden liefhebben. Het is vreemd dat iemand zijn lichaams gebreken wilt liefhebben, echter is het met de zonde wél zo. *Hoe lang zult gij de slechtheid beminnen?* Spreuken 1: 22. De zonde is vergif voor de ziel en toch hebben de mensen de zonde lief! Die zijn zonde bemint haat degene die ze bestraft.

B. De zonde bezit de mensen evenals een man die bezet is met een geest van razernij. Mattheüs 17: 15. *Zij razen naar de schrikkelijke afgoden*, Jeremia 50: 38. Wanneer een ziekte zo hevig wordt dat de mensen razen en als uitzinnig worden dan gaan ze gewoonlijk met hun dokters twisten en denken ze dat die gekomen zijn om hem de hals te breken. Wanneer de zonde tot zulk een hoogte is geklommen en de zielziekte in een geestelijke razernij uitbarst, dan zullen de mensen twisten met degenen die hen de zonden voor ogen stellen. Ja, ze staan klaar om hun doktoren met geweld tegen te staan. De bestraffing te verdragen is een bewijs van wijsheid. *Bestraf de wijze en hij zal u liefhebben*, Spreuken 9: 8. Een wijs man zal liever een bittere drank drinken dan aan zijn ziekte sterven.

4. Is de zonde een zielziekte, voed dan dat kwaad niet! Die wijs is zal de dingen schuwen die zijn ziekte verergeren. Heeft iemand koorts hij zal zich van wijn wachten, die de koorts kan verergeren. Heeft iemand galstenen, hij zal zoute spijs vermijden. Hij zal een schotel eten laten staan die hij anders graag lust omdat hij weet dat ze schadelijk voor hem is. Waarom zouden de mensen dan zo verstandig en voorzichtig niet zijn voor hun ziel? U die gevaar loopt van dronken te worden, voed die begeerte niet met meer wijn. U die geneigd bent tot boosheid, voed die drang niet met wraak. U die lust hebt tot onkuisheid, voed die lust niet door het vlees te voldoen tot begeerlijkheid. Die zijn lusten voedt, voedt zijn vijand. Sommige zieken worden uitgehongerd. Hongert uw zonden uit door vasten en vernedering. Dood uw zonden of zij zullen u doden.

5. Is de zonde een zielziekte, ja erger dan alle andere, zie dan toe dat u daar over gevoelig bent. Weinigen zijn van hun zielziekte werkelijk gevoelig. Zij denken dat ze gezond zijn omdat zij niets gevoelen. Zij zijn gezond en hebben de Medicijnmeester niet nodig. Het is een slecht teken als een ziek mens, die op sterven ligt, zegt, dat hij goed is. De gemeente van Laodicéa was als een zieke patiënt, echter meende zij dat ze gezond was. *Gij zegt: ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek.* Openbaring 3: 17. Kom bij veel mensen, voel hun pols en vraag naar de staat van hun ziel, men zal antwoorden, dat men een nieuw hart heeft en niet twijfelt of men zal zalig worden. Lieve God, wat moet toch de oorzaak zijn dat, terwijl de mensen in zulke een ernstige en dodelijke ziekte verkeren en op het punt staan om in de hel te vallen, ze zich echter zó sterk inbeelden dat ze in een goede staat verkeren?

A. Er is een geestelijke bedekking op hun ogen zodat ze hun gebreken niet zien. Laodicéa schatte zichzelf rijk omdat ze blind was. De god dezer wereld verblindt de ogen van de mensen zodat ze nóch hun ziekten, nóch hun Medicijnmeester goed kunnen zien. Velen danken God dat hun staat goed is, niet uit kennis van hun zaligheid, maar uit onkunde van hun gevaar. Toen Hamans gezicht bedekt werd, was hij niet ver meer van de galg. O, bidt met David, *verlicht mijn ogen, opdat ik in den dood niet ontslope*, Psalm 13: 4.

B. Die ziek zijn menen dat ze gezond zijn vanwege hun hoogmoedig hart en opgeblazenheid. Alexander meende voor een korte tijd dat hij een zoon van Jupiter was, dus een half-god. Wat een hoogmoedig schepsel is de mens! Al is hij tot de dood toe ziek, hij meent echter dat het een grote verlaging is om zijn ziekte te

erkennen. Hij denkt, óf dat hij niet ziek is; óf dat hij zichzelf kan genezen. Is hij vergiftigd, dadelijk loopt hij tot het kruid, of liever gezegd tot het onkruid van zijn eigengerechtigheid om genezen te worden.

C. Die ziek zijn kunnen zich door eigenliefde inbeelden dat ze gezond zijn. Die iemand bemint zal geen kwaad gerucht van hem geloven. De mensen zijn liefhebbers van zichzelf. Ieder is een duif in zijn eigen ogen, daarom houdt niemand zichzelf van een ernstige ziekte verdacht. Liever zullen ze nog de waarheid van de Heilige Schrift dan hun eigen mening in twijfel trekken.

D. Zelfbedrog is een van de oorzaken. De bedrieglijkheid van het hart blijkt in twee dingen:

a. In het verbergen van hun ziekte. Het hart verbergt de zonde evenals Rachel de beelden van haar vader. Hazaël dacht niet dat hij zó ziek was als hij in werkelijkheid was. Hij kon zich niet inbeelden dat er zoveel boosheid, evenals een doodzieke, in hem verborgen lag. *Wat is uw knecht die een hond is, dat hij deze grote zaken doen zou?* 2 Koningen 8: 12. Zoals een slang zijn tanden in zijn tandvlees verborgen heeft en iemand die in zijn bek kijkt zou menen dat het een onschadelijk dier is, zo is het ook met de grote verdorvenheden in het hart. Het hart weet die zó goed te verbergen en met een kleed te bedekken dat ze niet gezien kunnen worden.

b. Het hart van een mens een bedrieglijke spiegel voor ogen waarin het schijnt dat zijn ziel staat zeer goed is. Het hart kan ons met een geschilderde genade bedriegen. Hier komt het vandaan dat de mensen zo ongevoelig zijn over hen geestelijke staat en menen dat ze gezond zijn terwijl ze dood ziek zijn.

E. De mensen hebben een grote gedachte van zichzelf en menen door dit misverstand dat hun staat veel beter is dan ze werkelijk is. Dit misverstand komt door deze twee dingen:

1. Ze genieten heerlijke voorrechten: ze zijn geboren onder het geluid van Aärons schellen; ze zijn gedoopte met heilig water; ze zijn gevoed met manna uit de hemel; daarom hopen ze dat ze in een goede staat leven. *Nu weet ik, dat de Heere mij wel doen zal, omdat ik deze Leviet tot een priester heb*, Richteren 17: 13. Maar helaas, wat een misverstand! Uitwendige voorrechten en privileges maken een mens niet zalig. Waarom zou iemand beter zijn vanwege de genademiddelen, als hij niet gebeterd wordt door die middelen? Een kind kan sterven met de borst in zijn mond. Velen van de Joden gingen verloren, terwijl Christus Zelf hun Leraar was.

2. Het andere misverstand noemt de apostelen in 2 Korinthe 10: 12. *Dat zij zichzelf met zichzelf meten, en zichzelf met zichzelf vergelijken*. Hier is een dubbel misverstand.

* *Zij meten zichzelf met zichzelf*. Dat wil zeggen, zij zien zichzelf zo zondig niet als ze werkelijk zijn. Daarom menen ze dat hun staat goed genoeg is. Een dwerg kan nog wel groeien naar toch een dwerg blijven. Een patiënt kan zo ziek niet meer zijn dan tevoren maar toch nog verre van gezond zijn. Iemand kan wel beterder worden, maar nog niet geheel gezond.

* *Zij vergelijken zichzelf met zichzelf*. Zij zien dat ze zo goddeloos en ondeugend niet zijn dan anderen. Omdat ze zo ziek niet zijn dan anderen menen ze dat ze gezond zijn. Dit is een misverstand. Iemand kan zowel aan de tering sterven als aan de pest. Iemand kan wel zo ver niet van de hemel zijn dan anderen, maar daarmee is hij er nog niet nabij. Een lijn kan wel zo krom niet zijn dan een andere, maar daarmee is hij nog niet recht. *Tot de wet en tot de getuigenis*. Het

woord van God is een rechte standaard en maatstaf naar welke wij van de staat en gelegenheid van onze ziel moeten beoordelen.

Och, laten wij ons toch wachten voor deze klip, dat wij zouden menen dat onze staat beter is dan ze in werkelijkheid is. Laten wij ons toch wachten voor geestelijk bedrog, dat wij zo ziek niet zijn naar onze ziel omdat wij onze ziekte niet voelen. Wat spreken sommige mensen van een licht dat in hen is! Het licht dat van nature in hen is, is niet voldoende om hen de zielziekte aan te tonen. Dit licht maakt hen wijs dat ze gezond zijn en daarom hebben ze geen Medicijnmeester nodig. Och, wat een oneindige genade is het voor een mens als God hem gevoelig maakt over zijn zonde! Zodanig dat hij zijn zonde ziet en uitroept met David: *ik heb gezondigd tegen de Heere*, 2 Samuel 12: 13. Zou het geen bijzondere genade voor iemand zijn die van zijn verstand beroofd is, dat hij zijn redelijk verstand weer kan gebruiken? Zo is het geen mindere genade voor hem die geestelijkerwijs zijn verstand verloren heeft, die in zwijm en in slaapzucht gevallen is, maar weer tot zichzelf komt en daarna zijn kwaal én het geneesmiddel mag zien! Een medicijn van genade komt een zondaar niet toe zolang hij nog niet gevoelig is over zijn zonde.

6. Is de zonde een zielziekte, zoekt toch van deze ziekte genezen te worden. Als iemand een lichaamsziekte heeft, zoals fleuris of kanker, zal hij alle middelen aanwenden tot zijn genezing. De bloedvloeiende vrouw in het Evangelie legde al het hare ten koste in aan de medicijnmeesters, Lukas 8: 43. Zoekt toch met meer ernst de genezing van uw ziel dan van uw lichaam. Bid met David: *genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd*, Psalm 41: 5. Is uw lichaam uitgeteerd vanwege ziekte? Bid God of Hij de tering van uw ziel wil genezen. Ga eerst tot God om de genezing van uw ziel. *Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente en dat ze over hem bidden*, Jacobus 5: 14. De apostel zegt niet dat hij eerst de doktoren moet roepen maar de ouderlingen, dat zijn opzieners van de gemeente. Doktoren moet men wel roepen in de *rechte* plaats, maar niet in de *eerste* plaats. De meeste mensen sturen eerst om een dokter en dan om een predikant. Dit is een duidelijk bewijs dat ze meer zorgdragen voor de genezing van hun lichaam dan voor het welzijn van hun ziel. Maar indien de zielziekten de gevaarlijkste en de dodelijkste zijn, behoren wij de geestelijke genezing boven de lichamelijke genezing te zoeken. *Genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd*. Wij moeten daarbij bedenken:

a. Als wij niet genezen worden zijn we onbekwaam om voor God enige dienst te doen. Een ziek mens kan niet werken zolang de ziekte der zonde nog in kracht werkt. Zolang zijn wij niet bekwaam tot een hemels gebruik. Wij kunnen *nóch* het werk Gods, *nóch* onze eigen zaligheid uitwerken. Een filosoof drukt de zaligheid zo uit, *dat het een werking van ons gemoed omtrent de deugd is*. Voor God te werken is zowel het doel van ons leven als de volmaaktheid ervan. Willen wij Godzalig leven en werken, laten wij er dan op uit zijn dat onze ziel genezen mag worden. Zolang wij ziek zijn naar de ziel zijn wij lam en bedlegerig; dat wil zeggen, onbekwaam tot enig werk. Het is waar, wij lezen wel van werken des zondaars, maar dat zijn *dode werken*, Hebr. 6: 1.

2. Als wij niet genezen worden, dan zijn wij vervloekt. Zolang wij ziek blijven belijdt Gods toorn op ons rusten.

Vraag. *Maar hoe zullen wij van deze ziekte der zonde genezen worden?*

Dit brengt ons tot het tweede hoofddeel van mijn tekst: *die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn*.

2. De genezende Medicijnmeester.

Lering. *Dat Jezus Christus een Medicijnmeester der zielen is.*

De dienaars van Gods woord zijn medicijnmeesters, zoals tevoren gezegd is, die de Heere Christus in Zijn Naam afvaardigt en in de wereld zendt. Christus zegt tot Zijn apostelen en door hen tot al Zijn dienaars: *ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld*, Mattheüs 28: 20. Dat wil zeggen: Ik ben met u om u bij te staan en te zegenen en om uw geneesmiddelen voorspoedig en krachtig te maken. Maar al zijn de dienaars van het Woord medicijnmeesters, ze zijn slechts onder medicijnmeesters. Jezus Christus is de opperste Medicijnmeester. Hij is het Die al onze recepten voorschrijft, en onze arbeid vergezelt, want zonder Hem zouden de medicijnen die wij gebruiken niet werken. Alle medicijnmeesters onder de hemel, al de dienaars van het Woord zouden niet één zieke kunnen genezen zonder de hulp van deze grote Medicijnmeester.

Tot uitvoerige behandeling en uitbreiding van deze leer zullen wij aantonen:

- I. Dat Christus een Medicijnmeester is.
- II. Waarom hij een Medicijnmeester is.
- III. Dat hij de enige Medicijnmeester is.
- IV. Dat Hij Zijn patiënten geneest.
- V. Dat hij de beste Medicijnmeester is.

I. Dat Christus een Medicijnmeester is.

Dit is een van Zijn eretiteln. *Ik ben de Heere uw Heelmeester*, Exodus 15: 16. Hij is een Medicijnmeester van het lichaam. *Hij genas allen die kwalijk gesteld waren*, Mattheüs 8: 16. Hij geeft de medicijnen de kracht en doet hen genezen. Hij is ook een Medicijnmeester voor de ziel. *Hij geneest de gebrokenen van hart*, Psalm 147: 3. Wij allen zijn als zoveel gebrekkige, zwakke en zieken mensen. De een heeft koorts, een ander een dodelijke ziekte en een derde het bloedvloeien; dat wil zeggen, wij allen verkeren onder de macht van een aangeboren verdorvenheid. Christus is de Medicijnmeester der ziel, Hij geneest deze gebreken. Daarom wordt de Heere Christus om Zijn genezende kracht uit te drukken, in de heilige Schrift vergeleken bij:

1. De koperen slang, Numeri 21: 9. Die door de slangen waren gebeten zagen de koperen slang aan en werden genezen. De ziel gebeten zijnde van de oude slang, wordt genezen door de genezing onder de vleugelen van Christus. Maleachi 4: 2.
2. De goede Samaritaan, Lukas 10: 30-34. *Een zeker mens kwam af van Jeruzalem naar Jericho en viel onder de moordenaars, welke hem ook uittogen en daartoe zware slagen gegeven hebbende, gingen heen en lieten hem half dood liggen. Maar een zekere Samaritaan reizende, kwam omtrent hem en hem ziende werd hij met innerlijke ontferming bewogen. En tot hem gaande, verbond zijn wonden, gietende daarin olie en wijn.* Wij hebben onszelf door de zonde verwond. Onze wonde zou ongeneeslijk geweest zijn, had Christus, die goede Samaritaan geen wijn en olie daarin gegoten.
3. *Het geboomte bij het heiligdom*, Ezechiël 47: 12. *Zijn vrucht zal zijn tot spijs en zijn blad tot heling.* De Heere Jezus, die ware Boom des levens in het paradijs Gods, heeft een genezende kracht. Hij geneest onze hoogmoed en onze ongelovigheid. Evenals Hij onze genadegaven voedt, zo geneest Hij onze verdorvenheden.

II. Waarom Christus een Medicijnmeester is.

1. Ten opzichte van Zijn roeping. God de Vader heeft Hem tot de geestelijke geneeskunst geroepen. Hij heeft Hem tot het werk van genezing gezalfd, Lukas 4: 18.

De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden om de armen het evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart. Christus kwam in de wereld als in een ziekenhuis om de zondezieke zielen te genezen. Al was dit een voortreffelijk werk, de Heere Christus wilde het echter niet aannemen voordat hij daartoe van Zijn Vader werd geroepen en gezonden werd. *De Geest des Heeren is op Mij; Hij heeft Mij gezonden.* Christus was tot het werk van een Medicijnmeester gezalfd en verordineerd. Dit dient tot onze navolging dat wij moeten ons niet bemoeien met dingen daar wij niet toegeroepen zijn. Dat is buiten onze plicht werken.

2. Jezus Christus nam dit werk van genezing aan omdat wij een Medicijnmeester nodig hadden. Christus kwam om onze Medicijnmeester te zijn, niet omdat wij Hem hadden verdiend, nee, maar omdat wij Hem nodig hadden. Niet onze verdiensten, maar onze ellende trok Christus van de hemel. Was Hij niet gekomen, wij zouden noodzakelijk in onze zonden en wonden hebben moeten sterven en ontkomen. Onze ziekte was niet ordinair of gewoon; het was een ziekte die alle delen van ziel en lichaam had aangegrepen. Die ons niet alleen ziek maakte maar ook dood. Waartoe zodanige recepten en geneesmiddelen nodig waren die niemand dan Christus kon geven.

3. Christus kwam als een Medicijnmeester vanwege de liefelijkheid en goedheid van Zijn natuur. Hij is als de goede Samaritaan die met innerlijke ontfermingen bewogen werd over de gewonde man tussen Jeruzalem en Jericho, Lucas 10: 33. Een dokter zou bij een patiënt kunnen komen alleen om eigen profijt en voordeel; niet zozeer om de patiënt te helpen maar om eigen winst. Maar Christus kwam enkel uit medelijden. Er was niets in ons dat Christus kon bewegen om ons te genezen, want wij hadden geen zorg noch behoefte aan een Medicijnmeester, ook niets om onze Medicijnmeester te geven. Evenals de zonde ons ziek had gemaakt had ze ons ook arm gemaakt. Zodat Christus als een Medicijnmeester kwam, niet met de hoop van iets uit onze handen te ontvangen, maar daartoe aangedreven werd door Zijn eigen goedheid. Hosea 14: 4. *Ik zal hunlieder afkering genezen, Ik zal ze vrijwillig liefhebben.* De liefde zet Christus aan het werk. Niet alleen de opdracht van Zijn Vader, maar ook Zijn eigen medelijden bewoog Hem tot deze geestelijke geneeskunst. De koning David verbande de blinden en kreupelen uit de stad, 2 Sam. 5: 8. Christus komt tot de blinden en kreupelen om hen te genezen. De beweging van Zijn ziel is de oorzaak dat er genezing onder Zijn vleugelen is.

III. Dat Christus de enige Medicijnmeester.

En de zaligheid is in geen anderen, Handelingen 4: 12. Er is geen ander Medicijnmeester. Die van het pausdom willen behalve Christus nog andere medicijnmeesters hebben. Zij maken de engelen tot hun medicijnmeesters. Maar gewis, al de engelen uit de hemel kunnen niet één zieke ziel genezen. Het is waar, zij worden met vleugels afgebeeld in Jesaja 6: 2. Maar ze hebben geen genezing onder hun vleugelen. Die van het pausdom willen zichzelf genezen door hun eigen werken en verdiensten. Adam at van de verboden vrucht die hem en zijn nakomelingen ziek maakte. Maar hij wist geen kruid in het paradijs te vinden om zichzelf weer te genezen. Andere medicijnmeesters en geneesmiddelen te gebruiken is te doen evenals de Israëlieten, wanneer zij de koperen slang die Mozes opgericht had, zouden verachten en een andere koperen slang zouden oprichten. Och, laten wij ons toch wachten van die schare van medicijnmeesters. Het is waar, in lichamelijke ziekten is het zo verkeerd niet om meerdere medicijnmeesters te raadplegen. Als de patiënt zich beraden heeft met de een, dat hij het advies van een anderen daar ook bij wil nemen.

Maar hier gaat het anders. Als een zieke ziel buiten Christus enige andere medicijnmeesters willen gebruiken dan zal ze gewis sterven.

IV. Hoe Christus Zijn patiënten geneest.

Als toelichting diensten dat er vier geneesmiddelen in de hand van Christus zijn.

1. Zijn woord geneest.

Hij zond Zijn woord uit, en heelde ze, Psalm 107: 20. Zijn woord door de mond van Zijn dienaars toegepast heeft een genezende kracht. Wanneer de geest in geestelijke verlatenheid verwond is geworden, dan schept Christus de lippen die vrede spreken, Jesaja 57: 19. Het geschreven woord is een myrothecium, of kast daar God de olie en balsem tot genezing van een zieke ziel in opgesloten heeft. Het gepreekte woord is het uitgieten en toepassen van deze olie en balsem op de wonden van de patiënten. *Hij zond Zijn woord uit, en heelde hen*. Wij zien het woord aan als een zwak ding. Wat is de adem van een mens om een ziel zalig te maken? *En de kracht des Heeren was daar om te genezen*, Lucas 5: 17. Christus gebruikt Zijn woord tot een genezend medicijn. De recepten die Zijn dienaars voorschrijven past Hij zelf toe. Hij maakt zijn woord tot een middel van overtuiging, bekering en vertroosting.

Tot waarschuwing: niet dat het woord allen geneest.

(1) Voor sommigen is het geen genezend maar een dodend woord. *Dezen zijn wij een reuk des doods ten dode*, 2 Korinthe 2: 16. Sommigen sterven aan hun ziekte.

Tweeërlei patiënten sterven:

een patiënt die vermetel en moedwillig zondigt. Al weten ze dat dit of dat zonde is, echter willen ze het doen, Job 24: 13, *zij zijn onder de wederstrevers des lichts*. Dit is gevaarlijk. Numeri 15: 30, *de ziel die iets zal gedaan hebben met opgeheven hand, die ziel zal uitgeroeid worden uit het midden van haar volk*. Daarom bid David, Psalm 19: 14, houdt uw knecht ook terug van trotsheden; laat ze niet over mij heersen.

(2) Die uit boosheid zondigen. Als de ziekte tot deze hoogte komt dan wil de patiënt sterven.

Maar voor degene die tot de verkiezing der genade behoren is het woord een genezend medicijn. Hij zond Zijn woord uit en heelde hen.

2. Christus' wonden genezen.

Jesaja 53: 5, *door Zijn striemen is ons genezing geworden*. Christus heeft een medicijn gemaakt van Zijn eigen lichaam en bloed. De Medicijnmeester stierf om de patiënten te genezen. Een pelikaan voedt haar jongen als ze van de slangen gebeten zijn met haar eigen bloed om ze te genezen. Wij zijn gebeten van de oude slang, Jezus Christus heeft ons een recept van Zijn bloed voorgeschreven om ons te genezen. Het bloed van Christus is het heil der christenen, zegt een der ouden. Het bloed van Christus, is het bloed van Hem die zowel God als Mens was. Het heeft een oneindige waarde en verdienste om God te verzoenen en een oneindige kracht om ons te genezen. Dit is de ware balsem in Gilead, daar de ziel die ter dood toe ziek is van genezen wordt. Volgens de natuurkundigen is balsem een sap dat een klein struikje als het ware uitweent, wanneer het met glas ingesneden wordt. Vroeger was de balsem van grote waarde. Zij was van een welriekende geur en van uitnemende kracht om gezwollen te genezen; vooral na het bijten van slangen. Deze balsem mag ons tot een zinnebeeld van Christus bloed verstrekken als zijnde van zeer uitnemende en een wondervolle kracht om het gezwel der zonde te genezen, bijzonder na het steken van de aanvechtingen door de slang. Als ook om onze schuld te rechtvaardigen. O, hoe kostbaar is deze balsem uit Gilead! Door dit bloed komen wij in de hemel.

3. Christus' bloed geneest.

Het bloed van Jezus Christus geneest de schuld, de Geest van Jezus Christus geneest de besmetting der zonde. De Geest wordt bij olie vergeleken. In Jesaja 61 lezen wij *van de zalving des Geestes*, om zo de genezende kracht van de Geest uit te beelden. Olie heeft een genezende kracht. Christus geneest door Zijn Geest de weerspanning van de wil, de blindheid van het verstand en de steen des harten. Al wordt de zonde niet geheel weggenomen, zo wordt echter wel ten ondergebracht.

4. De roede van Christus geneest, Jesaja 27: 9.

Nooit verwondt Christus dan om te genezen. Nooit neemt Hij de roede van de verdrukking in Zijn hand dan om de zieke patiënt te helen. Davids beenderen werden verbrijzeld, opdat zijn ziel genezen mocht worden. God gebruikt de verdrukkingen zoals een geneesmeester het lancet hanteert om vergif en de vuilheid van de ziel uit te laten en zo een opening tot genezing te maken.

Vraag. *Maar als Christus een Medicijnmeester is, waarom worden allen dan niet genezen?*

Antwoord

1. Omdat zij allen hun ziekte niet kennen. Zij weten niet dat zij ziek zijn. Zou Christus hen willen genezen die zich inbeelden en dat ze Hem niet nodig hebben? Menig onverstandig mens dankt God omdat hij een goed hart heeft. Maar een hart dat genade mist, kan niet méér goed zijn, dan een lichaam dat gezondheid mist gezond kan wezen.

2. Allen worden niet genezen, omdat ze hun ziekte zo liefhebben. Psalm 52: 5, *gij hebt het kwade liever dan het goede*. Velen koesteren hun gebreken. Augustinus zegt: 'dat hij voor zijn bekering tegen de zonde bad, maar dat zijn hart ondertussen vroeg: *nu nog niet, Heere.*' Zijn hart wilde niet graag van de zonde scheiden. Hoevelen hebben hun gebreken liever dan de medicijnmeester! Zolang men de zonde liefheeft, heeft men een walg van Christus' medicijnen.

3. Niet allen worden genezen, omdat ze niet uitzien naar een medicijnmeester. Als de mensen zich naar het lichaam enigszins ziek gevoelen sturen ze dadelijk naar de dokter. Nu zijn hun zielen *ó* ziek, maar ze denken niet aan hun Medicijnmeester Christus. *Gij wilt tot Mij niet gekomen opdat gij het leven moogt hebben*, Johannes 5: 40. Christus vat het op als een verachting van Hem dat wij niet tot Hem willen komen. Sommigen sturen om Christus als het te laat is, als alle andere medicijnmeesters hen hebben opgegeven en er geen hoop van herstel meer is. Dan roepen ze tot Christus, dat Hij hen wil zaligmaken. Maar Christus wijst zulke patiënten van Hem af, die Hem alleen tot een noodhulp willen gebruiken. Veracht u Christus in tijd van gezondheid, dan zal Christus u verachten in tijd van ziekte.

4. Niet allen worden genezen omdat ze zichzelf willen genezen. Zij willen hun plichten tot hun Zaligmaker maken. De mensen in het pausdom willen hun eigen medicijnmeesters zijn. Hun dagelijks offer van de mis is een godslastering tegen Christus' hogepriesterlijk ambt. Christus wil de eer van onze genezing hebben, of Hij wil ons niet genezen. Niet onze tranen, maar Zijn bloed maakt ons zalig.

5. Niet allen worden genezen, omdat ze de medicijnen die Christus hun voorschrijft niet in willen nemen. Zij willen wel genezen worden maar zij willen de medicijnen niet gebruiken. Christus schrijft hen voor om een bittere drank van berouw en leedwezen te drinken en een pil van geestelijke doding in te nemen. Maar zij willen die niet verdragen. Nog liever willen ze sterven dan medicijnen innemen. Als een patiënt de geneesmiddelen die hem van de dokter voorgeschreven worden, weigert in te nemen dan is het toch geen wonder dat hij niet genezen wordt? Christenen, vele

recepten zijn u al voorgeschreven, maar hebt u die ook ingenomen? Vraag het uw consciëntie. Er zijn vele hoorders van het woord die als de dwaze patiënten doen; die wel tot de medicijnmeester sturen om medicijnen, maar als ze die krijgen dan laten ze het staan en willen die niet innemen. Het is waarschijnlijk dat u de recepten die het Evangelie voorschrijft niet hebt genuttigd, want het Woord heeft in uw hart geen uitwerking gedaan. U bent nog net zo hoogmoedig, zo aardsgesind en zo zondig als ooit tevoren.

6. Niet allen worden genezen, omdat ze geen vertrouwen op hun medicijnmeester hebben. Het is opmerkelijk dat, wanneer Christus kwam om iemand te genezen Hij eerst deze vraag voorstelde: *geloofst gij dat Ik dat doen kan?* Matthéüs 9: 28. Dit is de oorzaak dat velen omkomen. *Och, zegt een zondaar, voor mij is er toch geen genade; Christus kan mij niet genezen.* Pas daar toch voor op, dat uw ongeloof niet erger is dan al uw andere zonden! Bad Christus zelfs niet voor degenen die Hem kruisigden? *Vader, vergeef het hun,* Lukas 23: 34. Sommigen van degenen die de hand hadden in het vergieten van Zijn bloed, zijn echter toch zalig geworden, Handelingen 2: 36,37. Waarom zegt u dan: *Christus kan mij niet genezen?* Ongeloof onteert Christus, verhindert de genezing, stopt en sluit de mond van Christus' wonden toe, en maakt Zijn bloed krachteloos. Duizenden sterven aan deze ziekte omdat ze hun Medicijnmeester niet geloven.

V. Het vijfde en laatste stuk is dat Christus de beste Medicijnmeester is.

Opdat ik hier de eer en roem van onze Medicijnmeester Jezus Christus mag vertonen, zal ik u aanwijzen waarin Hij alle andere medicijnmeesters overtreft. Niemand is Hem gelijk.

Ten eerste. Christus is de meest ervarenste Medicijnmeester. Geen ziekte is voor Hem te zwaar. *Die al uw krankheden geneest,* Psalm 103: 3. Het badwater van Bethesda is een type van Christus' bloed, Johannes 5: 4. Die eerst daarin kwam na de beroering van het water, werd gezond van welke ziekte hij ook bevangen was. Er zijn verschillende ziekten die doktoren niet kunnen genezen, zoals tering in de longen, sommige soorten verstoppingen en de kanker. Sommige ziekten zijn als een schandvlek voor de dokters. Maar Christus kent geen ongeneeslijke wonden. Hij kan de kanker der zonde genezen zelfs als die al aan het hart gekomen is. Hij genas Maria Magdalena een onkuise zondares. Hij genas Paulus die niets dan dreigementen en vervolgingen blies tegen de gemeente des Heeren. Zodat Paulus zich verwonderde en verbaasd stond over zijn haastige genezing. *Maar mij is barmhartigheid geschied,* 1 Timothéüs 1: 13. Christus geneest hoofdgebreken en hartgebreken. Dit kan een arme bevende ziel van wanhoop terughouden. *O, zegt een zondaar, nooit was iemand zo ziek dan ik ben!* Och, zie toch naar uw Medicijnmeester Christus onder Wiens vleugelen genezing te vinden is. Hij kan een stenen hart versmelten en de zwartste zonden in het bad van Zijn bloed afwassen. Voor Hem is er geen ziekte buiten hoop en ongeneeslijk. Hij heeft zodanige zalven, oliën en balsemen die de ergste ziekten kunnen genezen.

Het is waar, er is één ziekte die Christus niet geneest, namelijk de zonde tegen de Heilige Geest. Deze wordt genoemd, *een zonde tot de dood.* Als wij iemand kenden die deze zonde had gedaan, dan zouden wij hem uit ons gebed moeten uitsluiten. *Daar is een zonde tot de dood, voor dezelfde zonde zeg ik niet dat hij zal bidden;* 1 Johannes 5: 16. Er is geen genezing voor deze ziekte. Niet omdat Christus die niet genezen kan, maar opdat die zondaar niet genezen wil worden. Een koning kan een verrader pardon verlenen, maar als hij geen pardon wil hebben dan moet hij sterven. De zonde tegen de Heilige Geest is onvergefelijk omdat de zondaar geen vergeving wil hebben. Hij

vertreedt de Zoon van God, acht het bloed des Nieuwen Testaments onrein en doet de Geest der genade smaadheid aan. Daarom blijft er geen slachtoffer over voor zijn zonde, Hebreëen 10: 26 -29.

Ten tweede. Christus is de beste Medicijnmeester, want Hij geneest het beste deel, namelijk de ziel. Andere medicijnmeesters kunnen de lichaamsskwalen maar genezen, maar Christus geneest de ziel. Zij kunnen het bloed als het vervuild is weer zuiveren, maar Christus geneest de consciëntie als die besmet is. *Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door den eeuwigen Geest Zichzelven onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?* Hebreëen 9: 14. Galenus en Hypocrates konden de steen in de nieren genezen, maar Christus geneest de steen in het hart. Hij is de beste Medicijnmeester, Die het beste en het voortreffelijkste geneest. Onze ziel is onsterfelijk, van een Goddelijke en hemelse afkomst. De mens is geschapen naar Gods beeld, Genesis 1: 27. Niet ten opzichte van zijn lichaam, maar ten opzichte van zijn ziel. Nu, indien de ziel zo Goddelijk en edel is, dan is ook de genezing van de ziel veel voortreffelijker dan de genezing van het lichaam.

Ten derde. Christus is de beste Medicijnmeester, want Hij doet onze ziekte recht gevoelen. De zondeziekte, al is ze de allermoeilijkste, is echter het minste te onderkennen. Hoe menig mens ligt ziek aan de zondeziekte maar de duivel heeft hem zulk een slaapdrank ingegeven, dat hij de doodslaap slaapt zodat al het donderen van Gods Woord kan hem niet wakker maken. Maar de Heere Jezus, die gezegende Medicijnmeester wekt de ziel uit haar doodslaap op en dan is ze op de gewenste weg tot genezing. De stokbewaarder was nooit zo dicht bij de genezing, dan wanneer hij uitriep: *lieve heren, wat moet ik doen opdat ik zalig worde?* Handelingen 16: 30.

Ten vierde. Christus toont Zijn patiënten meer liefde dan enig ander medicijnmeester. Dit blijkt uit de volgende vijf dingen:

- (1). Het blijkt daarin dat Hij zulk een lange reis van de hemel naar de aarde ondernam om Zijn patiënten te gaan genezen.
- (2). Het blijkt daarin dat Hij tot Zijn patiënten komt zonder dat Hij ontboden wordt. Een zieke stuurt om zijn dokter, maar moet dikwijls lang smeken en vragen of hij wil komen. Maar hier komt onze Hemelse Medicijnmeester uit Zichzelf. *Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden*, Jesaja 65: 1. Hij komt ons voor met Zijn genade, en zo biedt Hij ons eerst de genezing aan. Indien Christus niet eerst tot ons was gekomen en evenals de Goede Samaritaan wijn en olie in onze wonden had gegoten, wij hadden aan onze wonden moeten sterven.
- (3). Dit blijkt hieruit dat onze Medicijnmeester Zijn eigen bloed vergiet om Zijn patiënten te genezen. *Hij is om onze overtredingen verwond*, Jesaja 53: 5. Door Zijn wonden kunnen wij in Zijn hart zien.
- (4). Onze ondankbaarheid en onbeleefdheid drijft Christus niet aanstonds van ons weg. Als een dokter door zijn patiënten slecht behandeld wordt, gaat hij met een kwaad gemoed weg en wil niet meer terugkomen. Wij mishandelen onze Medicijnmeester, stoten Hem weg en sluiten Hem uit, nochtans verlaat ons Christus niet, maar komt Hij tot ons terug met Zijn voortreffelijke olie in en balsem om ons te genezen. *Ik heb Mijn handen uitgebreid den gansen dag tot een wederstreven volk*, Jesaja 65: 2. Christus neemt de beledigingen gewillig op Zich en gaat met de genezing verder. O, grote liefde van deze hemelse Medicijnmeester!

- (5). Christus Zelf dronk die bittere drinkbeker die wij hadden moeten drinken. En door het innemen van die drank worden zij genezen en zalig geworden. Zo heeft Christus meerder liefde betoont voor Zijn patiënten dan enig andere Medicijnmeester, waar ook ter wereld.

Ten zesde. Christus is een Medicijnmeester van goede koop. Een ziekte is niet alleen een tering in het lichaam, maar ook in de beurs. Lukas 8: 43. Het loon van de doktoren is kostbaar, maar Jezus Christus geeft ons Zijn medicijnen om niet; Hij neemt geen loon. *Komt, koopt zonder geld en prijs*, Jesaja 55: 1. Hij wil niet dat wij Hem iets zullen brengen dan een gebroken hart. En wanneer Hij ons heeft genezen, eist Hij geen andere beloning dan onze liefde. En wie moet dat niet degelijk en redelijk oordelen?

Ten zevende. Christus geneest met minder moeite dan iemand anders. Andere medicijnmeesters gebruiken pillen, dranken en nemen bloed af. Christus geneest met minder moeite, Hij doet het met één woord. Christus wierp de duivel uit door één woord te spreken, Markus 9: 25. Zo ook, wanneer een ziel geestelijke bezeten is, kan Christus die met één woord genezen, ja met één opslag van Zijn ogen. Toen Petrus opnieuw in de zonde viel, zag Christus Petrus aan, en hij weende bitterlijk. Het aanzien van Christus deed Petrus in tranen van berouw smelten. Het was een genezend aanzien. Indien Christus maar één oog op de ziel slaat, wordt ze genezen. Daarom bid David om een gezicht van God te krijgen: *zie mij aan, wees mij genadig*, Psalm 119: 132.

Ten achtste. Christus is de teerhartigste Medicijnmeester. Hij heeft Zijn lijden geëindigd, maar beëindigt niet Zijn medelijden. Wat een meedogen heeft Hij met een zieke ziel! Hij is niet minder ontfermend dan bekwaam. *Mijn hart is in mij omgekeerd*, zegt Hij, Hosea 11: 8. Christus toont Zijn medelijden bijzonder daarin, dat Hij Zijn medicijnen naar de kracht van Zijn patiënten matigt. Als een medicijn in de toestand van de patiënt te sterk is, brengt ze het leven van de patiënt in gevaar. Christus heeft zulke doeltreffende medicijnen die zacht werken en toch genezen. Al wil Hij de zondaars verbrijzelen, Hij zal echter het verbrijzelde en gekrookte riet niet verbreken. O, die ontfermingen van Christus' ingewanden tegenover arme zielen die zichzelf vanwege de zonde doodziek gevoelen! Hij houdt hun hoofd en hun hart wanneer ze flauw zijn vast. Hij schenkt de cordialen en hartversterkingen van Zijn beloften om de zieke patiënten voor sterven te bewaren. Christenen, u hebt dikwijls harde gedachten van uw Medicijnmeester Christus en denkt dan dat Hij wreed is en dat Hij voor heeft om u te beschadigen, ja te verderven. Maar o, de werkingen van Zijn hart tegenover de nederige en verslagenen van geest zijn zó teer! Hij geneest de gebrokenen van hart en Hij verbindt ze in hun smart, Psalm 147: 3. Iedere zucht van de patiënt gaat deze Medicijnmeester aan Zijn hart.

Ten negende. Soms schrijven medicijnmeesters zodanige medicijnen voor die schadelijk voor de patiënt zijn. Bijzonder in deze twee gevallen:

- (1). Omdat ze de oorzaak van de ziekte niet uit kunnen vinden. Dan kunnen ze geven hetgeen tegenstrijdig is; dingen die verhitten in plaats van verkoelen.
- (2). Of, ingeval zij de oorzaak wel kunnen vinden, maar zij geven wat wel goed is voor de ene patiënt maar verkeerd is voor de ander. Wanneer bijvoorbeeld de lever en de milt beide ziek zijn. Het ene medicijn is wel goed voor de lever maar is schadelijk voor de milt. Christus schrijft altijd bekwame en gepaste medicijnen voor en Hij

zegt ze meteen. Indien de ziekte van de ziel hoogmoed is, Hij vernederd deze door verdrukking. God vernederde Nebukadnézar tot in het gras om hem van zijn verwaandheid te genezen. Is de ziekte van een ziel traagheid? Christus past haar enkele opwekkende Schriftuurplaatsen toe, zoals Matthéüs 11: 12; Lukas 13: 24; 1 Petrus 4: 18. Als de ziekte een stenen hart is gebruikt Christus gepaste medicijnen: soms de verschrikkingen van de wet, soms de zoetheid van Gods genade, soms verbreekt en smelt Hij het stenen hart in Zijn eigen bloed. Indien de ziel flauw en zwak is door ongeloof, Christus brengt enkele schriftuur cordialen bij, om deze weer levend te maken. Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, Matth. 12: 20. *Ik zal niet eeuwiglijk twisten, noch zal Ik geduriglijk verbolgen zijn; want de Geest zou van voor Mijn aangezicht overstelpt worden; en de zielen die Ik gemaakt heb.* Jes. 57:16. Zo schrijft de Heere Jezus altijd zodanige geneesmiddelen voor die geschikt zijn voor de ziekte en krachtig tot genezing.

Ten tiende. Christus faalt nooit in Zijn oogmerk; Hij mist nimmer een goed succes. Andere medicijnmeesters, al hebben ze goede ervaring en kunst, toch hebben zij niet altijd een goede uitkomst en succes. De patiënten sterven dikwijls onder hun handen. Maar Christus begint nooit iemand te genezen of Hij volbrengt een volkomen genezing. *Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan,* Johannes 17: 12. Judas was niet aan Christus gegeven om genezen te worden. Maar nooit ging iemand verloren van degenen die aan Christus gegeven zijn.

Vraag. *Hoe zal ik weten dat ik aan Christus gegeven ben om genezen te worden?*

Antwoord. Als het net zo ligt in uw hart als bij een zieke patiënt, die zich zonder een medicijnmeester ziet sterven. Leeft u zonder Christus in een verloren staat? Bevindt ge uzelf doodbloedende zonder deze balsem uit Gilead? Dan bent u een van Christus zieke patiënten. U zult nooit onder Zijn handen verloren gaan. Hoe kan iemand van degenen verloren gaan, die Christus aanziet om te genezen? Niet alleen giet Hij de balsem van Zijn bloed in hun wonden, maar hij stort ook het reukwerk van Zijn gebeden voor hen uit. *Heilige Vader, bewaar hen in U Naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn gelijk als Wij,* Johannes 17: 11. Dit kan de satan Christus nooit verwijten, dat iemand van Zijn zieke patiënten is verloren gegaan.

Ten elfde. Andere medicijnmeesters kunnen alleen genezen die ziek zijn, maar Christus geneest degenen die dood zijn. *En u heeft hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden,* Eféze 2: 1. Een zondaar heeft al de kenmerken van de dood in zich. De pols van zijn genegenheden slaat niet; hij is zonder adem, hij heeft geen zucht tot heiligheid, hij is dood. Maar Christus is een Medicijnmeester voor doden. Van iedereen die Christus geneest mag gezegd worden: *hij was dood en is weder levend geworden,* Lukas 15: 32.

Ten twaalfde. Christus geneest niet alleen onze gebreken maar ook onze mismaaktheid. Een dokter kan een zieke wel gezond maken, maar hij kan hem nooit schoon maken als hij mismaakt en lelijk is. Christus geeft niet alleen gezondheid, maar ook de schoonheid. De zonde heeft ons mismaakt en lelijk gemaakt. De medicijnen van Christus nemen niet alleen onze ziekte weg, maar ook onze smetten. Hij maakt ons niet alleen gezond, maar ook schoon. *Ik zal hunlieder afkering genezen,* Hoséa 14: 5. *Zijn heerlijkheid zal zijn als van de olijfboom,* vers 7. Jezus Christus houdt ons niet voor volkomen genezen voordat Hij Zijn sierlijk weer in ons heeft herstel. *Sta op, Mijn schone,* Hooglied 2: 13. Schoon is zij door de rechtvaardigmaking en schoon door de heiligmaking. Christus geneest ons niet alleen maar versiert ons ook. Hij

wordt genoemd: *de Zon der Gerechtigheid*, Maléachi 4: 2. Hij wordt zo niet alleen genoemd ten opzichte van de genezing onder Zijn vleugelen, maar ook ten opzichte van de zonneglans van schoonheid, daar Hij de ziel mee bekleed, Openbaring 12: 1.

Ten dertiende en ten laatste. Christus is een zeer mild Medicijnmeester. Andere patiënten maken hun medicijnmeesters rijk, maar hier maakte de Medicijnmeester zijn patiënten rijk. Christus verhoogt al Zijn patiënten. Hij geneest hen niet alleen, maar hij kroon hen ook, Openbaring 2: 10. Hij doet hen niet alleen van een ziekbed opstaan maar hij zet hen ook op een troon. Hij geeft de patiënt niet alleen gezondheid maar ook de zaligheid.

I. Nuttigheid.

Hier hebben wij nu een goede tijding, er is balsem in Gilead, er is een Heelmeester aldaar om de zondeziekte van de ziel te genezen. De engelen gevallen zijnde, hebben geen Medicijnmeester gevonden. Maar aan ons is een Medicijnmeester toegezonden. Weinigen zijn er in de wereld aan wie Christus geopenbaard is. Die wel het goud van Indië hebben missen het bloed des Lams. Maar de Zon der Gerechtigheid met genezing onder Zijn vleugelen is aan onze horizon opgerezen. Indien iemand vergiftigd was, .. wat een troost zou het voor hem zijn te horen dat er nog een kruid in de hof was tot zijn genezing! Als iemand kanker in zijn lichaam heeft en van al zijn vrienden wordt opgegeven, .. hoe blij zou hij zijn als hij hoorde van een geneesheer die hem kon genezen!

O zondaar, u bent vol zondige driften. U hebt de kanker in uw ziel. Maar er is een Medicijnmeester die u genezen kan. Er is hoop in Israël voor u Al is er een oude slang om ons te bijten door zijn aanvechtingen, echter er is ook een koperen slang om ons te genezen met Zijn bloed.

1. Is Christus een Medicijnmeester, laat ons dan deze Medicijnmeester voor onze zieke zielen gebruiken. *Als de zon onderging, allen die krankten hadden, met verscheiden ziekten bevangen, brachten die tot Hem, en Hij legde een iegelijk van hen de handen op en genas dezelfde.* Lukas 4: 40. U, die totnogtoe deze Medicijnmeester hebt verzuimd, kom nu toch, terwijl de Zon van het evangelie en de zon van uw leven aan het ondergaan is, breng je zieke ziel tot Christus om genezen te worden. Christus klaagt dat, hoewel de mensen doodziek zijn, ze echter niet tot de Medicijnmeester willen komen. *Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben,* Johannes 5: 40. In lichaamsziekten is de medicijnmeester de eerste die ontboden wordt. In zielsziekten is de Medicijnmeester de laatste om Wie gedacht wordt.

Hier zijn enkele droevige tegenwerpingen te beantwoorden die de arme zielen tegen zichzelf maken waarom zij tot Christus hun Medicijnmeester niet komen.

Eerste tegenwerping. Helaas, ik heb de vrijmoedigheid niet om tot Christus te gaan om genezen te worden, vanwege mijn onwaardigheid. Het is evenals de hoofdman over honderd, die tot Christus zond om Zijn zieke dienstknecht te genezen. *Heere, neem de moeite niet, want ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen,* Lukas 7:6. Christus kwam om Zijn dienstknecht te genezen maar de hoofdman over honderd wilde hebben dat Christus die moeite zou sparen. *Ik ben het niet waardig.* Zo zegt ook menige verslagen ziel: Christus is wel de Medicijnmeester, maar wie ben ik dat Christus onder mijn dak zou inkomen om mij te genezen? Ik ben die genade niet waard, Het is evenals Mefiboseth tot koning David *xi: wat is uw knecht, dat gij omgezien hebt naar een dode hond, als ik ben?* Nu tot zodanigen, die een gebroken

hart hebben vanwege het gevoel van hun onwaardigheid, en daarom tot Christus niet durven komen om genezen te worden, heb ik deze vijf dingen tot hun onderricht te zeggen.

Een. Voor wie heeft Christus Zijn bloed vergoten anders dan voor onwaardige?

Christus Jezus is in de wereld gekomen, om de zondaren zalig te maken, 1 Timothéüs 1: 15. Christus kwam in de wereld als in een groot ziekenhuis onder een menigte van lammen, zieken en aan bed gebonden zielen.

Ten tweede. Al zijn wij onwaardig volgens de wet, kunnen wij echter waardig zijn volgens het evangelie. Het is een gedeelte van onze waardigheid dat wij onze onwaardigheid recht zien. *Vrees niet, gij wormke Jakobs*, Jesaja 41: 14. U kunt een worm zijn in uw eigen ogen maar echter een duif in Gods ogen.

Drie. Al zijn wij onwaardig, Christus is nochtans waardig. Wij verdienen onze genezing niet maar Christus heeft de genade en de genezing voor ons verdiend. Hij heeft overvloed van bloed om ons gebrek van tranen te vervullen.

Vier. Wie is er ooit zalig geworden omdat hij het waardig was? Wie is er die dit recht kan bepleiten en verdedigen: *Heere Jezus, genees mij want ik ben het waardig?* Welke waardigheid was er in Paulus voor zijn bekering? Welke waardigheid was er in Maria Magdalena, die Christus van zeven duivelen genezen had? De vrije genade had medelijden met haar en genas haar. God vindt ons niet waardig, maar Hij maakt ons waardig.

Vijf. Als wij tot Christus niet willen komen om genezen te worden voordat wij het waardig zijn, dan zullen wij nooit komen. En laat ik u dit zeggen, gewis al dat praten van waardigheid smaakt naar hovaardij. Wij willen iets van onszelf hebben. Hadden wij deze goede hoedanigheden of zulke voortreffelijkheden, dan menen wij dat Christus ons wel zou aannemen. Dan zouden wij tot Christus mogen komen om genezen te worden. Dit is onze Medicijnmeester te belonen. Och, laat dit gevoel van onwaardigheid u de moed niet ontnemen. Gaat tot Christus om genezen te worden. *Sta op, Hij roept u!* Marcus 10: 49.

Tweede tegenwerping. Maar ik vrees, dat ik niet onder Zijn toezicht behoort; dat ik niet ben onder het getal van hen die zalig zullen worden. En dan zal ik, hoewel Christus een Medicijnmeester is, toch niet genezen worden.

Antwoord.

1. Wij moeten ervoor wachten dat wij geen wanhopige besluiten tegen onszelf maken. Het is een hoge verwaandheid van ons om onszelf wijzer te maken dan de engelen. Al de engelen in de hemel zijn niet bekwaam om deze vraag te beantwoorden: *wie uitverkoren en wie verworpen zijn.*

2. U die zegt, dat u niet onder Christus' opzicht leeft; leest Christus' commissie en lastbrief. U zult zien voor wie Christus gekomen is om te genezen. *Hij heeft mij gezonden om den armen het evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart*, Lukas 4: 18. Heeft God uw hart met ontroering geraakt? Beweent u uw ondankbaarheid en neemt u al de bevelen van het evangelie ter harte? Weent u meer uit liefde tot Christus dan uit vrees voor de hel? Dan bent u een gebroekene van hart en behoort u onder Christus' toezicht. Een bloedende Christus wil een gebroken hart genezen.

Derde tegenwerping. Maar mijn zonden zijn zó groot en mijn gebreken zó menigvuldig dat ze zeker nooit genezen zullen worden.

Antwoord. Daarom hebt u de Medicijnmeester des te meer nodig. De uitdrukking van de heilige Petrus tegen Christus kan vreemd schijnen: *Heere ga uit van mij, want ik*

ben een zondig mens, Lukas 5: 8. Waarom zegt Petrus niet liever: *Heere, kom tot mij in?* Is dat een goede sluitrede, tot de Medicijnmeester te zeggen: *ik ben ziek; daarom ga weg van mij?* Nee, maar daarom: *kom in en genees mij*. Onze zonden moeten daartoe dienen om ons te vernederen; niet om ons van Christus af te drijven. Ja, ik zeg: indien wij geen zonde hadden zou Christus in de wereld niets te doen hebben.

Vierde tegenwerping. Maar mijn ziekte is zeer hevig en ze is tot een grote hoogte gekomen; mijn zonden zijn zeer hoog geklommen.

Antwoord. Een pleister van Christus' bloed is breder dan uw wonden. *Het bloed van Jezus Christus, Zijn zoon, reinigt ons van alle zonden*, 1 Johannes 1: 7 Het bloed van het Lam Gods neemt het slangengif der zonde volkomen weg. Christus' bloed is een bekwaam geneesmiddel voor alle gebreken. Hij kan de grootste zonde zowel genezen als de kleinste. Hebt u een bloedige zondenvloed? De vloed van het bloed van Christus, uit Zijn zijde voortgekomen, kan het uwe genezen.

Vijfde tegenwerping. Maar mijn ziekte is een oude en ingekankerde ziekte. Ik vrees dat ze ongeneeslijk is.

Antwoord. Al is uw ziekte oud en verouderd, echter kan de Heere Christus deze genezen. De moordenaar aan het kruis had een oude vervuilde wond, maar Christus genas die. Het was zijn geluk dat zijn Medicijnmeester zo dichtbij was. Zacheüs was een oud zondaar, een tollenaar die in zijn tijd velen bestolen had en velen had verongelijkt. Toch heeft Christus hem genezen. Soms ent Christus Zijn genade op een oude stam. Wij lezen *dat Christus vele zieken genas in het ondergaan der zon*, Lukas 4: 40. Hij geneest sommige zondaren bij de zonsondergang van hun leven.

Zesde tegenwerping. Maar nadat ik genezen ben, is mijn ziekte opnieuw uitgebroken. Ik ben weer gevallen in dezelfde zonde. Daarom vrees ik dat er geen genezing voor mij is.

Antwoord. Het gebeurt zelden dat de Heere Zijn kinderen overgeeft aan het opnieuw vallen in de zonde, hoewel het door inhouding van genade en de kracht van verzoeking wel mogelijk is, dat ze opnieuw in de zonde vallen en instorten. Zeker, de zonden van wederinstorting zijn droevig. Het was een verzwaring van Salomo's misdaad, dat hij zondigde nadat hem de Heere tweemaal was verschenen, 1 Kon. 11: 9. De zonden na de genezing openen de mond van de consciëntie om ons te beschuldigen en stoppen de mond van Gods Geest die geopend was om vrede tot ons te spreken. Zij sluiten ons buiten de troost der beloften. Maar als de ziel diep vernederd en de gevallen zondaar door ongeveinsd berouw in zijn hart verbrijzeld is, laat hem dan het anker der hoop niet wegwerpen. Laat hem de toevlucht nemen tot de Medicijnmeester van zijn ziel. Jezus Christus kan ook de ziekte van opnieuw in de zonde vallen genezen. Hij genas David en Petrus na hun val. *Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtaardigen*, 1 Johannes 2: 1. Christus pleit als een Advocaat voor ons in Gods gericht. Gelijk Hij Zijn bloed op het koperen altaar van het kruis heeft uitgestort, zo stort Hij nog Zijn gebeden uit op het gouden altaar in de hemel. *Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden*, Hebr. 7: 25. Christus draagt in het werk van Zijn voorspraak de verdiensten van Zijn bloed aan bij Zijn Vader. Zo verwerft Hij voor ons pardon en vergeving. Hij past ons de kracht van Zijn bloed toe en zo werkt Hij onze genezing uit. Daarom, wees niet bevreesd om tot uw Medicijnmeester te gaan al is uw ziekte van wederinstorting en afwijking hevig, echter heeft Christus nog verse druppels van Zijn bloed over voor

u om uw verzwering daarmee te besprengen en u van uw ziekte van wederinstorting te genezen.

Zevende tegenwerping. Maar voor mij is er geen genezing, ik vrees dat ik de zonde tegen de Heilige Geest gezondigd hebt.

Antwoord.

(1). De vrees voor die zonde is een teken dat u die zonde niet hebt gedaan.

(2). Ik vraag u, waarom denkt u dat u de zonde tegen de Heilige Geest hebt begaan? Zegt u: 'ik heb de geest Gods bedroefd'; dan dient tot uw onderwijs: dat alle bedroeven van Gods Geest juist deze dodelijke zonde niet is. Wij bedroeven de Geest van God wanneer wij zondigen tegen de verlichting van de Geest. De Geest bedroefd zijnde mag voor een tijdlang vertrekken, al de honing van troost en de olie der vreugde met Zich meenemen en dan de ziel achterlaten in duisternis. Maar alle bedroeven van Gods Geest is de zonde tegen de Heilige Geest niet. Wanneer een kind van God gezondigd heeft slaat zijn hart hem. En wiens hart hem *ó* slaat, die heeft de onvergeeflijke zonde niet begaan. Wanneer een kind van God de Heilige Geest bedroefd heeft, doet hij evenals Noach wanneer hij de duif uit de aarde had laten vliegen, hij opende het venster van de ark om die weer in te laten. Een Godzalige sluit zijn hart niet toe tegen de Heilige Geest, zoals een goddeloze doet. De Geest van God wil tot hem inkomen maar hij keert Hem buiten. Maar een Godzalige ziel opent zijn hart om te Geest in te laten zoals Noach het venster van de ark opende om de duif in te laten. Christenen, is het zo niet met u gelegen? Wees dan welgemoed, u hebt de zonde tegen de Heilige Geest niet gedaan. De zonde tegen de Heilige Geest is een openlijke en opzettelijke versmading van de Heilige Geest, Hebreeën 10: 29. Waarvoor u verschrikt wordt als u er aan denkt.

Daarom, al de voorgaande tegenwerpingen aan de kant leggende, hoedanig de ziekte van uw ziel ook mag wezen, kom tot Christus om genezing! Geloof in Zijn bloed en gij zult zalig worden. Het geloof is een anker der ziel. U ziet welk een kunstig en bekwaam Medicijnmeester Christus is en welke voortreffelijke oliën en balsemen Hij heeft. En tevens hoe bereidwillig Hij is om zieke zielen te genezen. O geliefde, wat is er dan anders over dan dat u uzelf op Zijn verdiensten neerlegt om genezing en behouden te worden! Onder alle zonden is er geen erger dan het ongelooft, want ongelovigheid in deze gevallen strekt tot verkleining van Jezus Christus, alsof hij niet bekwaam was om genezing uit de werken. O christen, vertrouw op u Medicijnmeester. *Opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe*, Johannes 3: 15. Zeg evenals de koningin Esther: *ik zal tot den koning ingaan, terwijl dit niet is naar de wet. Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om*, Esther 4: 16. Zeg hetzelfde als zij: 'de Heere Jezus is een Medicijnmeester om mij te genezen. Ik wil mij op Zijn bloed verlaten, kom ik dan om, dan kom ik om. De koningin Esther waagde het tegen de wet. Zij had geen belofte nog verzekering dat de koning haar de gouden rijksstaf zou toereiken. Maar ik heb een belofte die mij nodigt tot Christus te komen: *die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen*', Johannes 6: 37. Het geloof is een genezende genade. Wij lezen in 2 Koningen 13 vers 21 dat de Israëlieten een man begroeven die zij uit vrees voor de soldaten van de Moabieten in het graf van Eliza wierpen. Toen de man daar inkwam en het gebeente van Eliza aanroerde werd hij levend en stond op zijn voeten. Indien iemand dood is in zonden laat hem slechts in Christus' graf geworpen worden en door het geloof Christus aanroepen, Die dood en begraven is geweest, en hij zal levendig en zijn ziel genezen worden. Gedenk dat er geen andere weg of middel tot genezing is dan alleen het geloof. Zonder geloof zal ons Christus Zelf niet baten. *Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening door*

het geloof in Zijn bloed, Romeinen 3: 25. Het geloof is de toepassing van Christus' verdiensten. Al is een pleister nog zo krachtig en doelmatig, als ze niet op de wonde wordt gelegd doet ze geen voordeel. Al is de pleister gemaakt van Christus' eigen bloed, echter zal geen genezing geven tenzij dat α door het geloof op de ziel wordt toegepast. De koperen slang was een voortreffelijk middel tot genezing van degenen die van de vurige slangen waren gebeten. Maar als die slang die niet hadden aangezien, zouden ze er geen voordeel van ontvangen hebben. Zo ook hier, hoewel er een genezende kracht in Christus is, kunnen wij echter niet genezen worden tenzij wij Hem door het oog des geloofs aanschouwen. Tracht dan boven alle dingen naar geloof. Het geloof is een α genezende genade. Wanneer deze hand Christus aanraakt gaat er kracht van Hem uit.

Niet zo, dat het geloof een meerdere waardigheid bezit dan andere genaden, maar omdat het geloof de gouden pijp is waardoor de invloed van Christus' genezende kracht tot ons overgebracht wordt. Als iemand een edelsteen in een ring heeft die veel gebreken zou kunnen genezen dan zouden wij zeggen: *de ring geneest*. Echter zou het niet de ring zijn maar de edelsteen in de ring die de genezing aanbrengt. Zo geneest het geloof niet door zijn eigen kracht, maar zover als het geloof Christus aangrijpt en Zijn heilige invloed op de ziel afbrengt.

II. Nuttigheid

Is Jezus Christus een geestelijk Medicijnmeester? Laat ons dan met de genezing van onze ziel haasten. Bedenk daartoe:

Ten eerste. Wat een kleine tijd is het nog dat wij hier vertoeven. Laat ons haast maken! Salomo zegt: *er is een tijd om geboren te worden en een tijd om te sterven*. Prediker 3: 2. Maar hij maakt geen gewag van een tijd om te leven, omdat die zo kort is dat ze niet waard is genoemd te worden. Ons lichaam wordt een *vat* genoemd, 1 Thess. 4: 4. Dit vat is met adem vervuld; de ziekte steekt in dit vat aan en de dood tapt het af. Och, haast u toch met de genezing van uw ziel! De dood komt snel aangetreden en als die u plotseling overrompelend bent u buiten hoop van genezen te worden. Er is geen genezing in het graf te verwachten. *Er is geen werk, geen bezinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat*, Prediker 9: 10.

Ten tweede. Nu is het nog de tijd voor genezing. Nu is het de dag der genade. Nu giet Christus nog Zijn olie en balsemen in de wonden. Nu zendt Hij overal Zijn dienaars en Zijn Geest. Nu is het de welaangename tijd. Er zijn enkele genesdagen in het jaar waarop de koning degenen die een verzwering hebben laat genezen. De dag der genade is een dag van genezing. Indien wij de dag der genade verzuimen dan zal de dag des toorns daarop volgen. O, maak haast met de genezing van uw ziel! Verzuim liever uw voedsel als uw genezing. De zonde zal u niet alleen doden maar ook verdoemen. Opdat u genezen mag worden:

- a. Kom tot het genezende badwater van het heiligdom. De Geest van God moge eens deze wateren beroeren. Ja de volgende sabbatdag zou een genesdag kunnen zijn voor uw ziel.
- b. Vraag aan anderen of ze voor u bidden. Als u ziek bent naar het lichaam verzoekt u toch ook de gebeden van anderen? Zeker, de gebeden van de heiligen zijn kostelijke balsemen en medicijnen om zieke zielen te genezen.

III. Nuttigheid.

Is Jezus Christus een Medicijnmeester der ziel? Laat ik dan ook een woord tot u spreken die al enigszins van uw verdoemelijke ziekte genezen bent. Vier dingen wil ik tot u zeggen.

Ten eerste. Roept uit in dankbaarheid. Al bent u van de zonde niet volkomen genezen in zoverre dat u nog enige overblijfsels en werkingen van de ziekte bij u gewaar wordt, u bent wel verlost van de heersende kracht ervan. U bent zodanig genezen, dat u niet zult sterven, Johannes 11: 26. Die door de koperen slang genezen waren, stierven later een natuurlijke dood. Maar die door Jezus Christus worden genezen zullen nimmermeer sterven. De zonde mag hen kwellen maar ze zal hen niet meer verdoemen. O wat hebt u een grote reden om uw Medicijnmeester in top te verheffen en te danken! De Heere Jezus heeft beide het gevaar en de vloek uit uw ziekte weggenomen. Maak Hem uw ondervindingen bekend. Zeg met David: *ik zal vertellen wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft*, Psalm 66: 16. Wanneer iemand van een oude ziekte genezen is, hoe blij en dankbaar is hij? Hij zal anderen zijn genezing omstandig vertellen. Doet ook zo: 'ik wil u vertellen wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft. Hij heeft mij van een oude en ingewortelde ziekte genezen, van een ongelovig hart, van een ziekte daar duizenden aan gestorven zijn.' Gewis wij mogen alle andere ziekten met blijmoedigheid verdragen als wij maar van deze zielsziekte genezen zijn. *Heere*, zegt Luther, *sla en doorwondt mij maar waar u wil, indien ik maar vergeving van mijn zonden mag ontvangen*. Laat de verheffing Gods in uw keel zijn! God verwacht geen loon, maar Hij verwacht dankbaarheid als de rente van Zijn kapitaal. Hij verwondert zich en neemt het kwalijk als de mensen hun dankoffers niet brengen. *Zijn er geen tien gereinigd geworden? En waar zijn de negen?* Lukas 17: 17.

Ten tweede. Bent u genezen? Wacht u, dat u niet komt bij onrein en besmettelijk gezelschap opdat u niet besmet en geïnfecteerd wordt. Goddelozen zijn als gevleesde duivels om ons tot zonde te verzoeken. Lot was een wonder in de wereld terwijl hij in Sodom woonde, dat met recht een pesthuis was, omdat hij niet met de zondepest van Sodom werd bevangen.

Ten derde. Wacht u voor wederinstorting. De mensen vrezten voor opnieuw in de ziekte te vallen als ze genezen zijn. Vrees zoveel te meer voor de wederinstorting van uw ziel. Heeft God uw hart week gemaakt? Wacht uzelf van het te verharderen! Heeft Hij u enigszins van uw dodigheid genezen? Val niet opnieuw in een zorgeloze slaap. Als uw consciëntie door dagelijkse zonden en verharding in de zonde weer inslaap wordt gewiegd, kan die in zulk een onrust en hevige ontsteltenissen wakker gemaakt worden dat u al wenende naar het graf moet gaan. Wacht u toch voor de wederinstorting en de daaruit voortvloeiende verharding in de zonde. *Zijt gij gezond geworden; zondig niet meer opdat u niet wat ergers geschiede*, Johannes 5: 14.

Ten vierde. Heb medelijden met uw familie die doodziek zijn. Toon uw Godzaligheid door uw medelijden. Hebt u een kind dat gezond en wel is maar een zieke ziel heeft? Ontfermt u erover. Doe ervoor wat David deed, hij weende en vastte ter wille van zijn zieke kind. Uw kind heeft de plaag des harten en die plaag hebt u op hem overgebracht; zou u dan niet wenen en vasten terwille van uw kind? Hebt u een vrouw of een man die, hoewel zij niet te bed liggen, zielsziek zijn? De Heere weet dat ze doodziek zijn, dat ze onder een razende en uitzinnige macht van de zonde leven. Och, laat uw innerlijke ontferming over hen gaande zijn. Hef een gebed voor hen op. *Het gebed des geloofs zal de zieke behouden*. Het gebed is de beste medicijn die wij in de gevaarlijkste ziekten en omstandigheden moeten gebruiken. U, die de ziekte van uw zonde en de goedheid van uw Medicijnmeester gevoeld hebt, leert ook ontferming en medelijden te hebben met anderen.

IV. Nuttigheid.

Ten laatste, is Christus een Medicijnmeester der zielen? Laat ons dan tot Christus gaan om deze zieke en stervende natie te genezen. Engeland, God weet het, is een zieke patiënt. Het gehele hoofd is ziek, het ganse hart is mat. De doktoren noemen iets *een slechte gesteldheid* wanneer al de delen van het lichaam aangetast zijn. Het politieke lichaam is met zulk een slechte gesteldheid bevangen; het is overal ontsteld. De overheid, de kerkdienst, het gewone volk, allen zijn ze ziek. En die zich voor onze heelmeeesters uitgeven zijn medicijnmeesters van geen waarde. Wij hebben ons geld aan deze medicijnmeesters ten koste gelegd maar zijn van onze gebreken niet genezen. *Waarom hebt Gij ons geslagen, dat er geen genezing voor ons is?* Jeremia 14: 19. Die onze medicijnmeesters moesten zijn hebben in plaats van ons te genezen de ziekte van deze natie verergerd door het toelaten van al te grote vrijheid. Dat is hetzelfde als sterke drank geven aan iemand die de koorts heeft. De koorts wordt niet uitgeblust maar vermeerderd.

Ach, ziek Engeland, omdat gij een zondig Engeland zijt! Gij zijt ziek van losbandigheid, onkuisheid, dronkenschap; zó ziek dat wij reden hebben te vrezen dat onze uitvaart des doods nabij is. En, wat een kwaad teken is, hoewel de Heere Zijn kostelijke balsem in onze wonden heeft gegoten, ofschoon Hij Zijn gezegende instellingen ons heeft gegeven, wij zijn er niet van genezen. Het is een teken van ziek vlees dat niet meer te genezen is. De zonde ziekte van het land heeft veel droevige en verschrikkelijke vruchten en gevolgen voortgebracht: tweespalt, verdrukking, bloedstorting, zelfs de ingewanden en de aderen van het land zijn bijna in stukken gescheurd. Daarom heeft God dit dreigement aan ons vervuld: *Ik zal u ook krenken, u slaande en verwoestende om uw zonden*, Micha 6: 13. Wij hebben ons ziek gemaakt en gekrenkt door te zondigen. En God heeft ons ziek gemaakt en gekrenkt door plagen, slagen en verwoestingen. Nu, wat is er dan anders te doen als te gaan tot de grote Medicijnmeester der zielen, Wiens bloed vele heidenen besprengd? En dat met het verzoek of Hij het stervende Engeland enige heilzame geneesmiddelen wil toepassen. God kan met één woord genezen. Hij kan zowel bekering als verlossing geven. Hij kan ons volkomen herstellen. Laten al de inwoners van het land zich neerleggen tussen het voorhof en het altaar en laat hen zeggen: spaar Uw volk, o Heere. Joël 2: 17. Onze gebeden en tranen zullen Christus tot onze genezing aan het werk zetten. *Dies zeide Hij, dat Hij ze verdelgen zou, tenware dat Mozes Zijn uitverkorene, in de scheur voor Zijn aangezicht gestaan had om Zijn grimmigheid af te keren.* Psalm 78, 106. Laat ons niet ophouden onze hemelse Medicijnmeester aan te roepen totdat Hij een vijg op het landsgezwel legt, en haar inwoners gezond maakt.

3. De verborgen tempel

De tempel Gods is heilig, welke gij zijt. 1 Korinthe 3: 17.

Het is wonderlijk aan te merken hoe het de Heilige Geest behaagd de geestelijke vereniging tussen Christus en de gelovigen uit te beelden door bepaalde typen.

Soms wordt deze vereniging vergeleken bij de huwelijksvereniging. Christus is de huisvader en de gelovigen zijn de bruid, 2 Korinthe 11: 2. Uit kracht van deze huwelijksvereniging mogen alle christenen vrijmoedig tot God gaan.

In onze tekst wordt deze vereniging uitgelegd zoals een vereniging in een kunstwerk. De vereniging tussen de stenen in een gebouw en die in de grond liggen. In het voorgaande 9^e vers had de apostel gezegd, *dat de heiligen Gods gebouw zijn*. Maar hier gaat hij hoger en noemt hen *Zijn tempel*. *'De tempel Gods is heilig, welke gij zijt'*. Een tempel is meer dan een gewoon gebouw. Wij moeten dit woord tempel niet zo letterlijk verstaan maar figuurlijk, omdat een geestelijke hart veel overeenkomst heeft met een tempel. De tempel onder de Wet had:

1. Het voorhof, of de uitwendige tempel waar het volk in stond.
2. De binnenste tempel waar niemand dan de priester in mocht gaan. Zo is het ook met een christen.

Ten eerste is er een uitwendige tempel, dat is zijn lichaam. *Weet gij niet dat uw lichaam een tempel des Heiligen Geestes is?* 1 Korinthe 6: 19. Het lichaam is evenals een tempel; de benen zijn evenals metselwerk van stenen, het bloed als de cement, de ogen als de vensters, het hoofd als het dak, en de mond als de deuren van de tempel. Wat een zorg moeten wij dragen om onze lichamen onbesmet te bewaren, omdat het tempelen van God zijn!

Ten tweede. De inwendige tempel is de ziel. Deze is als het heilige der heiligen, waar niemand dan onze hogepriester Christus Jezus in mag komen.

De tekstwoorden verdelen zich in twee delen.

- I. De benoeming van deze tempel: *welke tempel gij zijt*.
- II. De heiligmaking van deze tempel: De tempel Gods is heilig.

De leerstelling hieruit is deze: ***het hart van ieder gelovige is Gods tempel. 'Gij zijt de tempel des levendigen Gods', 2 Korinthe 6: 16. De tempel had een grote waarde.***

Ik zal sommige overeenkomsten aanwijzen tussen een gelovige ziel en een tempel.

1. Al de stoffen waren bereid voordat de bouw van de tempel begon. Het hout was gehakt en de stenen behouwen, eer zij gelegd werden aan de tempel. Zo is het ook in een geestelijke zin. Van nature zijn wij niet bekwaam om een tempel te zijn, want wij zijn ruw en ongepolijst. Niet één goede gedachte, niet één genade woont in ons. Wij zijn er zóver vandaan om onszelf te bereiden tot een tempel, als dat wij onszelf juist bederven. Maar God maakt door Zijn almachtige kracht en inkomst ons hart bekwaam tot een tempel. *Hij behouwt ons door Zijn profeten*, Hoséa 2: 5. Hij besnoeid ons door verdrukkingen en maakte ons bekwaam tot een geestelijke tempel.

2. De tempel was zeer schoon, 2 Koningen 6: 32. Ze was vol sieraad en glans. Allen verwonderden zich erover. Het Hebreeuws woord voor tempel betekent een paleis, of koninklijk gebouw. De tempel was zó versierd met bloemen en overtrokken met goud

dat het de ogen van de toeschouwers als verblindde, zegt Josephus. Zo is de ziel van een gelovige ook een doorluchtige tempel, niet van de koningen der aarde, maar van God Zelf. Hij brengt Zijn heerlijkheid erin. *Des koningsdochter is geheel verheerlijkt inwendig*, Psalm 45: 14. Een heilige in oude voddën, draagt een tempel in zich, heerlijker dan de kostbaarste paarden uit het oosten, of de diamanten die hangen aan de kroon van een prins. Christus verwonderde zich nooit over de kostbare stenen aan de zichtbare tempel, maar wel over de heerlijkheid van een geestelijke tempel. *O vrouw, groot is uw geloof*. Matthéüs 15: 28. De schoonheid van een heilige is inwendig. De verborgen mens des harten bestaat in *het onverderfelijk versiersel*, 1 Petrus 3: 4.

3. De tempel werd geplaatst op een bijzondere plaats door Gods bijzondere aanwijzing. Deze werd afgezonderd van alle andere plaatsen. Zo is het ook met een gelovige hart, het is geheiligde grond en in het bijzonder geschikt voor de dienst van God. *Weet toch dat de Heere Zich een gunstgenoot heeft afgezonderd*. Psalm 4: 4. Een gelovige is niet zomaar een gewoon mens, maar iemand die bijzonder verbonden is aan God, Psalm 119: 38.

4. De tempel was een plaats van Gods bijzondere tegenwoordigheid. De Heere openbaarde daar Zijn Naam. Hij gebood vandaar Zijn zegeningen. Zo is het ook in een geestelijke hart. Daar vertoont God Zijn wondervolle tegenwoordigheid. Daar geeft Hij de invloed van Zijn genade, de mededeling van Zijn liefde. God bevestigt Zijn tempel. O, die zoete glans van Zijn aangezicht, de aanblazing van Zijn geest in het hart van de gelovigen! Wanneer een christen in zijn plicht bezig is en het hart in zijn binnenste brandt, dan wordt Gods tegenwoordigheid in die tempel ervaren. Ja de Heere beantwoordt hem door dit vuur.

5. De tempel was versierd met kostbare schilderijen. Zo draagt de tempel in het hart Gods beeld in zich. Kol. 3: 10. Dit schilderij is getrokken door het penseel van de Heilige Geest. *De tempel Gods*, zegt Lactantius, *is geen goud of steen maar de ziel van de mens, dragende Gods gelijkenis*. Dit is het kostbaarste schilderij wat de geestelijke tempel versiert.

6. In de tempel lag een brandend vuur op het altaar. Zo is het hart van een gelovige een altaar waarop een geheiligd vuur brandend wordt gehouden. *Zijt vurig van geest*, Romeinen 12: 11. Het vuur der liefde gaat nooit uit. *Hoe lief heb ik Uw wet*. Psalm 119: 97. Hoewel de vlam uit kan gaan, toch blijven er enkele spranken vuur bewaard. Christus' tempel heeft altijd een heilig vuur in zich. Goddeloze mensen hebben vuur van toorn en boosheid hetwelk in hen brandt. Dit is niet het vuur van deze tempel, maar vreemd vuur, afkomstig uit de hel. Jakobus 3: 6.

7. De tempel was een heilige plaats en werd zuiver bewaard. Wij lezen van de reiniging van de tempel in 2 Kronieken 19: 15. Er waren wachters gesteld aan de poorten van de tempel om alle onreine personen te weren, 2 kronieken 23: 4. Zo moet ook de tempel van het hart rein bewaard worden; 2 Korinthe 7: 1: *laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes*. Als het stof der zonde gevallen is in deze tempel, veegt en wast ze schoon voor boetvaardige tranen. Christus verdreef de wisselaars uit de tempel, Johannes 2: 14. Bij deze wisselaars vergelijk ik de zorgvuldigheden van deze wereld. Deze willen ons hart bezitten. Nu, probeer een zweep te maken van de lering uit de wet en drijft alles uit! De tempel van het hart moet geen wisselkantoor worden. Wij mogen de wereld gebruiken maar moeten die uit ons hart zoeken te weren. Niemand mag zijn woonplaats hebben in deze tempel van Christus.

Nuttigheid.

I. Broeders, bezie de waardigheid van de heiligen: *ze zijn Gods tempel*. Wat Seneca sprak van het mooiste gebouw van deze wereld, is waar van een geheiligd hart. Want dat is Gods doorluchte tempel. De gelovigen zijn kinderen van God de Vader; ledematen van God de Zoon; tempelen van God de Heilige Geest. De dwaze wereld veracht de heiligen, maar zij zijn eer waardig. De tempel van een verootmoedigd hart is Christus' wandelhof. Christus is in de hele wereld ten opzichte van Zijn *overall*-omtegenwoordigheid, maar alleen in Zijn geestelijke tempel ten opzichte van Zijn *genadige* tegenwoordigheid. Het hart van een zondaar is een wildernis, de Heere wil daar niet wandelen. Wij lezen nooit dat Christus in een wildernis wandelde, dan één keer. Toen was het geen plaats van vermaak, maar van strijd. Hij werd weggeleid om verzocht te worden van de duivel, Matth. 4: 1. Maar Christus wandelde wel dikwijls in de tempel, Markus 14: 49. Hij waardeert Zijn geestelijke tempel. Hij wandelt met vermaak onder Zijn heiligen. Hij zegt van deze tempel evenals van Sion: *dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd*, Psalm 132: 14

Ik zal nu aantonen waarin deze Goddelijke tempel der ziel verschilt van andere tempels en een vergaande uitmuntendheid boven die bezit.

1. Andere stoffelijke tempels, hoewel die een schone vorm mogen hebben, bezitten echter geen leven. Maar een gelovige is een levendige tempel. *Wordt als levende stenen gebouwd tot een geestelijk huis*, 1 Petrus 2: 5. De geveinsden maken een schijnvertoning van leven. Zij hebben de naam dat ze leven, maar zijn dood, Openbaring 3: 1. Zij zijn geen tempels, maar tomben, die hun ogen en handen hebben opgegeven naar de hemel, maar bezitten geen leven. Een gelovige is een levendige tempel. *Het is het leven des geloofs*, Habakuk 2: 4. Er zijn geen dode stenen in die levendige tempels.

2. Een gelovige is een hemelse tempel. Andere tempels zijn samengesteld uit aardse stoffen, leem en steen. Maar een gelovige is een hemelse tempel. Zijn ziel werd voortgebracht van de hemel; hetgeen in de hemelen is, daarvan wordt iets in hem gevonden. In de hemel is *licht*, Kolossenzen 1: 12. Zo is in een heilige het licht van Christus, Eféze 5: 8. In de hemel is *liefde*, een Johannes 4: 7. Zo is in het hart van een heilige liefde, het is een tempel van liefde, Johannes 21: 15. Hij dient God niet alleen, maar hij bemint Hem. In de hemelen is *blijdschap*, Matth. 25:23. Een heilige heeft blijdschap in het geloof, Romeinen 15: 13. Zo is een christen een hemelse tempel, want er is in hem iets, wat óók in de hemel is.

3. Een gelovige is een eeuwigdurende tempel. Andere tempels zijn van een vergankelijk stof. Salomo's tempel was een prachtig gebouw, maar daarvan is niet een steen op de ander gelaten. Er was een tempel te Rome, zegt Bernardus, die door zijn oudheid genoemd werd: *de eeuwige tempel*. Maar tenslotte stortte ze in en werd gebroken. Hoeveel stoffelijke kerken en tempels in deze stad zijn verbrand met vuur. (ca. 1668) Maar de geestelijke tempel blijft voor eeuwig. Laat de dood de tempel van het lichaam vernielen, eens zal het weer opstaan in groter heerlijkheid. Dan wordt ze even als de tempel der ziel geestelijk en niet meer aan verderf onderhevig. Wanneer Xerxes al de Griekse tempels vernielde, bewaarde hij de tempel van Diana vanwege haar sierlijkheid. Die ziel, die de sierlijkheid der heiligen in zich heeft schijnend, zal bewaard worden tot in eeuwigheid. God zal Zijn Eigen tempel niet vernielen. Christus is de grond waarop deze tempel is gebouwd, 1 Korinthe 3: 9. En Zijn bloed hecht al de stenen samen. Zolang als het fundament en de cement houdt, zolang zal Zijn tempel blijven staan; en dat is voor eeuwig.

II. Ziehier het onderscheid tussen de Godvruchtigen en de goddelozen. Het hart van de vromen is een tempel, het hart van de goddelozen is een mesthoop, een bewaarplaats van alle onreine vogels, Openbaring 18: 2. Zijn inbeelding is een werkplaats van de duivel. Deze is gedurig bezig om onreine gedachten in te werpen. Zijn hart is als een aambeeld, waarop hij dagelijks zonde smeedt. Het is er ver vandaan dat hij een tempel is. Want hij is als een Sodom, waarin hij gedurig gedreven en opgewekt wordt tot zondige lusten. *Het hart der goddelozen is weinig waard*, zegt Salomo, Spreuken 10: 20. Het hart van een zondaar is als een herberg waar ieder die wil mag logeren. Het is als een huis wat bewoond wordt met onreine geesten. Het is geen tempel, maar een pesthuis. Hij heeft de plaag des harten. Maar een Godzalig hart is een geheiligde tempel die God hoog waardeert en waarin Hij beloofd heeft te wonen en Zich te vermaken, Jesaja 57: 15.

III. Ziehier waarin een voornaam deel van het behoud van een volk gelegen is. Namelijk in de aanwezigheid van een overvloed van deze geestelijke tempels. In de oude tijden waren tempels plaatsen van lijfsbehoud. Wanneer Adonia vreesde voor zijn leven, liep hij naar de tempel en verborg zich bij de hoornen van het altaar. De gelovigen zijn tempels tot beschutting van een volk. De beste politiek van de overheid is, deze levendige tempels te waarderen. De tegenwoordigheid van Godvruchtigen bevrijdt een land van veel oordelen die anders over hen zouden komen. De engel zeide tot Lot: *haast u, behoud u naar Zoar heen, want Ik zal niets kunnen doen, totdat gij daar in gekomen zijt*, Genesis 19: 22. Zolang deze geestelijke tempel binnen Sodom stond was het nog een privilegiestad. Maar wanneer Lot er uit was gegaan regende het vuur en sulfer. Na de dood van Ambrosius werd Italië verwoest. De Vandalen vielen Afrika binnen, na de dood van Augustinus. De bloedige oorlogen van Bohemen begonnen na de dood van Johannes Hus. Het is een grote weldaad voor Londen, dat hoewel velen kerken verbrand zijn, de geestelijke tempels zijn behouden, waarin nacht en dag gebeden opgaan voor deze stad. De heiligen zijn Englands vrijplaatsen. God stelde Zijn naam in Salomo's tempel, maar Hij stelt Zijn Geest in Zijn levendige tempels, 1 Korinthe 3: 16. Was het niet vanwege de weinige gelovigen, de Heere zou haast Zijn huis in Engeland afbreken en de vossen en wilde dieren daarin laten komen. David was de atlas waarop de kerk en staat steunde. *Ik heb zijn pilaren vastgemaakt*, Psalm 75: 4. Zodra de christenen uit Jeruzalem gevlucht waren naar Pella, werd Jeruzalem verwoest. De vastheid en het geluk van een koninkrijk bestaat in het groot aantal levendige tempels. *Het heilige zaad ondersteunt de Staat*, Jesaja 6: 13. Een troon staat alleen vast als zij samengevoegd wordt aan die tempels.

IV. Indien de heiligen Gods tempels zijn, hoe gevaarlijk is het dan voor iemand die te beschadigen en die te verongelijken! De goddelozen verachten de Godvruchtigen en noemen hen scheurziek en twistgierig. En nu brandmerken zij hen weer met een nieuwe naam: *pure weigeraars van de kerk*. (Puriteinen) Maar weet u niet, dat de heiligen Gods tempels zijn? Hoe durft u met slijk te werpen op Gods tempels? De goddelozen roepen uit dat der gelovigen heiligheid enkel schijn is. Maar wie is daaraan meer schuldig dan zichzelf? Zij, die de Godvruchtigen beroven van hun staat, beroven Gods tempel; en wat is erger kerkroof? Velen doen grote moeite voor uitwendige tempels dat die kerken goed bewaard worden, maar ze houden geen rekening met de geestelijke tempels. Zij achtten dode tempels hoog, maar levendige vervolgen zij. Isidorus bestraft in een van zijn brieven een zekere bisschop heel ernstig, omdat die het kerkgebouw met schilderijen en versierselen voorzag maar hij verstrooide ondertussen de heiligen, die inderdaad de ware kerk zijn. Gods volk te

verongelijken is God Zelf te verongelijken. De Heere heeft gewoonlijk het ongelijk gedaan aan Zijn levendige tempels gewroken. Nero, de aanstoker van de eerste bloedige vervolging, wierp de christenen bij wilde dieren, zodat ze moesten strijden met de leeuwen. Anderen liet hij in brand steken die als toortsen op de aarde liepen. Maar als een rechtvaardige vergelding van zijn wreedheid, sneed hij daarna zijn eigen keel door. Dergelijke opmerkelijke straffen heeft God ook laten komen op Maximius die een tempel in brand liet steken, waar enige duizend christenen God dienden. *Zij hebben het bloed der heiligen en profeten vergoten, en Gij hebt hen ook bloed te drinken gegeven; want ze zijn het waardig*, Openbaring 16: 6.

2^e nuttigheid tot bestraffing

Zijn Gods volk tempels, dan worden zij bestraft die zorgvuldig zijn om de uitwendige tempels van hun lichamen te versieren maar de inwendige tempels van hun ziel niet. Pambus weende toen hij zag dat een hoer zichzelf zo zorgvuldig opmaakte met haar kam en spiegels. De apostel vermaand *de inwendige mens te versieren*, 1 Petrus 3: 4. Velen bekleden hun lichaam met gouden versiersels en bedekken zich met paarden en diamanten, maar ze nemen geen gelegenheid waar om hun ziel te bedekken met de juwelen der genade. De ziel is een verblijfplaats van Christus, het heilige der heiligen. Maar bij velen is deze niet gezuiverd door bekering, noch versierd met nederigheid. Ja, hoevelen besmetten hun zielen met hoogmoed en nijd? Zij lijken meer op satans school, dan op Gods tempel.

3^e nuttigheid tot onderzoek

Laat ons onderzoeken of wij Gods tempel zijn. *Hoe zal ik dat weten?*

Ik antwoord: door gelijkvormigheid met God. Al Gods tempels zijn gemaakt in gelijkvormigheid met Hem.

- (1) God is een Geest. Zijn wij geestelijk? Hoe kan iemand zeggen dat hij een tempel van God is die de gunst van de aarde zoekt? Is hij een Goddelijke tempel die alleen gemaakt is van deze aarde? Hij is eerder een slijkwal dan een tempel.
- (2) God is zuiver. Zuiverheid is wezenlijk in de Godheid, zoals licht de natuur van de zon is. Hebben wij heilige en reine genegenheden? Is de liefde tot zonde uitgedreven? Dan zijn wij tempels omdat wij naar God gelijken. Maar helaas, wat zullen we zeggen van hen die gedoopt en opgevoed zijn in de goddeloosheid. Zij zwemmen in de zonden zoals een vis in het water. Zijn deze de tempel Gods gelijk? Zijn ze gelijk Hem? Het zou godslastering zijn zulke *Gods tempels* te noemen.
- (3) God is barmhartig. Hij doet goed aan onrechtvaardigen zowel als aan onrechtvaardigen. De dauw valt zowel op de christenen als op de rotsen. Al Gods tempels zijn gelijk Hij, vol barmhartigheid en mededogen. Zij zijn begerig om anderen te helpen, zoals de goede Samaritaan, die olie en wijn goot in de wonden van de gewonde man, Lukas 10: 34. Wat moeten wij zeggen van hen die geen barmhartigheid oefenen? Hun harten zijn bevroren, wreed en onmenselijk in anderen te verdrukken. Wanneer God iemand aansteekt tot het goede, doen zij wat ze kunnen om het uit te blussen. Waarlijk, wat het vuur heeft achtergelaten, heeft de rups opgegeten. Is dit God gelijk zijn, Die vol is van barmhartigheid? Zullen wij hen tempels noemen? Nee, liever graven, die een anders leven inzwelgt. *Een onbarmhartig oordeel zal gaan over degenen die geen barmhartigheid gedaan heeft*, Jakobus 2: 13. Nu, hierin mogen wij een bewijs geven of wij tempels van Jehovah zijn, namelijk God maakt al Zijn

tempels Hem gelijkvormig. Daarom wordt van hen gezegd: *dat ze de Goddelijke natuur deelachtig zijn*, 2 Petrus 1: 4.

4^e nuttigheid van vermaning in 2 onderscheiden takken.

De eerste tak.

Nu, die een tempel van God zijt, laat mij nu eens zien of ge uzelf wacht van de besmettingen van Gods tempel. *Zo iemand de tempel Gods schendt, dien zal God schenden*, 1 Korinthe 3: 17.

(1) Besmet Gods tempel niet door vermenging met goddelozen. Kwaad gezelschap is besmettelijk. *Ik heb u geschreven in den brief, dat gij u niet zoudt vermengen met de hoereerders*, 1 Korinthe 5: 9. De goddelozen zijn nergens goed voor dan om Gods tempel te besmetten. Hun woorden zijn besmettelijk, 1 Korinthe 15: 34. Hun voorbeelden zijn besmettelijk, Psalm 106: 35. Onder de wet was het verboden enige dood dingen aan te raken, Leviticus 22: 4. Hij die dit aanraakte was onrein. Wat zal er met de heiligen gebeuren, die levendige tempels zijn, wanneer ze deze doden aanraken? 2 Korinthe 6: 14. *Wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid?* Wij zouden er voor waken wanneer wij kwamen in huis vol van boze geesten. De goddelozen zijn gewend met duivelen om te gaan, Eféze 2: 3. Zullen wij dan enige gemeenschap hebben met de duivel? Indien ze ons zeker niet beter kunnen maken, laat ze ons in elk geval niet erger maken.

(2) Besmet Gods tempel niet door onreinheid of onkuisheid. Deze zonden besmetten de uitwendige én de inwendige tempel. Zij besmetten de uitwendige tempel van het *lichaam* en verandert het in een openbaar badhuis. Velen wensen dat hun dode lichamen gebalsemd worden, maar met hun levende lichamen bedrijven zij overspel. Nogmaals, onkuisheid verderft de inwendige tempel der *ziel*. Het verandert het hemels licht in zwarte duisternis. Clemens Alexandrinus vergelijkt een onkuis mens bij een centaurum, die volgens de mening van de heidenen half mens half beest was. Hij is een mens omdat het verstand hem leidt, maar een beest omdat de lust hem drijft. De Schrift vergelijkt een wellustige *met een welgevoederde hengst*, Jeremia 5: 8. Deze lust is evenals bij een welgevoederde hit zeer gevaarlijk. Het is beter deze lust te verloothenen dan die te voeden. Overspel bedwelmt het verstand, evenals zoete lekkernijen toorn opwekken. Zo is al zijn zoet vermaak de zonde, maar het zal ten laatste in bittere gramschap veranderen. Totdat hem de pijl zijn leven doorsteekt, Spreuken 7: 23.

Er zijn drie teksten die een waarschuwing inhouden om mensen af te trekken van hun voorgenomen zondige lust. *De mond der vrouw is een diepe gracht; op welke de Heere vergramd is, zal daarin vallen*, Spreuken 22: 14. *Want dit weet gij, dat geen hoereerder erfenis heeft in het koninkrijk van Christus en van God*, Eféze 5: 5. *Zo weet de Heere de Godzaligen uit de verzoeking te verlossen en de onrechtvaardigen te bewaren tot den dag des oordeels; maar allermeeft degenen die naar het vlees in onreine begeerlijkheden wandelen*, 2 Petrus 2: 9. Mij dunkt, als iemand geen atheïst is en zijn consciëntie nog spreekt, zijn knieën tegen elkaar knikken als hij deze woorden van Gods leest. De aangename vrucht van schoonheid heeft vergif in zich. De overspelers zwemmen tenslotte in de dode zee. *Het hoerenhuis neigt naar de dood en haar paden naar de overledenen*, Spreuken 2: 8. In het Hebreeuws staat er: *naar de onreine geesten, die in de hel wonen*. Wie wil voor een druppel vermaak een zee van toorn drinken?

(3) Besmet de tempel van God niet door dwaling. Dwalingen en ketterijen zijn als de melaatsheid die het huis besmetten, waar deze onreinheid aankleefde. Leviticus 14: 39. Als ik spreek van dwalingen, dan bedoel ik zodanige die niet alleen buiten het

fundament leven, maar die er ook tegenin gaan; *verderfelijke ketterijen*, 2 Petrus 2: 1. Zulke, die steken naar het leven van de Godsvrucht. Zoals:

1e. De verloochening van de Godheid van Christus, Kolossenzen 2: 19. Zoals Arius en Ebion.

2e. Die de Goddelijkheid van de schriftuur verloochenen, zoals de Manicheëen en Cherentus.

3e. Die de erfzonde verloochenen, zoals de Carpocratianen.

4e. Die de dadelijke zonde ontkennen in de wedergeborenen, zoals de Jovinianen en Catharisten.

5e. Die de voorbeschikking verloochenen zoals de Cata-babtisten.

6e. Die de roeping Gods door de prediking van het woord ontkennen zoals de Swenkseldianen.

7e. Die de onsterfelijkheid der ziel verloochenen, zoals de Epicureeën en de Somatisten. Deze zijn leerlingen des duivels. Deze doen de ware religie uitwortelen. U die tempel van God zijt wacht u toch om door deze besmet te worden.

(4) Onder de zielverderfelijke dwalingen die Gods tempels besmetten, is afgoderij niet de minste. In de wet Gods werd het vet bij de offerande toegeëigend, Leviticus 3: 3. Zo ook alle Goddelijke dienst - die het vet van de offerande is - wil de Heere in het bijzonder voor Zichzelf hebben. Daartegen geeft een afgodendienaar het vet aan een afgod, hetwelk echter God toebehoort. Afgoderij is geestelijk overspel. *Zij hebben met hun drekgoden overspel gedaan*, Ezechiël 23: 37. Afgoderij opent de sluizen van alle oordelen. Daarom gebruikten de Joden in het bestraffen van die zonden, deze uitdrukking: *dat er één onsje van het gouden kalf in zulken woont*. Onze natuur is genegen tot afgoderij, zoals droog hout om te branden. Deze pest is zeer besmettelijk. De Joden offerden hun koeken voor de Moheleth des hemels, Jeremia 7: 18. Dat is voor de maan. De Perzianen en de Synodianen dienden de zon, gelijk er staat in Ezechiël 8: 16: *Zij bogen zich neder naar het oosten voor de zon; en zie, zij steken de wijnranken aan hun neus*, vers 17. Dat wil zeggen, wanneer zij de zon niet kunnen bereiken, dan nemen zij een wijnrank in hun hand en kussen die als een teken van godsdienstige eer aan deze afgod. Epifanus spreekt van sommigen die koeken opofferen aan de maagd Maria. Liever dan niemand te dienen, willen de mensen de duivel dienen. *Zij zullen niet meer hun slachtofferen de duivel opofferen*, Leviticus 17: 7. In het Hebreeuws betekent het aan *de harige*, dat is een bok; omdat de duivel aan hen verschijnt in de gedaante van een satyr of bosgoden. De Amerikanen dienden eertijds de duivel, die wanneer hij was geofferd door hen, stof in hun ogen wierp. Laat al Gods volk die hun zaligheid liefhebben, op hun hoede zijn voor afgoderij. Het is opmerkelijk, wanneer de apostel had gezegd, *gij zijt tempelen van den levendigen God*, dat hij daar direct aan toevoegt: *wat gemeenschap heeft de tempel Gods met de afgoden?* En in vers 17: *gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere*.

Wat is het pausdom? Het is een roomse afgoderij. Opdat Gods levendige tempels niet besmet zullen worden met de afgoderij van de roomse kerk, zal ik enkele voorname dwalingen van de roomsen aantonen en enkele dingen van hun religie ontvouwen. Als ik dat gedaan heb, denk ik dat u wel zult afschrikken van Rome en dat u van de roomsen moet zeggen, wat Jakob eens sprak van Simeon en Levi: *zij zijn broeders in het kwaad. Mijn ziel kome niet in hun verborgen raad, mijn eer worde niet verenigd met hun vergadering*, Genesis 49: 6.

1. De eerste roomse lering is, dat de paus door Christus aangesteld is tot hoofd van de kerk en dat hij de stedehouder van Christus op aarde is. Dit strijd met de

heilige Schrift, die Christus uitdrukkelijk noemt *het Hoofd der kerk*, Kolossenzen 2: 19. Als de paus ook hoofd zou zijn dan werd de kerk gemaakt tot een monster met twee hoofden. Ik lees van *een beest opkomende uit de zee, en de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon*, Openbaring 13: 1. Door dit beest versta ik de antichrist. De draak die hem kracht gaf, is de satan die aan de paus een pauselijke grootheid geeft. Als de paus dan een beest is, is hij toch geheel ongeschikt om het hoofd van de kerk te zijn?

2. Een tweede pauselijk leer is de mis, welke een grote afgoderij is. Daar zijn tweede hoofd dwalingen in.

(1) De transsubstantiatie of wezensverandering. De roomsen leren dat het brood in het sacrament na de uitspraak *dit is Mijn lichaam* veranderd wordt in het eigen lichaam van Christus. Dit is tegen de wijsbegeerte, want een lichaam heeft zijn bepaling en kan niet op verscheiden plaatsen tegelijk wezen. Als Christus' lichaam plaatselijk in de hemelen is, kan het niet in het brood zijn. *Welke de hemelen moet ontvangen tot de tijd der wederoprichting aller dingen*, Handelingen 3: 21. Dat het brood niet veranderd wordt in het lichaam van Christus bewijs ik aldus: als het brood het ware lichaam van Christus wordt dan ontvangen allen die het brood eten in het sacrament Christus Zelf. Nu, dat kan zo niet zijn, want de apostel zegt van sommigen, *dat zij zichzelf een oordeel eten en drinken*, 1 Korinthe 11: 27. De oudvaders waren tegen deze dwalingen van de lichamelijke tegenwoordigheid. *Wij eten Christus' lichaam*, zegt Cyprianus, *sacramenteel, dat is door het geloof*. "Dit is Mijn lichaam", d.w.z. een teken en afbeelding van Mijn lichaam; zegt Tertullianus.

(2) De tweede tegenstrijdigheid is, dat de roomsen Christus dagelijks offeren in de mis. Dit brengt oneer aan bij Christus' priesterlijk ambt, alsof Zijn offer aan het kruis onvolmaakt zou zijn. *Deze een slachtoffer voor de zonde geofferd hebbende, is in der eeuwigheid gezeten aan de rechterhand Gods*, Hebrëen 10: 12. *Want met één offerande heeft hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden*, vers 14. Zie hier de volkomenheid van Christus offer. Hij heeft voleindigd Zijn werk, er blijft niets anders voor ons over dan in Hem te geloven!

3. Een derde roomse dwaling is, dat ze leren, dat de Schrift niet voor de gewone man is; en dat ze die opsluiten in een onbekende taal. Zij maken van de Schrift een verzegeld boek. Het geloof komt door kennis, *maar zij nemen de sleutel der kennis weg*, zegt Christus, Lukas 11: 52. Als de Bijbel door het gewone volk onderzocht wordt is dat verboden en brengt hen bij de inquisitie. God wilde dat de wet gelezen werd voor de oren van geheel Israël, Deuter. 31: 11. Daarom mocht het zeker niet in een onbekende taal wezen. De prins van Rome doet als de prins der geesten, hij verblindt de ogen der mensen en daarna legt hij hen straf op, 2 Korinthe 4: 4.

4. Een vierde dwaling in de roomse kerk is de leer van de persoonlijke voldoening. Zij verhogen de menselijke kracht en maken die tot een medestander met Christus in de rechtvaardigmaking. Zij leren dat wij in onze eigen persoon aan Gods recht kunnen voldoen door boetvaardigheid, vasten en aalmoes geven; zo leert het concilie van Trente en ook de Rhemisten. Maar, waar maakt de Schrift van zo'n zaak gewag? Onze belijdenis van zonde is geen voldoening. Indien een verrader zijn schuld bekend is deze belijdenis geen voldoening voor zijn verraad. Onze bekentenis is geen voldoening. Als een mens bedroefd is omdat hij een grote schuld heeft, voldoet dit toch zijn schuld niet. Gods rechtvaardigheid ontvangt geen voldoening dan door Christus. De tollenaar sloeg op zijn borst, zeggende: *o God wees mij zondaar genadig*. Lukas 18: 13. Hier wordt de belijdenis gevonden: *een zondaar*. En het gevoel ervan: *hij sloeg op zijn borst*. Maar het was er ver vandaan dat dit voldoening bij God zou geven. Daarom roept hij om barmhartigheid: *o God, wees mij genadig!*

5. Een vijfde zielsvergiftigende leer in het pausdom is hun onderscheid tussen doodzonden en vergeeflijke zonden. Doodzonden, zeggen zij, zijn meened, overspel, moord, wat ons uit Gods gunst bant. Deze verdienen de verdoemenis. Maar vergeeflijke zonden zijn diegene die God wel mishagen, maar de dood niet verdienen; vanuit hun eigen aard zijn te vergeven. Zo is bijvoorbeeld de begeerlijkheid, opwellende toorn, ijdele gedachten, enz. Maar wij geloven overeenkomstig de Schrift dat er geen vergeeflijke zonden zijn. Er zijn geen zonden waarvan wij kunnen zeggen dat ze de verdoemenis niet verdienen. De begeerlijkheid is een schending van Gods wet en is daarom niet vanuit haar eigen aard vergeeflijk. *Wie een vrouw aanziet om haar te begeren, die heeft alreeds overspel in zijn hart met haar gedaan*, Matthéüs 5: 28. Een overspelend oog heeft in de ogen van Christus een onzuivere glans. De minste trek der zonde sleept een vloek achter zich, Galaten 3: 10. Het is waar, de grootste zonden kunnen door Christus vergeven worden, maar niet dat ze in haar eigen aard vergevend zijn.

6. De zesde dwaling in de roomse religie is de leer van de vrije wil. Bellarminus zegt dat de wil van een mens tot de Godzaligheid genegen kan zijn en een bepaalde kracht heeft om goed te doen. Maar de heilige Augustinus ontkent dit. En ik denk dat onze eigen ondervinding het ook weerlegt. Chrysostomus zegt, 'dat de mens is als een schip wat zonder roer op en neer drijft in de zee, gedreven door de orkanen. De mens heeft het roer van zijn vrije wil verloren en wordt op en neer gesmeten in de zonde, door de wil van de duivel.' De roomsen zeggen, dat de mens enige zaden en overblijfsels van geestelijke leven heeft en kracht om zich te bekeren. Maar de Apostel vertelt ons *dat wij van nature krachteloos zijn*, Romeinen 5: 6. De zonde heeft het juk van onze gerechtigheid afgenomen; en daarin lag onze kracht. Een mens van nature kent de dingen Gods niet, 1 Korinthe 2: 14. Hij kan die niet goed verstaan, 2 Korinthe 3: 5. Ja er is in de wil van de mens niet alleen onbekwaamheid maar ook weerstand. Onze wil is gewapend tegen Gods wil. Ze ligt verbroken evenals een stuk gereedschap. Het is alleen de lieflijke werking van Gods almachtige genade die ons overwint. Wij komen niet bij God door onze eigen overgave, maar als gedreven door een storm. Wij leggen onze wapens niet neer van onszelf, maar ze worden uit onze handen geslagen. Wanneer God ons bekeerd, dan herschept hij ons. Dit is een duidelijke weerlegging van die hoogmoedige leer van onze vrije wil. Ambrosius zegt, *dat de mens een vrije wil heeft tot de zonde, maar niet tot de bekering*.

7. Een zevende roomse dwaling ligt in hun aflaten. Zij geloven dat de paus als navolger van Petrus, macht heeft om de zonden der mensen te vergeven waardoor zij vrijgesteld zijn in het gericht Gods, van schuld en straf der zonde. Dit brengt koren in de molen der roomsen. (Geld in het laatje) Iemand te vergeven, is een parel van de kroon des hemels. *Wie kan de zonde vergeven dan God alleen?* Matthéüs 7: 2. De vergeving die de roomse kerk voorwent, is een sleutel die de deur van alle onreinheid opent. Want waarom moeten de roomsen nog zorgdragen om geen zonden te doen, als zij toch verlof hebben en een vrijbrief van de paus? Rogier Holland, een martelaar die eerst rooms was en daarna bekeerd werd tot het hervormd geloof, deed deze bekentenis tegenover Bonner: 'Ten eerste zegt hij, ik was van uw roomse religie en ik maakte geen geweten van enige zonden, maar steunde op de vergeving van de priesters. Vloeken en onreinheid waren voor mij geen zonden, omdat ik die toch kwijtgescholden kreeg voor geld'.

8. Een achtste roomse dwaling is de leer van verdienste. Zij geloven dat de goede werken de zonde uitwist en de barmhartigheid verdient. Bellarminus zegt, dat een mens recht heeft op de hemel uit een dubbele aanspraak. De ene is Christus' verdiensten en de andere is zijn eigen verdienste. En hij bewijst het met deze tekst uit

2 Tim. 4: 8: *Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere de rechtvaardige Rechter in dien dag geven zal.* Zijn bewijs is deze: indien God onze goede werken kroont, dan verdienen zij.

Ik antwoord: deze conclusie is onjuist. Een koning kan een groot pardon bewijzen, niet omdat iemand dit verdiend heeft, maar omdat hij in zijn hart heeft om iemand goed te doen. God kroont ons, niet vanwege onze goede werken, maar om Zijn Naams wil, Ezechiël 20: 9.

Tegenwerping. *Maar als God naar Zijn rechtvaardigheid de kroon geeft, dan verdienen onze goede werken toch?*

Antwoord

- God geeft een vergelding als een rechtvaardig Rechter niet naar de waardigheid van ons werk, maar naar de waardigheid van Christus.
- God geeft een rechtvaardige vergelding, niet omdat wij deze verdienen, maar omdat hij het heeft beloofd. Het is waar, dat God in Zijn vrije genade de werken kroont in het Hof der barmhartigheid, welke Hij verdoemt in het hof van Zijn rechtvaardigheid. Dat de goede werken niet kunnen verdienen, blijkt hieruit:
  - a. Wat wij uit Gods hand verdienen, kan niet een gift zijn, noch een recht. Als een schuldenaar zijn eiser teruggeeft wat hij van hem geleend heeft, verdient hij niets. Wat wij ooit doen, wij zijn het aan God schuldig; het is maar een deel van onze schuld; hoe kunnen wij dan ooit verdienen?
  - b. Hij die iets verdient moet God het allervolmaaktste geven. Maar onze goede werken zijn blinkende zonden, want die zijn verzuurd door hoogmoed en ingevlochten met geveinsdheid. Zodat wij verre zijn van iets te verdienen. Ik besluit met Bernardus, de goede werken zijn een weg naar het koninkrijk, maar geen oorzaak om het te bezitten.

9. De roomsen dwalen omtrent de doop. Zij geloven dat de doop volstrekt nodig is tot zaligheid en dat alle jonge kinderen die vóór de dood sterven ongetwijfeld verloren gaan. De doop is volgens de hervormde leer een noodzakelijke ordinantie Gods. Maar als deze ordinantie niet uitgevoerd kan worden, is het mogelijk om zonder deze behouden te worden. De kinderen der gelovigen zijn heilig, voordat zij gedoopt worden, 1 Korinthe 7: 14. Want zij zijn binnen het verbond, Genesis 17: 7. Zodanige uitverkoren kinderen zijn heilig omdat ze geboren worden uit rechtvaardige ouders en inwendig geheiligd werden door Gods Geest. Daarom kunnen zij niet verloren gaan hoewel ze vóór de doop sterven. De Heilige Geest kan gegeven worden zonder de doop, Handelingen 10: 47. Zoals de doop met water er kan zijn zonder de doop met de Geest, zo kan er ook wezen de doop met de Heilige Geest, zonder de doop met water. Hoewel God ons verbonden heeft aan het gebruik der middelen verbindt hij Zichzelf daar niet aan. Hij kan Christus' gerechtigheid toerekenen aan ongedoopte kinderen en Zijn genade op een verborgen wijze instorten in de ziel, ook al weten wij het niet. Het is zeer hard en onchristelijk al de ongedoopte kinderen die sterven, te verwerpen. Jeremia was geheiligd in de baarmoeder. Indien hij gestorven was voor de besnijdenis, (de doop) hij had ongetwijfeld zalig geweest.

10. Een tiende roomse dwaling is, het bijgelovig onderhouden van feestdagen, zoals de paus het beveelt, maar ze verwerpen de sabbat als de voornaamste dag. Onze christelijke sabbat die in de plaats gekomen is van de Joodse sabbat, zeggen zij, is een overlevering van de apostelen en wordt niet bevestigd door de Schrift. De instelling van de sabbat wordt toegeschreven aan God Zelf. *Gedenkt den sabbatdag dat gij dien heiligt.* De verandering van onze Sabbat werd niet gedaan op gezag van de kerk of de apostelen maar door Christus Zelf. Hij stond op uit het graf en verscheen dikwijls op die dag aan Zijn discipelen. Daarmee gaf Hij te kennen dat Hij deze dag afgezonderd

wilde hebben als de sabbat van de christenen, om Zijn opstanding in gedachtenis te houden. Augustinus zegt: ‘de opstandingsdag van Christus, de eerste dag der week werd geheiligd om een sabbat te zijn van de christenen en Zijn opstanding in gedachtenis te houden. Zo wordt ze uitdrukkelijk genoemd: *de dag des Heeren*.’

11. Een elfde roomse dwaling is het vagevuur. Bellarminus zegt dat er een lege plaats onder de aarde is, die genoemd wordt *het vagevuur*, waarin de zielen die niet volkomen gereinigd werden in dit leven, daar gezuiverd worden door vuur, voordat ze in de hemel komen. Het vagevuur van de roomsen is een voldoening voor de zonde. Dit doet in ernstige mate tekort aan de kracht en weldaad van Christus’ lijden, die Zichzelf overgegeven heeft voor onze zonden. De leer van het vagevuur bevestigt de Schrift niet. Ze maakte geen gewag van een middelplaats. De goddelozen gaan na hun dood direct naar de hel, Lukas 16: 23. *De rijke man stierf en werd begraven, en als hij in de hel zijn ogen op hief, zijnde in pijn*. De gelovigen gaan na hun dood direct naar de hemel, Lukas 23: 43: *Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn*. Christus was als eerste in de hemel en de boetvaardige moordenaar ná Christus, op dezelfde dag. Er is geen sprake van het vagevuur, want hij ging onmiddellijk van het kruis naar het paradijs. Christus’ bloed is het vagevuur in dit leven, 1 Johannes 1: 7. Als de mensen niet gezuiverd zijn door Zijn bloed is er geen zuivering door vuur. Niet alleen de Schrift, maar de oudvaders zijn ook tegen het vagevuur. ‘Wij lezen niet van twee vuren’, zegt Augustinus, ‘alleen van het helse vuur; niet van een vagevuur’. Maar dit denkbeeldig vuur van het vagevuur doet de pot Gods koken in de keuken van de roomsen. Want wanneer de mensen hun uiterste wil bekendmaken laten ze een grote som geld over aan de paus of de priesters en vragen hem of hij voor hen wil bidden om spoedig uit de pijn van het vagevuur verlost te worden.

12. De volgende roomse dwaling is het gebed tot de heiligen en de engelen.

a. Zij roepen de heiligen aan. De roomsen bidden tot zekere heiligen om bevrijding van tijdelijke gevaren. Zij bidden tot Sint Apolonius om verlichting van hun tandpijn. Zij bidden naar Sint Petronella om genezing van hun koorts. Hoewel het de vraag is of er zulke heiligen in de hemel zijn. Zij bidden tot andere heiligen om afwending van geestelijke kwaden.

Iemand van hen zegt: ‘als wij bidden tot de afgestorven heiligen zijn die vol medelijden en zij vragen hetzelfde aan God voor ons, zoals de discipelen baden tot Christus voor de Kanaänietische vrouw, Matth. 15: 23. *Laat ze van u, want ze roept ons na*. O, hoe ongefundeerd is dit! De heiligen in de hemel kennen onze droefheden niet. *Abraham weet van ons niet*, Jesaja 63: 16. Toen Elia werd opgenomen in de hemel, zei hij tot Elisa: *begeer wat ik u doen zal, eer ik van u weggenomen wordt*, 2 Koningen 2: 9. Hij gaf duidelijk te kennen, dat er geen andere plaats was om hem te vragen, nadat hij was weggegaan.

b. Zij bidden de engelen aan. Dit verdedigen zij met deze tekst uit Openbaring 8: 1: *En er kwam een andere engel, hebbende een gouden wierookvat, en hem werd veel reukwerks gegeven, opdat hij het met de gebeden der heiligen zou leggen, op het gouden altaar, die voor den troon is*. Als de engelen voor ons bidden mogen wij dan niet tot hen bidden?

Ik antwoord: die Engel daar, is Christus, de Engel des verbonds, die onze gebeden opoffert en Hij geeft er Zijn reuk aan opdat zij welriekend zijn voor God. Zo legt Augustinus dit uit. Godsdienstige eer aan de engelen wordt verboden. *Dat u niemand overheerse in de dienst der engelen*, Kolossenzen 2: 18.

De roomsen onderscheiden tussen een Middelaar van verlossing en van voorspraak. Ze zeggen dat ze Christus alleen aanbidden als Middelaar van voorspraak.

Hierop antwoordde ik, Christus is niet alleen een Verlosser maar ook een Voorspraak,

1 Johannes 2: 1. Hij bepleit onze zaak evenals een advocaat voor de rechtbank. Nu, het is een zonde iemand anders tot onze verlosser te maken dan Christus alleen. Wel, dan is ook niemand anders onze advocaat. Zij die de engelen aanbidden maken van hen hun voorspraak. Dat wij de engelen niet mogen aanroepen bewijzen wij door twee teksten.

De eerste is: *Hoe zullen ze dan Hem aanroepen, in Welke zij niet geloofd hebben?* Romeinen 10: 14. Wij mogen niet bidden dan tot iemand in wie wij geloven. Nu, dan mogen wij ook niet tot engelen bidden, want wij geloven niet in hen.

Het tweede bewijs is genomen uit Hebrëen 10: 19. *Hebbende dan vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.* Het argument luidt aldus: Hij mag alleen aangeroepen worden en tot Hem mag men bidden door Wie wij een toegang hebben in de hemel. Nu het is alleen door Jezus' bloed waardoor wij een toegang hebben tot de Vader; daarom mogen wij Hem alleen aanbidden. Wanneer de engelen voor mij iets kunnen uitwerken en een ingang in de heerlijkheid geven, dan zal ik tot hen bidden, maar niet eerder.

13. Nog een roomse dwaling is de beeldendienst. Zij geven hun beelden eer. Paus Stefanus III voerde de beelden in de christelijk kerken in. Hij verdedigde hun waardigheid en maakte dat het volk offers brachten ter ere van hen. Dit is tegen de letter van de Wet: *gij zult u geen gesneden beeld maken.* En keizer Constantijn deed de beelden weer teniet in de kerken. De Griekse Synode verdoemde de eerbewijzing aan hen. *Beelden zijn leugenleraars*, Hab. 2: 18. Zij vertonen God in een lichamelijke gedaante. God zegt: *laat Ons mensen maken naar Ons beeld*, Genesis 1: 16. Maar de roomse zeggen: *laat ons God maken naar ons beeld.* Wanneer de Heere de wet gaf, zag het volk geen gelijkenis, alleen hoorden zij een stem, Deut. 4:12. God kan niet uitgeschilderd worden door enige vorm. U kunt een ziel, zijnde een geest niet schilderen; hoeveel zijn minder dan God? *Bij wien dan zult gij God vergelijken?* Jesaja 40: 18.

De roomsen vertellen *dat zij God dienen door een beeld.*

Ik antwoord. Indien het onbetamelijk is zich neer te buigen voor de schilderij van een koning wanneer de koning zelf tegenwoordig is, veelmeer is het ongeoorloofd zich neer te buigen voor een beeld wanneer God Zelf tegenwoordig is, Jeremia 23: 24. *Vervul ik niet de hemel en de aarde, zegt de Heere!?*

14. Er is nog een roomse dwaling, dat Christus geen pijn der hel gevoeld heeft in Zijn ziel. Ze zijn zeer vindingrijk om de tormenten van Zijn lichaam uit te beelden, maar zij verloochenen het lijden van Zijn ziel. Deze mening doet veel van Christus lijden teniet. *Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer zal gesteld hebben*, Jesaja 53: 10. Al wat Christus' lijden vermindert, zal Christus liefde jegens ons ook verminderen. Jezus Christus gevoelde die tormenten die waren als de helse pijnen. Hij gevoelde het mishagen van de almachtige God. Hij was een zielsangst wanneer Hij verlaten was. Dit alles verzwaarde Christus' lijden zeer, en verklaart des te meer Zijn medelijden jegens ons.

15. Een roomse dwaling is hun voorgewende macht om de mensen te ontslaan van hun eden. Dit geval is dikwijls weerlegd in geschrifte van geleerde en nauwkeurige casuïsten, dat de mensen als ze hun ziel verbonden hebben aan God met een eed, - wanneer de motieven wettig waren - deze eed door geen macht ontbonden kan worden. *Wanneer gij een belofte aan God zult beloofd hebben, stel niet uit zulks te betalen*, Prediker 5: 3. Maar de roomsen maken geen bezwaar van de mensen te ontslaan van hun eden. Zij geloven dat de Paus die naar zijn believen mag ontbinden; ja alle beloften die aan God gedaan werden, en de eed van trouw aan de prins. De paus, meent dat hij de sleutel van Petrus in zijn hand heeft, waagt het om de mensen in

hun consciëntie te ontlasten en hen te ontslaan van al hun verbintenissen. Hoe kan dit een goede leer zijn, die leren dat de mensen meinedigen mogen wezen en nochtans onschuldig?

U die de tempel van de levendige God bent, wacht u toch van besmet te worden met deze roomse leringen. Besmet uw ziel niet door uzelf te voegen in het huis van Rimmon, die zelf een tempel van God zijt, 2 Koningen 5: 18.

Behalve deze zielvergiftige leringen in het pausdom, zal ik ook aantonen wat een gruwelijke religie het is, waaruit u kunt zien hoe het gefronste voorhoofd van de hoer van Rome er uitziet.

1. De roomse religie is een on-Schriftuurlijke religie. De roomsen kunnen niet zeggen, wat de duivel zelfs een keer zei: *er is geschreven*. Zij hebben Gods hand niet mee, in datgene wat ze doen. Welke tekstwoorden hebben zij voor hun 7 sacrament? Welke tekst voor de onthouding van de beker aan het gewone volk? Wat hebben ze voor hun bedevaarten, voor hun pelgrimreizen, als zij vele mijlen ver trekken om de overblijfsels van de heiligen te bezichtigen? De Heere zal ten laatsten dage tot hen zeggen: *wie heeft zulks van uw hand geëist?*

2. Het is een vleselijke religie. Zij bestaat alleen uit bedieningen, boetedoening en penitenties. *Zijt gij niet vleselijk?* 1 Korinthe 3: 3. God wil aangebeden worden in de Geest, Johannes 4: 24. Het leven door het geloof, het onderzoek van het hart, afsterven aan de zonde, zijn bij de roomsen helemaal vreemd. De roomse leer is zeer overgelovig en buitensporig. Het is dood, er is geen ziel in.

3. Het is een onstichtelijke religie. *Zoekt dat gij overvloedig moogt zijn tot stichting*, 1 Korinthe 14: 12. Wat voor stichting is er in de ceremoniën? In hun waskaarsen, bloemen, schilderijen, hun speeksel en olie, hun kralen, ringen, medailles, altaarklederen, enz.? Welke stichting kan er in deze dingen wezen? Zij trekken het hart af van de ernstige dienst van God en maakte dat het vervuld wordt met overgelovige ijdelheden. Wat zijn dopingen van klokken, versieringen van kruisen, besprenging met as, anders dan verzinsels van verwarde hersenen? Kunnen deze dingen de consciëntie zuiveren? Kan een besmette ziel gewassen worden in zulk gewijd water? Kan de balsem en wierook van de roomsen een zoete reuk geven voor God? Kunnen hun brandende waskaarsen hun licht verspreiden op de weg naar de hemel?

4. Het is een hoogmoedige religie. De paus acht zichzelf de navolger van Petrus, maar hij gaat hem waarlijk meer in pracht te boven dan dat hij hem navolgt in nederigheid. De bisschop van Rome stelt zijn mijter boven alle tijdelijke kronen. Hij noemt zichzelf *een knecht der knechten Gods*, maar ondertussen heerst hij over de vorsten. Hij doet hen barrevoets gaan aan zijn heiligheidspoort en laat hen zijn stijgbeugel vasthouden. Paus Alexander III trad op de nek van keizer Frederik. De paus laat de Monarchen van de aarde zijn oppermogendheid gevoelen en noemt hen zijn schattingbetalers. En als ze hem weigeren te behagen, dan gebruikt hij zijn macht om al hun onderdanen te ontslaan van hun vorst te gehoorzamen.

5. Het is een twijfelachtige religie. De Jezuïeten mogen woordspelingen gebruiken en woorden achterhouden, zelfs in hen eden. Indien een rechter iemand de eed wil afnemen en hij een fout bemerkt in zijn belijdenis, mag hij dan zo iemand een eed afnemen? Ik antwoord met Franciscus Victoria dat hij volgens de mening van onze katholieke doctoren mag zweren dat hij het niet weet. En daarmee bedoelt men dan, hij weet het niet om het te openbaren.

6. Het is een onreine religie. De roomsen zijn de *heilige* katholieke kerk niet. In Rome is de hoererij openlijk toegelaten en wordt in sommige gevallen gewaardeerd boven een eerlijk huwelijk. De paus wordt genoemd *Zijn heiligheid*, doch de

werkelijkheid is dat zijn doen zo onrein is. Paus Pius II en Julius III waren bevestigd met zonden. Sommige pausen hebben zich schuldig gemaakt aan Sodomie, zoals Rivet vertelt uit hun eigen geschriften. Paus Johannes de 23^e (?) was schuldig aan simonie en moord. Hij loochende de onsterfelijkheid van de ziel, waarom hij door de synode van Constants van het pausschap werd afgezet.

7. Het is een krachteloze religie. Zij beschadigt nooit de Satan. Het pausdom is evenals een zwaard in de schede, zonder scherpte. Of evenals een zwak geneesmiddel dat niet werkt. Sommige roomse schrijvers zeggen, dat het kruis een heilige betovering is, of een spel tegen de duivel. Wat mij betreft, ik denk dat het eerder de duivel nodigt dan hem afweert. Hun gezang, hun gebeden in het Latijn is muziek van de duivel. Hun zelfkastijding kan geen zonde uitwissen. Hun lentevasten zal de duivel niet meer kwaad doen, dan hun vette monniken.

8. Het is een leugenachtige religie.

a. De roomsen zijn schuldig aan achterklap. Zij zijn niet bezorgd wie zij bevleken of bekladden. Op hun preekstoelen schenden ze Beza, dat hij zijn voorgaande belijdenis van het evangelie heeft herroepen en dat hij terugkeerde tot de leer van roomse kerk. Doch de geleerde Chamierus weerlegt deze leugen. Ja Beza, die na deze laster nog leefde, heeft hen zelf genoeg weerlegd.

b. Zij zijn schuldig aan verzonnen wonderen. “En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen en het doet grote tekenen, zodat het ook vuur uit den hemel doet afkomen”, Openbaring 13: 13. Opdat de Paus geloofd mag worden in zijn religie, wendt hij voor wonderen te kunnen doen. Hij doet door huichelarij en toverij vuur neerkomen van de hemel, zoals tijdens de regering van een Paus vuurballen in de lucht werden gezien. Van de navolgers van de antichrist wordt gezegd *dat zijt leugen geloven*, 2 Thess. 2:11. De roomse legenden zijn leugenlegenden. Ze zeggen van Louis, koning van Frankrijk, toen hij dodelijk ziek was, dat de koningmoeder hem zegende met een stuk van het heilig kruis, en dat hij terstond opleefde. *Zij stellen de leugen tot hun toevlucht*, Jesaja 28: 13.

9. Het is een bloedige religie. De paus is niet tevreden met Petrus' sleutel in zijn hand, de macht van in- en uitsluiting, maar hij neemt het burgerlijke zwaard erbij opdat hij de dingen die hij niet kan beschermen door de kracht van zijn bewijsreden, mag verdedigen door wapen en geweld. De roomse leer wordt voortgezet met geweld. Getuige is de vervolgingen van Calabria onder paus Pius de IV, toen een groot aantal christenen gedood werden. Getuige zijn de duizenden Albigenzen en Waldenzen die vermoord werden in het hertogdom van Savoye. Getuige is de Spaanse inquisitie en de moord in de nacht van de Bloedbruiloft te Parijs. Ons eigen land heeft het geweld van de Antichrist gevoeld. Zij die niet wilden drinken van de gulden beker der hoerarij werden gedwongen te drinken uit de bloedige beker van het martelaarschap. De Papisten zijn goede vuurstokers. Het is een opmerking van een geleerd man ‘dat de vervolgingen onder de bisschop van Rome, veel groter zijn geweest dan die onder de Romeinse keizers’. God verbiedt dat wij ooit die Italiaanse wolf zullen voeden, die zoveel bloed heeft gezogen!

10. Het is een godslasterlijke religie. De roomsen geloven:

(1) Dat de Paus boven de Schrift staat. Dat hij ze mag uitleggen naar zijn goeddunken en dat zijn regels meer verbinden dan het woord van God.

(2) Dat zijn onfeilbaarheid een juweel is dat bij zijn mijter behoort. Gezeten op zijn pauselijke stoel kan hij niet dwalen.

(3) Zij geloven dat de maagd Maria gediend moet worden. Zij geven haar hyperdulia. Zij noemen haar de koningin van de wereld; een ladder naar de hemel; een poort naar het paradijs. Zij zeggen, wij mogen ons beroepen door Maria op Gods hof. Zij menen

dat Maria staat bij het gouden altaar in de hemel, niet alleen om barmhartigheid te verzoeken maar die ook te gebieden. ‘God heeft besloten niets te geven zonder haar’, zegt Ozorius, een Jezuiet. De Rooms en vereren de maagd Maria boven Christus; dan zou haar melk meer zijn dan Christus’ bloed. In hun dagelijkse gebeden zeggen zij: *lof zij God en de maagd Maria en desgelijks aan Jezus Christus*. Welke eerlijke oren kunnen deze godslastering verdragen?

11. Het is een tegenstrijdige religie. Hun eigen regels zijn verward en tegenstrijdig. De ene regel beveelt dat niemand het sacrament mag nemen uit de hand van een ketter. En de andere zegt, dat zij het mogen in het gezicht van de dood. Dus doet de ene regel de andere teniet. Sommigen van de Rooms en geloven dat de balsem vereist wordt in een hostie en dat het sacrament ijdel wordt bediend, wanneer het gemist wordt. Maar andere van hun eigen leraars bevestigen, dat balsem niet behoort tot het wezen van het sacrament. Sommigen van hun motieven zijn, dat de paus boven een concilie staat, anderen leren, dat een concilie boven de paus is. Het valt niet moeilijk meer dan honderd tegenstrijdigheden in de pauselijke regels op te tellen. Zo geeft dan de bazuin een onzeker geluid en wie kan dan zeggen, wat men moet geloven?

12. Het is een belachelijke religie. Makkelijker brengt het ons tot lachen dan tot devotie. Wat zijn de versieringen van relikwieën anders dan roomse verzinsels? De rooms en menen dat zij Paulus’ keten kunnen tonen, waarmee hij gebonden is geweest en de staart van de ezel waarop Christus reed. Zij tonen ook het oor van Johannes de Doper voor een relikwie in Sint Florida; zij tonen zijn voorhoofd in Spanje en zijn gehele hoofd is te bezichtigen in Sint Sylvester te Rome. Zo is het roomse geloof veranderd in een fabel.

13. Het is een God vertoornende religie. Alsof de Heere niet wijs genoeg is om Zijn Eigen manier van godsdienst in te stellen. Zij willen Hem regels voorschrijven. Om deze zonde heeft God zijn volk verstoten, Hoséa 2: 1. *Twist tegen ulieder moeder, omdat zij Mijn vrouw niet is*. Dit heeft Zijn heilige toorn doen opkomen in Zijn aangezicht. *Ik zal uw verslagenen neervellen, voor het aangezicht uwer drekgoden; Ezechiël 6: 4. Aangezien u wilt knielen voor uw afgoden, zal ik uw dode lichamen neerleggen aan de voet van uw altaren*.

14. Het is een zielverdervende religie. De aanbidding van het beest en het drinken uit de wijn van de toorn Gods, worden samen gevoegd in Openbaring 14: 9, 10. Het is mij niet duidelijk hoe die mensen kunnen zalig worden, als ze sterven in de roomse religie. Want behalve alles wat reeds gezegd is, plaatst men zichzelf onder de vloek, in Openbaring 22: 18, 19. *Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens*. De Rooms en zijn hier schuldig. Zij nemen iets uit de Schrift weg want zij schrappen het tweede gebod en zij doen aan de Schrift toe, omdat ze zeggen dat die niet volmaakt is. Daarom vullen zij die aan met hun overleveringen, die ze niet alleen gelijkstellen met de Schrift, maar erboven.

O Christenen, indien wij dan tempelen van God zijn, laat ons onszelf niet besmetten met deze roomse afgoderij. Laat ons niet ontvangen het merk van het beest op onze rechterhand of op ons voorhoofd. Want wat gemeenschap heeft Gods tempel met de afgoden? Het zal erger voor ons wezen de roomse religie te omhelzen dan voor onze voorvaderen. Zij leefden in een duistere tijd en wisten niet beter, maar wij zijn evenals Jonathan, die de honing van het evangelie gesmaakt hebben en onze ogen zijn er door

verlicht geworden. Daarom indien wij onszelf besmetten met de afgoden, wat oordeel van het vurig ongenoegen Gods mogen wij verwachten?
Tot zover wat betreft de eerste tak van deze vermaning.

De tweede tak van vermaning is gericht aan hen die Gods tempelen zijn.

Toon het in uw leven en gedraag u als een tempel.

1. Doe het werk van een tempel.
2. Bevorder zuiverheid van de tempel.

1. Doe tempelwerk.

Offer geestelijke offeranden. In de tempel werden de offeranden geofferd. Nu, u bent zowel tempel alsook priester, 1 Petrus 2: 5. Offert een drievoudige offerande aan God in de tempel van uw hart.

(1) Doe een offer des gebeds. De tempel was een plaats des gebeds, 1 Koningen 8: 30. Gebed is de uitstorting van de ziel. God wordt vermaakt met deze offers. *Het gebed der oprechten is zijn welgevallen*, Spreuken 15: 8. Het gebed is de opwekking van Gods Geest in ons, Romeinen 8: 26. Wordt God niet vermaakt met de stem van Zijn eigen Geest? Offert van dit offer dagelijks.

(2) Als een geestelijke tempel offert het offer van een gebroken hart, Psalm 51: 17. Dit is beter dan alle brandoffers. Zuchten en klagen, voortkomend uit een verbroken hart vanwege de zonde, is gelijk het offeren van geurige specerijen, of als de wierook die de hele tempel doortrok.

(3) Als geestelijke tempels offert een offer van lof. Die *dankoffert, die zal Mij eren*, Psalm 50: 24. In de tempel klonk het gezang en de lofzegging. Ons hart moet een altaar des lofs zijn, en de tong het instrument. Waar zou Gods lof meer verkondigd moeten worden dan in Zijn tempel? Looft het firmament Zijn Schepper, en zal men het dan niet veelmeer in Zijn tempel doen? God krijgt maar weinig lof in de wereld. De zondaars onteren en lasterden Hem.

O gij, die levende tempelen van God zijt, spreekt toch tot Zijn lof! Erken hem voor de genoten weldaden en wees dankbaar. Als de weldaden neerdalen van Gods troon, moet dan de lof niet opklimmen uit Zijn tempel? Heeft God Christus aan u gegeven? Heeft hij u verrijkt en besprengd met Zijn genade? Roept dat alles niet om dankzegging? O roemt de eer van Gods Naam; wees vol vreugde in Hem en juicht tot Zijn lof, Psalm 104: 33. Verheug u met de engelen en de archangels in de zegeningen van God. Christenen moeten geen graven zijn om Gods weldaden daarin te begraven, maar tempelen om Gods lof uit te galmen.

2. Houdt de tempel Gods schoon

De tempel was zeer heilig. Christenen, uw hart en leven moeten zuiver en heilig zijn! *De tempel Gods is heilig, welke gij zijt*. Het wordt door allen gezien dat wij Gods tempel zijn, wanneer deze inscriptie op ons is geschreven: *De heiligheid des Heeren*. De tempel was vanbinnen en buiten overtrokken met goud. Hierin was ze een type van de geestelijke tempel. Zowel ons hart als ons leven moet overtrokken zijn met het zuiver goud van heiligheid. De drie Personen in de Godheid komen woning maken in de tempel des harten. Van God de Vader wordt gezegd, dat Hij woont in het hart, Jesaja 57: 15. Van God de Zoon eveneens, Efése 3: 17. Ook van God de Heilige Geest, 2 Tim. 1: 14. Zou die woonplaats dan niet zuiver bewaard moeten worden wat een tempel en een binnenkamer is van de gezegende Drie-eenheid? Merkt eens op:

(1) De heiligheid versiert Gods tempel. Wij lezen dat de tempel was gebouwd met schone stenen, Lukas 21: 5. De heiligheid van deze schonen stenen is een versiering

van Gods geestelijke tempel. Aäron droeg klederen voor sieraad en schoonheid, Exodus 2: 8. Wanneer Gods tempelen worden behangen met de tapijten van heiligheid is dit tot eer en schoonheid. Wat is de heerlijkheid van God anders dan heiligheid? Hij is verheerlijkt in heiligheid, Exodus 15: 11. Hetgeen de Godheid zo heerlijk maakt moet de tempel Gods ook heerlijk maken.

(2) Heiligheid is een opvoeder van christelijke vrede. De heilige olie van genade houdt de lampen des hemels brandend, Handelingen 9: 31. *Wandelende in de vreze des Heeren en de vertroosting des Heiligen Geestes*. De zonde maakt een gat in het olievat opdat al onze blijdschap en vrede weg zou lopen.

(3) Heiligheid is datgene waartegen de satan zijn hoofdbatterijen opstelt. Hij benijdt uw burgerstaat niet, al bent u nog zo rijk, maar zijn toeleg is op uw Godzaligheid. Hij wil de bloem van uw genade afplukken en Gods tempel veranderen in een hol van dieven. O let toch op uw heiligheid en versterk de zwakke plaatsen het meest waar de duivel probeert in te breken.

V. De vijfde en laatste nuttigheid is tot troost van Gods geestelijke tempels.

A. Zij krijgen veel van Gods gezelschap. *Gij zijt den tempelen des levenden Gods, gelijkerwijs God gezegd heeft, Ik zal in hen wonen en Ik zal onder hen wandelen.* 2 Korinthe 6: 16. Het is geen klein voorrecht de inwoning van God te hebben in zijn hart. Waar eerst de satan woonde, daar woont nu God Zelf. Eféze 2: 2. Zijn wij tempelen der genade ? Dan woont God in ons.

Vraag. *Hoe woont God in ons?*

Antwoord. Door Zijn Geest, 2 Tim. 2: 14. *De Heilige Geest, Welke in ons woont*. De Geest van God woont in ons door Zijn wondervolle tegenwoordigheid en invloed.

De inwoning van de Geest houdt deze drie voorrechten in:

1. Als de Geest van God in ons woont stort Hij heiligheid in ons. Laten wij nog zo goed waken, de verdorvenheid kruipt in het hart. Nu, als de Geest daar woont neemt Hij deel in de strijd der genade tegen de zonde. Hij maakt ons bekwaam om de verdorvenheid tegen te staan en uit het veld van de tempel te werpen. Als de Geest in ons woont, maakt Hij ons hart tot een lusthof van vermaak, zowel als een tempel van zuiverheid. Bernardus vertelt dat er een oliebron vanuit de grond opwelde die stroomde in een tempel in Rome. De kracht van de geestelijke inwoning ontspringt als een fontein van heiligheid in de tempel van ons hart. Gij hebt ontvangen de zalving van de Heilige Geest, 1 Johannes 2: 27.

2. De Geest van God woont in ons als Zijn tempel, en deelt Zichzelf liefelijk mee aan ons. De inwoning is een daad van gemeenschap. Gods Geest woont in ons:

Ten eerste als een Geest van wijsheid en openbaring, opende de verborgenheid van het evangelie en de diepe geheimen van Christus, 1 Korinthe 2: 12.

Ten tweede is de Geest werkzaam, voedend en opwekkende onze genade, Johannes 6: 63.

Ten derde is Hij als een geest van vrijmoedigheid, om ons aan te vuren met ijver en dapperheid, Handelingen 4: 8.

Ten vierde is hij een Geest van blijdschap, *Die getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn*, Romeinen 8: 16.

Zij die geen tempel van Gods zijn, hebben geen deel aan deze inwoning en heilige werkingen van Gods Geest. Zij weten niet wat de gemeenschap met God is.

3. Als de Geest van God in ons woont, zal Hij ons nooit geheel verlaten. Waar hij eens woont, zal hij blijven. Gods Geest zal zijn tempel niet geheel verlaten. Gods Geest kan

een ziel verlaten ten opzichte van Zijn troostrijke tegenwoordigheid, maar niet ten opzichte van Zijn genadige tegenwoordigheid. Hij is niet alleen een Gast in Zijn tempelen, maar een Inwoner. Hij is niet alleen werkzaam, maar ook inblijvend. De Geest kan werken in een verworpene, maar hij wil wonen in een gelovige.

O christenen, dit is uw troost. Als de Geest van God ooit in uw ziel gekomen is tot uw behoudt, en daar bezit heeft genomen, zal Hij u nooit verlaten. Hij zal de genade brengen tot volmaaktheid. Vrees niet voor lichamelijke straf. Deze tempel kan nooit omvergeworpen worden door de satan, omdat Christus de Hoeksteen, die ondersteunt en Zijn zalige Geest in hen woont.

B. Zij die nu genaderijke tempels van God zijn, zullen eenmaal Zijn verheerlijkte tempels wezen. Zij die tempelen zijn van de deugd, zullen eens tempelen der heerlijkheid zijn. Zoals God de tempel van Salomo vervulde met Zijn heerlijkheid, zo zal Hij in de hemel met Zijn heerlijkheid de levendige tempels vervullen, op een veel verhevener en doorluchtiger manier. Indien de heiligen verheerlijkte tempels zullen worden, hoe groot zal dan hun blijdschap zijn in deze tempel? Wat een overgrote blijdschap zal het zijn wanneer de eeuwige deuren van onze ziel zullen opengezet worden, opdat de Koning der Ere daar in zal gaan? Eeuwig zal in de tempel van ons hart de lof van de allerhoogste God bezongen worden. Het zal ons werk in de hemel wezen om God te lieven en groot te maken, en Zijn vrije genade te roemen waardoor hij ons tot tempelen heeft gemaakt. Wij zullen met Zijn eeuwige heerlijkheid vervuld worden en God zal in ons wonen voor altijd en tot in eeuwigheid. Daar zullen wij de oneindige klaarheid van Zijn aangezicht aanschouwen.

O heiligen, legt af al uw ongenoegen en vertroost uzelf met de hoop van de toekomstige zaligheid. Eens zal de uitwendige tempel van ons *lichaam* doorluchtig en heerlijk wezen, omdat ze Christus' verheerlijkt lichaam gelijkvormig zal zijn, Filippenzen 3: 1. O met hoeveel meer doorluchtige en wondervolle schoonheid zal dan de tempel van onze *ziel* vervuld zijn!? Welke engel kan dit uitdrukken? Maar ik moet hier het zël strijken, want wij zullen het nooit volkomen verstaan totdat wij in de hemel komen.

Einde

4. Het verlangen van de heiligen om met Christus zijn.

Gepreekt bij de begrafenis van Jacob Stock

Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer ver het beste. Filippensen 1:23.

Wij zijn hier samen gekomen om de begrafenis van onze overleden vriend te houden en hem zo de laatste liefdedienst op te dragen. Hier hebben wij een spiegel van sterfelijkheid voor ons staan waarin wij onze eigen broze toestand kunnen aanschouwen. Het vonnis des doods is over ons allen uitgesproken: *het is de mens gezet eenmaal te sterven*, Hebréeën 9: 27. Zodat ons leven niets anders is dan een kort uitstel van de dood, wat ons nog als een veroordeelde man gegund wordt.

Het leven van een wijs man is niets anders dan een overdenking van de dood, zegt Plato. De Heere wil dat wij ons met de gedachten van de dood bezighouden en dikwijls onze sterfelijkheid overdenken opdat wij ons als het ware op ons doodsbed uitstrekken. God beklede onze eerste ouders met vellen van dode beesten en Hij voedt ons met dood vlees opdat, zo dikwijls wij aan de dood van andere schepsels denken, wij onze eigen dood niet zouden vergeten.

De tekst toont ons de heilige Paulus in een heilige of verlangende begeerte om met Christus te zijn. Zijn hart was met Christus en hij had niets anders nodig als de gezwinde vleugels van de dood om hem tot Hem te voeren. *Ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn. Want dat is zeer ver het beste*, zegt hij.

Ik zal de woorden zoals die in orde liggen, kort verklaren.

Ik word van deze twee gedrongen.

Ik ben omsingeld. Het is een gelijkenis genomen van een kasteel wat zo dicht omsingeld en belegerd wordt dat er geen kans meer is om er uit te ontsnappen. Het is hier met Paulus als met een vrouw die haar kinderen thuis heeft, maar haar man is op zee. Ze heeft wel begeerte om bij haar man te zijn maar haar kinderen wil ze niet graag verlaten. Paulus had grote begeerte om met Christus te zijn, maar de Filippensen, zijn geestelijke kinderen te verlaten, dat kon hij niet over zijn hart krijgen.

Hebbende begeerte om ontbonden te worden.

1. De apostel zegt niet, *ik moet ontbonden worden, maar ik bekeer ontbonden te worden*. Alle mensen moeten sterven en vertrekken. Wij hebben allen, mét het beginsel des levens ook een beginsel des doods in de wereld gebracht. Wij beginnen te sterven op hetzelfde ogenblik als wij beginnen te leven. De stof en samenstelling van ons lichaam is aards, en keert tot de aarde en het stof terug. Ons leven is van zulke aard, dat het ons doet sterven. De eigen vrucht van ons leven, is de dood. Nebukadnézars beeld had een hoofd van goud, maar voeten van leem, Daniël 2: 32. Neem de sterkste mens, laat hem een Simson of Hercules wezen, maar wij moeten van hem zeggen met de poëet: *hij was eens sterk en een driedubbel koper was over zijn borst*. Maar al heeft hij een hoofd van goud en armen van metalen, hij staat echter op lemen voeten. Hij is niets anders dan bezielde stof. En zodra het ontzield wordt keert

het tot zijn eerste beginselen terug. De dood zal ten laatste met de eis tot ons komen: *gij hebt een lichaam*. Tamerlaan, een Scytisch kapitein, de schrik van zijn tijd, stierf aan drie koortsaanvallen. In de grammatica kan men al de woorden declineren of verbuigen; maar de dood kan men niet verbuigen. *Is mijn kracht stenen kracht?* Vraagt Job, hoofdstuk 6: 12. Genomen, als het eens zo was, echter het gestadig druipen van ziekte en aanvallen zal deze steen met der tijd verslijten en uitteren. Er is geen aardse eeuwigheid. De dood wordt genoemd: *het huis der samenkomsten aller levenden*, Job 30: 23

Maar hoewel de dood noodzakelijk en onvermijdelijk is, in zichzelf genomen, voor Paulus was ze echter begerig. Zij was niet zozeer een schuld, als wel een vrij offer. Ze was niet zozeer zijn taak, als wel zijn keuze. Hij zegt niet: ik *moet* ontbonden worden, maar ik *wens* ontbonden te worden. *Hebbende begeerte om ontbonden te worden*.

2. De apostel zegt niet, hebbende begeerte om te *sterven*, maar om *ontbonden te worden*. Het is een verzachtend woord dat de bitterheid van de dood vrij wat verzoet en minder verschrikkelijk maakt. Het woord in de Griekse grondtekst heeft de volgende betekenis.

(1) Zoals de soldaten die hun tenten in het veld opslaan en op het minste bevel van hun oversten de touwen van hun tenten ontbinden, de pinnen uitrukken en verder trekken, zo ontbindt de dood de zilveren banden, Prediker 12: 6, waar de ziel in haar aardse hut mee gebonden wordt. Daarna vertrekt een christen naar het hemels Kanaän.

(2) Het woord is een uitdrukking ontleend aan de schippers die het anker lichten om van de ene haven naar de andere te zeilen. Zo begeerde Paulus het anker te lichten en van de ene haven naar de andere te zeilen, van de aarde naar de hemel. Beza vertaalt dit woord: *het harnas uittrekken*. Hieronymus vertaalt het: *verhuizen*, (vanuit de herberg). De wereld is een herberg, wij zijn reizigers die daar voor een korte tijd overnachten. Paulus verlangde naar de tijd dat hij uit deze herberg mocht gaan om in zijn vaderland te komen.

En met Christus te zijn.

De apostel had drie grote begeerten die allen Christus tot hun Middelpunt hadden. De eerste was, *dat hij in Christus mocht gevonden worden*, Filippenzen 3: 9. De tweede was, *dat Christus door hem mochten groot gemaakt worden*, Filippenzen 1: 20. De derde was, *dat hij met Christus mocht zijn*; hier in de tekst.

Hierin zijn twee dingen op te merken.

1. Paulus zegt niet, ik begeer ontbonden te worden en *in de hemel* te komen, maar *met Christus* te zijn. Christus' tegenwoordigheid maakt de hemel tot de hemel zoals de aanwezigheid van de koning, het koninklijk hof maakt. Het zijn de cherubijnen en de serafijnen niet die het hemels paradijs maken. *Het Lam is haar kaars*, Openbaring 21: 23.

2. Uit de samenhang van de woorden, *hebbende begeerte om ontbonden te worden*, blijkt duidelijk dat de zielen der gelovigen na de dood niet in het lichaam slapen (dit is een slaperige mening) maar van stonde aan tot Christus gaan. Op de echtscheiding van de ziel met het lichaam volgt de huwelijksvereniging van de ziel met Christus. *Uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen*, 2 Korinthe 5: 8. Het was voor de gelovigen beter hier te blijven als ze na de dood niet van stonde aan tot Christus gingen. Want hier oefenen de heiligen dagelijks hun genaden, hier hebben ze veel zoete proeven van Gods liefde. Zouden ze na hun dood niet terstond naar Christus gaan, dan was het beter hier te blijven; anders zou Paulus wensen hetgeen tot zijn schade zou wezen.

Want dat is zeer ver het beste.

Een gelovige ziel verliest niets door de dood. Zijn verandering is van erger naar beter. Het is geen schade voor een ent wanneer die op een andere stam wordt geënt, maar een voordeel dat ze een betere grondslag krijgt. Een gelovige wordt door de dood op een betere Stam Christus ingeënt. Dit is een hemelse grond, dat tot geen verlies lijdt, alleen tot voordeel. Met recht zegt de apostel: *met Christus te zijn is ver het beste.*

In de tekstwoorden vinden wij deze drie delen:

1. De keuze van de heilige Paulus, *om met Christus te zijn.*
2. De voortreffelijkheid van die keuze; *dat is zeer ver het beste.*
3. De moeilijkheid, of de strijd waarin hij verkeerde; *ik word van deze twee gedrongen.*

Deze heilige man verkeerde in een grote tweestrijd. Hij stond verlegen tussen zijn dienstwerk en de vergelding ervan. Hij had grote begeerte en verlangen naar de heerlijkheid, echter was hij bereidwillig zijn eigen gelukzaligheid uit te stellen en nog een tijdlang buiten de hemel te blijven opdat hij een middel mocht zijn om anderen daarheen te brengen.

De woorden voor u geopend zijnde geven ons de volgende drie opmerkingen:

1a. Het is de begeerte van een ware heilige van hier te vertrekken en met Christus te zijn.

2b. Met Christus te zijn, is zeer ver het beste. Hoe ver, dat zullen wij het beste verstaan wanneer wij in de hemel zijn. Het zou een engel beter passen om van dit punt te spreken.

3c. Wat de heiligen in de wereld doet vertoeven, is hun begeerte om Gods volk van dienst te zijn. Dit deed de evenaar van de apostel overslaan en was de enige beweegreden om hem hier nog een tijdlang te houden. Hij zag, dat in het vlees te blijven nodig was ten dienste van de Filippensen, vers 24. Paulus was bereid om te sterven, echter ook tevreden om nog een tijdlang in leven te blijven, opdat hij voor Christus een commissionair mocht zijn op aarde.

Ik zal voor deze tijd alleen op de eerste leerstelling blijven staan en die behandelen.

Dat van hier te vertrekken en met Christus te zijn de begeerte en het verlangen van een ware heilige is.

Deze leer heeft twee delen, van elk in het bijzonder zal ik handelen.

I. Het is de begeerte van een ware heilige van hier te vertrekken, *hebbende begeerte om ontbonden worden.*

Wat een goddeloze vreest, dat hoopt een Godzalige. *Ik heb begeerte om ontbonden te worden*, zegt Paulus. Maar een goddeloze schrikt als hij voor vertrek hoort blazen. Hij zegt niet: *kom Heere Jezus*, maar *blijft nog achter, Heere Jezus*. Hij zou hier wel altijd willen blijven. Hij kent geen andere hemel dan deze. Het is hem de dood als hij dit aardse paradijs moet verlaten. Zijn binnenste gedachten en hartenwens is, dat zijn huis mag zijn in eeuwigheid en zijn woning van geslacht tot geslacht. Wanneer de filosoof Axiochus ging sterven riep hij uit: ‘zal ik nu van dit licht beroofd worden? Zal ik nu al mijn zoete vermaken moeten missen?’ David noemt de dood *een heengaan uit de wereld*, Psalm 39: 14. De goddeloze gaat niet buiten de wereld, maar wordt daar *uitgedreven*. Hij is als een huurling die in een proces zit, die niet uit het huis wil of de stadsdienaars moeten hem met geweld halen en bij de kraag vatten. Stond het aan de wil en keuze van een goddeloze, hij zou nooit komen daar God is. Hij zou de vloek van de slang liever kiezen, om stof te eten, maar niet om tot de stof weder te keren.

Als een goddeloze zijn wens zou krijgen zou hij geen andere god dienen als zijn buik. En zijn offeranden zouden geen andere dan 'drankoffers' zijn.

Maar een ziel die door een beginsel der genade verlicht en levendig gemaakt is, ziet de wereld aan als een woestijn vol vurige slangen en verlangt uit deze woestijn verlost te worden. Toen Simeon Christus in zijn armen nam, riep hij uit: *Nu laat gij Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede*, Lukas 2: 29. Wie Christus door het geloof in zijn armen neemt, zal Simeons lofzang ook zingen: *laat Heere, uw dienstknecht gaan in vrede*. David bidt: *Heere, maak mij bekend mijn einde en welke de maat mijner dagen zij*, Psalm 39: 5. Theodores zegt, 'dat deed David om aan te tonen hoe begerig hij was om de goede tijding van de aankomst van zijn dood te horen'. De heiligen Gods hebben zichzelf beschouwd als gevangen in het lichaam; en verlangen naar verlossing uit die gevangenis. Een vogel heeft aandrang om uit de kooi te vliegen al was het een kooi van goud. Hilaris bestraft zichzelf omdat zijn begeerte en verlangen naar de dood niet groter was. Hij zei: *gaat uit, mijn ziel, gaat uit; wat vreest gij?* Ignatius had begeerte tot het martelaarschap opdat hij Christus' tegenwoordigheid in de heerlijkheid genieten mocht.

Een christen van het echte soort is zeer begerig om de aardse kleren van zijn lichaam af te leggen en zijn bed in het graf te spreiden. O, hoe is dit bed door Christus' begrafenis geparfumeerd? Het is een hoofdkussen van veren en dons, zo zacht en zo zoet als er geen hoofdkussen van stof te vinden is. Een wedergeboren ziel voelt zich met aardse boeien des vleses gekluisterd. Hij voelt zich in een graf opgesloten waar hij zich nauwelijks kan bewegen. Hij roept met David uit: *och, dat mij iemand vleugelen als een duive gave. Ik zou heenvlieden, waar ik blijven mocht*, Psalm 55: 7. En zeker, het is geen wonder dat een ware heilige zo'n begeerte heeft om ontbonden te worden en dat hij naar zijn afscheid en vertrek van deze aarde zo hartelijk verlangt, als wij opmerken hoe voordelig de dood voor een kind van God is. Deze maakt een einde aan al zijn kwaden en onheilen.

In het bijzonder zijn er tien kwalen of narigheden waaraan de dood een eind zal maken.

1. De dood zal een einde maken aan de zonde der gelovigen. De zonde is de grote brandstichter die ons al het onheil aanbrengt. De zonde kan vergeleken worden bij de planeet Saturnus die een slechte invloed op aarde uitoefent. De zonde is de baarmoeder van al onze droefheid, maar het graf is de baarmoeder van al onze troost. De zonde is voor de zondaars een samenknoping der ongerechtigheid. Maar voor de heiligen is het een zware last. Hoe verdrietig vallen de verdorvenheden voor Gods kinderen! *Ik heb verdriet*, zegt Rebekka, *aan mijn leven, vanwege de dochteren Hets*, Genesis 27: 46. Wat een kind van God zijn leven zo moeilijk en verdrietig maakt, is zijn hoogmoedig en ongelovig hart. De heilige Paulus kon beter zijn ijzeren ketenen dan zijn zonden verdragen. *Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?* Wanneer genade de ziel een spoorslag geeft dan trekt de zonde weg en houdt ze de ziel ervan terug. Er is nog zoveel van de oude mens bij de nieuwe mens. In een wedergeboren ziel is nog een gedeelte dat de duivel trouw is; een gedeelte dat niet wil bidden en niet wil geloven. Daar vandaan komt het, *dat hij het goede dat hij wil, niet doet*, Romeinen 7: 19. De zonde vermengt zich onder onze heilige plichten. Wij kunnen zonder zonde nauwelijks onze plichten volbrengen noch onze genade oefenen. Wij zijn evenals kinderen die zonder smetten en kladden niet kunnen schrijven. De zoete Roos van genade groeit niet zonder doornen. Geen wonder dat een gelovige zeer begerig is om ontbonden te worden. De dood

- zal hem van zijn geestelijke zwarigheden en onheilen verlossen. Wanneer zijn ademhalen voorbij is, dan is het met zijn zonde ook gedaan.
2. De dood zal een einde maken aan de verzoeken van al Gods kinderen. *Ons ganse leven*, zegt Augustinus, *is niets anders dan een verzoeking; wij lopen op de strikken*. De satan is gedurig bezig met de angel van zijn verzoeken naar ieders begeerte te schikken. Achan verzoekt hij met een gouden tong. Bij David komt hij met *een schoon gezicht* aan boord. Wij kunnen de deur van ons hart door het gebed zo dicht niet sluiten of er kan nog wel een verzoeking insluipen. Soms komt de satan woedend, als een rode draak; soms listig als een slang, soms rijgt hij teksten aan zijn haak en verzoekt tot zonde onder het momaanzicht van de waarheid. Bijvoorbeeld, wanneer hij tot het kwade verzoekt opdat het goede daaruit mag voortkomen. Zo weet de satan zich als een engel des lichts te veranderen. Is het niet een droevige zaak voor een jongedochter als haar eerbaarheid dagelijks wordt aangevochten? Is het niet droevig dat de gloeiende kogels van de duivel gedurig om onze oren vliegen? Het is geen wonder dat een gelovige ziel zo'n begeerte heeft om ontbonden te worden. De dood zal hem buiten schot stellen en op de plaats brengen daar de satan met zijn vurige pijlen hem niet langer kan verontrusten. De *genade* maakt een kind van God vrij van het bezit en het eigendom van de duivel, maar de *dood* maakt hem vrij van de verzoeken van de duivel.
  3. De dood zal een einde maken aan de vrees der gelovigen. Vrees is een ziekte der ziel. *Die vreest heeft pijn*, 1 Johannes 4: 18. Cicero noemt de vrees *een van de drie plagen van het menselijke geslacht*. De beste heiligen worden van deze kwaden aangevochten. Ze kunnen zich niet verheugen zonder vrees en beven. Een gelovige vreest dat zijn hart hem zal bedriegen of vleien. Hij vreest dat God hem niet liefheeft; hij vreest dat hij op weg naar de hemel zal bezwijken. Het sterkste geloof kan soms deze vrees hebben evenals de mooiste sterren hun flikkeringen. *De vrees*, zegt Socrates *wapent een mens tegen zichzelf en is zeer smartelijk; ze laat droevige indrukken van zwaarmoedigheid achter*. Geen wonder dan dat een gelovige zulk een begeerte heeft en zo verlangt om van dit leven te scheiden. Waarom zou hij vrees voor wat hem van zijn vrees bevrijden zal? De koning der verschrikkingen doet alle vrees en schrik verdwijnen.
  4. De dood zal alle tranen der gelovigen opdrogen. *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen*, Openbaring 7: 7. Wenen is anders niet dan een droevige wolk, hangende in het hart en tranen neerdruppelend. Een christen heeft dikwijls niemand die hem gezelschap houdt dan zijn eigen droefheid en bezwaren. Hij zit evenals Israël bij de rivieren van Babel en weent daar. Zodra een kindje geboren is, weent het. Mozes werd geboren en in een kistje van biezen en in de rivier gelegd waar hij zichzelf doopte met zijn tranen. *En ziet, het jongske weende*, Exodus 2: 6. Sinds wij de boom der kennis hebben aangezien hebben wij tranende ogen. Vele dingen zijn er die ons stof van tranen verschaffen.
    - a. Onze zonden; wie kan zijn eigen hart met droge ogen inzien?
    - b. Het verlies van onze dierbare familiebetrekkingen. Hun wegneming is alsof een lid van ons lichaam afgescheurd wordt. Jozef weende over de dood van zijn vader. Het is dan een wonder dat een gelovige zo'n begeerte heeft om ontbonden te worden en van hier te vertrekken? Dan zal hij uit het tranendal verhuizen. De fles met tranen zal gestopt worden. Zijn water zal dan in wijn, zijn rouwklacht in muziek, zijn klaagliederen in halleluja's veranderd worden. De dood is een zweetdoek om alle tranen van onze ogen af te wassen.

5. De dood zal een einde maken aan de kwellingen en moeiten van de kinderen van God. *Een mens wordt tot moeite geboren*, Job 5: 7. Daar is hij een natuurlijk erfgenaam van. Dit leven is veel moeite onderhevig. *Zolang wij hier leven worden onze moeiten niet geëindigd maar verwisseld*, zegt Seneca. Ieder heeft zijn kruis te dragen. Sommigen worden door armoede genepen, sommigen door ziekte gepijnigd, sommigen met processen en rechtsvorderingen geplaagd. De mens wordt als een kaatsbal door de hand der Voorzienigheid op en neer gedreven. Verwacht geen rust zolang er goddelozen in de wereld zijn. Deze voortgedreven en onrustige zeeën werpen slijk en modder op tegen de Godzaligen, Jesaja 57: 20. Met recht mag een gelovige zingen: *Nu laat gij Heere, uw dienstknecht gaan in vrede*. De dood geeft aan een kind van God zijn rust. Hij zendt hem een akte van verlichting. *Daar, dat is in het graf, houden de bozen op van beroering; en daar rusten de vermoeiden van kracht*, Job 3: 17.
6. De dood maakt een einde in aan de zorgen en bekommelingen van Gods kinderen. Zorg maakt een ziel vol angst en kwelling die de levenstroost wegneemt. Het Griekse woord zorg komt van een oorspronkelijk woord dat zoveel betekent als, *het hart in stukken snijden*. De zorg knaagt en eet voort als de kanker, reinigt het hart, verbreekt de slaap en put de geest uit. Zij is als een pijnbank waar de ziel op uitgerekt wordt. Het is zwaar, ik had bijna gezegd onmogelijk, deze slang van zorg van zich af te schudden zolang wij leven. Al onze uitwendige troost is vol zorg en bekommering. Zorg ligt op het hart als een last op de rug. Ze bezwaard de geest en doet ze overladen neerzinken. Zorg is een vrucht van de vloek. Adams zorgeloosheid heeft ons in de zorgen gebracht. Hebt u niet dikwijls doornen bij honingbloemen zien groeien zodat u de bloemen niet goed kon plukken of u werd van de doornen gestoken en verwond? Christus vergelijkt de rijkdommen bij doornen. Die rijkdom zoekt te vergaderen zal zijn hoofd en zijn hart met veel zorgen prikkelen. Is er dan geen grote reden waarom een kind van God zo'n begeerte heeft om ontbonden te worden? Is het goed om onder de doornen te blijven? De dood is een genezing van de zorgen. Wij zijn bezorgd en bekommerd hoe wij in een bepaalde staat kunnen komen en over een vermogen kunnen beschikken; of, hoe wij de kinderen moeten verzorgen en opvoeden. Dan komt de dood als een vriend tot de gelovige ziel en zegt: 'bekommerd en verontrust uw hart niet zo. Ik zal u van al deze hartdodende bekommelingen verlossen. Ik zal maar één keer slaan en deze ene slag zal u genezen.'
7. De dood zal een einde maken aan de nacht van geestelijke verlating. *Toen Gij Uw aangezicht verbergde, werd ik verschrikt*, Psalm 30: 8, zegt David in geestelijke verlating van God. Alstedius noemt de geestelijke verlating *een strijd in de consciëntie*. De profeet Jona noemde het ingewand van de vis: *een buik des grafs, of, der hel*; omdat hij daar verlaten was. Jona 2. *Uit den buik des grafs, of der hel, schreide ik. En ik zeide: ik ben uitgestoten van voor Uw ogen*. Heman was twijfelmoedig over het intrekken van Gods gunst. *Ik draag Uw vervaarnissen; ik ben twijfelmoedig*, Psalm 88: 16. Nu, de dood zal ons van deze geestelijke verlating bevrijden. Na de dood zal een gelovige ziel geen verduisteringen meer zien. God zal de gordijnen aan de kant schuiven en alle bedekkingen wegnemen en dan zal de ziel zichzelf baden in het licht van Gods aangezicht.
8. De dood zal een einde maken aan al de onvolkomenheden van de natuur. Onze natuurlijke kennis is zeer onvolkomen en gebrekkig. De allerwijste en verstandigste mag met Agur zeggen: *ik heb geen mensenverstand*, Spreuken 30:2. Sinds de val is de lamp van onze rede vrij verduisterd. Er zijn veel

verborgenheden in de natuur, knopen die wij niet kunnen oplossen. Zoals, waarom de Nijl in de zomer, wanneer de wateren volgens de loop van de natuur het laagst zijn, echter overloopt. Waarom een kompas naar de Noordster buigt en neigt. Waarom de zee hoger is dan de aarde, maar de aarde echter niet overstroomt. *Hoedanig de beenderen zijn in de buik van een zwangere vrouw*, Prediker 11: 5. Veel van deze dingen zijn raadsels en wonderspreuken. Door het eten van de boom der kennis hebben wij *de sleutel der kennis* verloren, Lukas 11:52. Nu zijn wij verminkt in ons verstand. Door de val hebben wij onze helm verloren. Verscheiden ziekten zijn er, welks oorzaken uit te vinden, zelfs het hoofd van Galenus (vermaard geneesheer) zeer zou doen. De rivier Ueripus was te diep voor Aristoteles. Socrates zei op zijn doodsbed, *dat er vele dingen waren die hij nog niet geleerd had*. Onze kennis is als het schemerlicht, donker en duister. Het grootste deel van onze kennis is niet zoveel als het kleinste deel van onze onwetendheid. Als dit nu zo is, is het toch geen wonder dat wij de heiligen deze taal horen voeren: *ik heb begeerte om ontbonden te worden?* De dood kroont een christen met volheid van kennis. Wanneer hij evenals een kaars, door de dood gesnoten wordt, dan brandt de kaars van zijn verstand des te luchtiger. In de dood krijgt een kind van God het gebruik van zijn rede volkomen terug.

9. De dood zal een einde maken aan de onvolmaaktheid der genade. Onze genaden zijn onze beste juwelen, maar hier zijn ze nog in hun kindsheid en minderjarigheid. Daarom wordt van de heiligen gezegd, *dat zij de eerstelingen des Geestes hebben ontvangen*, Romeinen 8: 23. De beste christen is nog als een kind wat door een minnevrouw moet verzorgd worden; het is zeer zwak in genade. Zwak is zijn geloof, lauw is zijn liefde. En al is de genade niet dood, echter is ze ziekelijk. *Versterkt het overige dat sterven zou*, Openbaring 3: 2. De genade is als goud in een smeltkroes, met schuim en onzuiverheid gemengd. De meest gelouterde ziel heeft nog haar droesem. De genaden van een christen mogen wel dit opschrift dragen: *zeer veel ontbreekt nog*. Die het verste in heiligheid is, schiet nog tekort bij het doelwit van volmaaktheid. Daarom mag een gelovige ziel wel verlangen om ontbonden te worden. De dood zal hem van alle onvolmaaktheid der heiligheid bevrijden en zo zuiver als de engelen maken, *zonder vlek of rimpel*, Efése 5: 27.
10. De dood zal een einde maken aan onze moeilijke vreemdelingschap. Hier verkeren wij in een staat van vreemdelingschap. Een christen wandelt met zijn reisstaf in zijn hand. De staf der belofte heeft hij in de hand des geloofs. Nu, de dood zal een einde maken aan deze vreemdelingschap. De dood neemt de reisstaf weg en zet een kroon op zijn hoofd. Geen wonder dat de Godzalige ziel uitroept met de heilige Paulus: *hebbende begeerte om ontbonden te worden*.

Tegenwerping. Hier kan tegenin gebracht worden, dat sommige heiligen tegen de dood gebeden hebben. Hiskia ontving een boodschap des doods maar hij bad daartegen en weende gans zeer, Jesaja 38: 2. Hiskia had dus geen begeerte om ontbonden te worden.

Hierop dient het volgende tot antwoord:

1. Hiskia bad niet tegen de dood op zichzelf genomen en volstrekt, maar in een zekere zin en ten opzichte van de tijd. Verscheiden redenen kunnen gegeven worden waarom de dood op die tijd voor hem niet welkom was.

- (1) Hiskia wenste nog een tijdlang te leven opdat hij Gode meerder dienst mocht doen. *Het graf zal U niet loven, de dood zal U niet prijzen*, Jesaja 38: 18. Hij toont hiermee dat, indien hij door de dood weggenomen was, hij Gode geen

dienst meer zou kunnen doen op aarde. Hij wilde niet graag afgesneden worden voordat hij meer vrucht had voortgebracht. Behalve dat, was hij toen in kindsheid en minderjarigheid van zijn Reformatie gestorven, de vijanden van God zouden van vreugde zijn opgesprongen. Zij zouden hun lofliederen en zegezangen over zijn uitvaart hebben gezongen.

(2) Hiskia was niet genegen om op die tijd te sterven omdat hij nog geen zaad had. God had David beloofd, dat de Godzaligen onder zijn geslacht geen zaad zou ontbreken om hen op de troon op te volgen. Daarom kon het in dit opzicht niet anders dan een troosteloze boodschap zijn als Hiskia zonder kinderen zou moeten sterven. Hij zou dan kunnen denken, dat hij niet beter was dan een huichelaar omdat God zaad en nakomelingen aan de Godvruchtigen uit het geslacht van David beloofd had. Op deze en andere gronden mocht Hiskia de dood op die tijd wel afbidden.

2. *Zegt iemand, dat vele van Gods kinderen onwillig zijn om te sterven; dan antwoord ik: een christen bestaat uit vlees en geest. Vanuit deze twee beginselen ontstaat de strijd tussen vrees voor de dood en verlangen naar de dood. Maar het geestelijk deel behoud ten laatste de overhand. Hoe sterker het geloof wordt, hoe zwakker de vrees. Zo was het ook met Paulus: *hebbende begeerte om ontbonden te worden.* Tot zover van de eerste tak van de lering: *dat het de begeerte van een ware heiligen is ontbonden te worden en van hier te vertrekken.**

II. Nu kom ik tot de tweede tak van de lering ***dat de begeerte der heiligen daarheen gericht is om met Christus te zijn.***

De heilige Paulus verlangde op het zachte hoofdkussen te liggen waar Johannes, die lieveling des Heeren, eens op lag, namelijk in de schoot van Jezus. Zijn ontbinding zou geringe troost gegeven hebben als de apostel deze begeerte om met Christus te zijn niet beoefend had. De dood zal voor een gelovige een heerlijke verandering aanbrengen. Hij heeft de Dode Zee maar over te kruisen en hij zal met Christus zijn. De dood is voor een kind van God niet anders als hetgeen het onweer en de vurige wagen voor Elia was. De wind blies de mantel van zijn lichaam, maar de profeet zelf voer met de vurige wagen naar de hemel. Zo is de dood niet anders dan een onweer, dat de mantel van het vlees achterlaat en de ziel tot Christus voert. Want het lichaam is anders niet als een mantel daar de ziel in opgewonden ligt. De dag van een Christens ontbinding is de dag van zijn kroning. Is de dood een bittere drinkbeker? Zie hier, er is suiker op de bodem. De dood brengt de ziel tot Christus, al noemt het vlees de dood, *de laatste vijand*, 1 Korinthe 15. Het geloof echter noemt de dood *zijn beste vriend*, die de Godzalige ziel tot Christus brengt. En dit is zeer ver het beste.

Het woord *met Christus te zijn*, bevat drie dingen:

1. Aanschouwing.
2. De genieting.
3. Duurzaamheid.

1. *Met Christus te zijn, is een betere aanschouwing van Hem.*

Wij zullen Hem zien gelijk Hij is. Hij is niet veranderlijk, Hij is niet sterfelijk. In de hemel zullen wij Hem zien gelijk Hij is. Wanneer Socrates ging sterven trooste hij zich hiermee, dat hij nu gaan zou naar de plaats waar hij Homerus, Musaeus en andere beroemde poëten die in vorige eeuw geleefd hadden zou zien. Een gelovige mag zich

hiermee troosten dat hij Christus zal zien. Hier zien wij Hem slechts door een duistere spiegel, maar wat zal het dan wezen wanneer Hij in al zijn Goddelijk borduursel gekleed zal zijn? Daar zal Hij Zichzelf aan Zijn heiligen in volle glans van heerlijkheid vertonen! Lucianus zei tot zijn vriend: *ik zal u al de heerlijkheid van Griekenland tonen; Solon gezien te hebben dan het gij alles gezien.* Zo is het hier ook: die Jezus Christus ziet, die ziet alle heerlijkheid van het hemels paradijs. Christus is een Spiegel van alle schoonheid, de Kern van gelukzaligheid.

Sommigen vragen: *hoe en op welke wij zien zullen wij Christus zien? Zouden wij Zijn Godheid met lichamelijke ogen kunnen zien?*

Antwoord. Het is niet goed wijs te zijn boven hetgeen geschreven is. Zoveel dunkt mij mag met zedigheid en eerbied gezegd worden, dat wij met onze lichamelijke ogen Christus' menselijke natuur zullen aanschouwen. Voor zover Hij Middelaar is zal Zijn heerlijkheid voor de heiligen zichtbaar zijn en zullen hun verheerlijkte ogen Hem zien. In deze zin is te verstaan hetgeen Job zegt in hoofdstuk 19: 26: *ik zal uit mijn vlees God aanschouwen, Denwelke mijn ogen zien zullen.* Groot en zielsvermakelijk zal de heerlijkheid zijn die van de menselijke natuur van Christus zal afstralen. Was Zijn verandering op Thabor zo heerlijk, hoedanig zal dan de inhuldiging en kroning in de hemel zijn! Augustinus wenste dat hij drie dingen had mogen zien vóór zijn dood: *Paulus op de preekstoel, Rome in zijn fleur en Christus in het vlees.* Maar wat betekent dat bij het gezicht van Christus in de hemel? Wij zullen niet een gekruist, maar een verheerlijkt lichaam aanschouwen.

2. Met Christus te zijn, houdt genieting in.

Wij zullen Hem niet alleen zien maar ook genieten. Daarom wordt van de heiligen in de Heilige Schrift niet alleen gezegd Hem te zien, maar ook met Hem verheerlijkt te worden, Romeinen 8: 17. En de heerlijkheid wordt niet alleen gezegd ons, maar ook aan ons en in ons geopenbaard te worden. Ga heen, in de vreugde uw's Heeren, Mattheüs 25: 21. Er staat niet alleen: zie de vreugde, maar gaat in de vreugde. Iemand kan een schone lusthof aan de wand geschilderd bekijken, maar hij kan het niet ingaan. In de heerlijkheid des hemels kan men wel een gaan. Evenals een spons de wijn een zuigt zo zal er een inzuigen zijn van Christus heerlijkheid. Uit deze genieting van Christus zal een rivier van Goddelijke vreugde in de ziel stromen.

3. Met Christus te zijn, houdt duurzaamheid in.

Alzo zullen wij altijd met den Heere wezen, 1 Thess. 4: 17. De gedaante dezer wereld gaat voorbij. Aardse troost is wel zoet, maar vluchtig en haast voorbijgaan. Plutarchus verteld van Alexander dat hij op een tafel een zwaard in het midden van een rad liet schilderen. Daarmee wilde hij aantonen dat alles wat hij met zijn zwaard gewonnen had aan verandering en omkering onderhevig was. Al hadden wij het langste huurcontract van aardse dingen, ze lopen toch spoedig ten einde. Maar dit voorrecht van met Christus te zijn loopt tot in eeuwigheid. *Alzo zullen wij altijd met den Heere wezen.*

Nuttigheid. Ten eerste, tot onderwijs.

1. Ziehier een groot onderscheid tussen de dood en het afscheid van een gelovige en van een goddeloze. Voor een gelovige is de dood een gelukzalig afscheid maar voor een goddeloze een droevig afscheid. Voor hen is er niets dan *scheiden*: hij scheidt uit dit leven en hij scheidt van Christus. *Ga weg van Mij, gij vervloekten.* Hij scheidt van de stralen der heerlijkheid en gaat weg in de eeuwige vuurvlam. Hij scheidt van het gezelschap der engelen en gaat tot het gezelschap der duivelen. Nooit heeft aan deze

scheiding een einde. Een goddeloze zal altijd sterven maar nooit gestorven zijn; altijd branden maar nooit verbranden. De goddelozen mogen wel vrezen als zij aan hun dood denken. Als een goddeloze sterft mogen de rouwklagers wel met recht door de straten gaan. De hel mag met recht wel *een plaats van wening* genoemd worden, Mattheüs 8: 12.

2. Zie hoe weinig reden een kind van God heeft om de dood te vrezen, want die brengt hem tot Christus. Dit is een hartsterking op ons doodsbed. Van nature zijn wij met een vreemde en bijzondere schrik en vrees voor de dood bezet en ingenomen alsof wij in de grootste beroering komen, terwijl niets ter wereld zo voordelig is voor een christen. De dood is een brug die ons tot het paradijs van God overbrengt. Al de schade die een gelovige van de dood wordt aangedaan is, dat hij daardoor tot Christus wordt opgenomen. En is dat niet zeer ver het beste? De dood neemt de lappen en lompen van het lichaam weg en bekleed de ziel met de geborduurde klederen van Jezus Christus. De ernstige overdenking hiervan zal een gelovig kind van God boven de begeerte naar dit leven en boven de vrees des doods verheffen.

Tegenwerping. Maar mag een kind van God zeggen: ik kan mij wel verheugen over het gewin van de dood, maar ik vrees van de dood? Ik heb wel begeerte en verlangen naar de hemel, maar ik beef als ik aan de reis daarheen denk.

Hierop dient tot antwoord:

1. In andere gevallen weigeren wij geen pijn uit te staan. Het zetten van een been, het doorsteken van een gezwel doet pijn, echter lijden wij de pijn met geduld omdat ze tot onze gezondheid strekt. De dood is een geestelijk geneesmiddel; een christen zal door de dood van al zijn de wonden genezen worden. Door één wonde te maken geneest ze al de overige.
2. Lijden wij dan geen pijn in ons leven? Job was zoveel rampen en ellenden onderhevig dat hij de dood boven het leven koos. "Mijn vlees is met het gewormte en met het gruis des stofs bekleed; mijn huid is gekrompen en verachtelijk geworden. Zodat mijn ziel de verworping kiest, de dood meer dan mijn beenderen", Job 7: 5, 15. Het leven van een mens is een gedurige catastrofe met rampen en ellenden doorweven. *Waarlijk de dood is niet kwaad, maar de weg tot den dood is ellendig*, zegt iemand. Sommigen hebben meer pijn in hun leven dan zij in hun dood gevoeld hebben.
3. Wat zijn een weinig stuip trekken van de dood vergeleken met de stuip trekking van een schuldige consciëntie, of met de vlammen van het helse vuur, waarvan God de gelovigen bevrijd heeft? Hoe licht is de dood vergeleken met het eeuwig gewicht der heerlijkheid? Hoe kort is zij ten opzichte van de eeuwigheid? *Het lijden dezes tegenwoordigen tijds is niet te waarden tegen de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden*, Romeinen 8: 18.
4. Wij maken de dood erger dan ze in werkelijkheid is. Zoals de Moabieten zich inbeelden dat het water bloed was, terwijl het water alleen door de stralen van de zon rood en bloedig scheen, 2 Kon. 3: 23. Wij beelden ons in, dat de dood zwaarder is dan ze in werkelijkheid is. Wij zien ze aan door een vergrootglas. Vrees doet de mens alles dubbel zien. Sluit het oog van uw gevoel en opent het oog van uw geloof en de dood zal minder verschrikkelijk schijnen.

Tweede nuttigheid, ter beproeving.

Laten wij onszelf dan ter proef en tot onderzoek brengen of wij ook bij hen behoren die tot Christus gaan wanneer wij sterven. Het is zeker dat wij eens vertrekken zullen, maar de vraag en zwarigheid is, of wij tot Christus zullen gaan?

Vraagt u: *hoe zal ik dat weten?*

Antwoord. Indien wij *in* Christus zijn terwijl wij leven, dan zullen wij *tot* Christus gaan wanneer wij sterven. Vereniging is de grond van privilege. Wij moeten in Christus zijn voor en alear wij met Christus kunnen wezen. Velen hopen wel tot Christus te gaan wanneer zij *sterven*, maar zij zijn niet in Christus terwijl zij *leven*. Zijn degenen in Christus, die Hem niet kennen? Zijn zij in Christus, die Christus haten in Zijn dienaars en in Zijn instellingen? Och, zoek in Christus te zijn!

Vraagt u: *hoe geschiedt dat?*

Dan antwoord ik: *door het geloof*. ‘Het geloof is een verenigende genade’, zoals Chrysostomus spreekt. Een levendmakende genade, een wortel- en hoofdgenade, die ons deel aan Christus geeft. Het geloof is de koningin der genaden. Door het geloof nemen wij Christus aan als onze Man en geven ons aan Hem over als onze Heere. Het geloof is een Christus toepassende genade, het heeft zowel een vertrouwende als een toepassende kracht. Christus is de ring, het geloof is de vinger; die deze Ring aan heeft. Het geloof opent de mond van de wonde die in Christus’ zijde was en drinkt Zijn bloed. Het geloof is zowel rechtvaardigmakend als heiligmakend. Het geloof zuigt het bloed uit Christus’ zijde om ons te rechtvaardigen en water om ons te heiligen. Och, zie dan boven alle dingen geloof te krijgen!

Maar, zegt u, er is zoveel bedrog omtrent deze genade. Plinius zegt: ‘de Cyprische diamant schijnt voor het oog een echte Indische diamant te zijn, maar ze is niet van dat zuivere soort, want onder een hamerslag breekt ze’. De duivel heeft zijn slechte waren en opgesierde genade die hij ons in de hand stopt. Hoe zullen wij dan een waar geloof van een vals en bastaardgeloof kunnen onderscheiden?

Tot uw lering zal ik twee onderscheiden merktekenen voorleggen.

1. Een oprecht geloof wordt altijd gevonden in een hart dat diep vernederd is over de zonde. *Zij werden verslagen in het hart*, Handelingen 2: 27. Hier was het eerste uitbotten van het geloof. U ziet toch nooit een bloem uit een steen voortkomen? Zo ook, geen geloof uit een stenen hart. Het geloof is een kruid dat in een vochtige grond groeit, in een wenend oog en in een verbroken hart. *De vader van het kind, roepende met tranen, zeide: ik geloof, Heere*. Markus 9: 24. Het wier des geloofs groeit alleen in water.
2. Een oprecht geloof is werkzaam. De juweliërs zeggen dat er niet één edelsteen is of het heeft een verborgen kracht in zich. Zo mogen wij ook zeggen van het dierbare geloof. Het heeft een verborgen kracht in zich. Het is zeer krachtig om de zonde uit te zuiveren. *Door de liefde werkende*, Galaten 5: 6. Het is vol van goede werken. Het doet de tong voor Christus spreken, het hoofd studeren, de handen werken, de voeten in de weg van Zijn geboden lopen. Het geloof komt met kracht op de ziel. *Het werk des geloofs met kracht*, 2 Thess. 1: 11. Het geloof heeft een bedwingende en dringende kracht.

Hieraan kunnen wij beproeven of ons geloof oprecht is of niet. Ik heb gelezen van een vader die drie zonen had. Toen hij op zijn doodsbed lag vermaakte hij bij testament al zijn goederen aan die zoon die zijn ring met een juweel dat een genezende kracht had, zou kunnen vinden. Deze zaak werd voor de rechters gebracht. De twee oudste zonen brachten een nagemaakte ring, maar de jongste zoon bracht de ware. Deze werden aan haar verborgen kracht beproefd waardoor het bekend werd dat het goed van zijn vader aan hem toebehoorde. En het hem ook werd toegewezen. Het geloof mag ik bij deze ring vergelijken. Er is een schijn-geloof in de wereld. Maar als wij de ring des geloofs kunnen vinden, die zowel een reinigende als een werkzame kracht in zich heeft, dát is het ware geloof. Dat geeft ons een recht en eigendom aan Jezus Christus. En indien wij in Christus zijn terwijl wij leven, dan zullen wij met Christus zijn

wanneer wij sterven. Het geloof geeft recht van eigendom en de dood brengt ons in het bezit.

Derde nuttigheid, tot troost.

Hier is troost in het sterven van onze Godzalige vrienden. Al scheiden zij van ons, niettemin gaan zij tot Christus, *wat zeer ver het beste is*. Wij behoren te wenen over hen, die wel het natuurlijke leven bezitten maar geestelijk dood zijn in de zonde. Maar wij behoren ons te verheugen over degenen die, hoewel dood zijn naar het lichaam echter leven met Christus.

Onze zeer geliefde en nu overleden broeder had zulke sterke trekken van heilige begeerte, die geen minder kracht deden als de stuiptrekken van de dood schenen te hebben. Hij verlangde en hijgde naar God als zijn uiterste en hoogste volmaaktheid. Dikwijls haalde hij de woorden van deze tekst aan met een bijzondere vreugde. Deze scheen als honing onder zijn tong te smaken. Wij mogen dus goede hoop van hem hebben dat hij nu in het paradijs Gods is daar hij na al zijn dorst verzadigd wordt.

Ik vermaande hem op de verdiensten van Christus te steunen.

Ja, zei hij, daar alleen moet ik in berusten of ik kan nergens rusten.

O, wat is het een troost te gedenken dat onze vrienden niet alleen weggenomen zijn vóór het kwaad, Jesaja 57: 1, maar dat ze ook met Christus zijn! Waarom zouden wij ons over hun verhoging bedroeven? Zij hebben hun kroon, hun troon, en de witte klederen. Waarom zouden wij onmatige tranen storten over hen van wie alle tranen van hun ogen afgewist worden? Zij gaan in, in de vreugde des Heeren. Waarom zouden wij ons geheel van droefheid laten overheersen over hen die in de vreugde opgenomen zijn? Die in den Heere sterven zij niet verloren maar een weinigje voor ons heengezonden. Eens zullen wij hen volgen en inhalen. *De dood is niet een ondergang maar een overgang; niet een uitgaan maar een ingang*, schrijft iemand.

Het zal niet lang meer duren of wij zullen onze Godzalige vrienden in de hemel ontmoeten. Dan zullen wij met elkaar feest houden in de bruiloft des Lams, Openbaring 19: 9. Het zal niet meer lang duren of al de heiligen zullen samen neerleggen in de schoot van Christus. Die is als een bijenkorf vol zoetheid, als een bed van aangename en liefelijk reukwerk. *Zalig zijn de doden die in den Heere sterven*, Openbaring 14: 13. Waarom zouden wij degenen die zalig zijn zo onmatig bewenen? Och, laat ons niet wenen over de gelukzaligheid van onze vrienden, maar laat ons liever verlangen om ontbonden te worden en ook met Christus te zijn. Daar zullen wij drinken uit de beek van Gods wellusten, Psalm 36: 9. *Verzadiging der vreugde is bij Zijn aangezicht, lieflijkheden zijn in Zijn rechterhand, eeuwiglijk*, Psalm 16: 11.

Onderstaande preek is verschenen in ‘al de werken van Thomas Watson’ en in ‘uitgelezen Engelse boetpredicatiën’, eerste deel, uitgegeven door Samuël van Haringhouck, 1666.

Gehouden voor het eerwaardig huis der gemeente te Margaret's Westminster.

5. Gods anatomie, ontleding van 's mensen hart.

Alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen met Welken wij te doen hebben. Hebreëen 4: 13.

Wij zijn op deze dag samengekomen om onze zielen te verootmoedigen; om te doen wat Aäron deed, ons wierookvat te brengen en daarmee in het midden te lopen, opdat de toorn van de grote God gestild mag worden. En was het ooit meer nodig met zakken bekleed te worden, dan wanneer het koninkrijk bijna in de as ligt? Of, tranen te storten, nu er in deze natie zoveel bloed vergoten wordt? Boetedagen worden in de Heilige Schrift genoemd: zielsverootmoedigende dagen. *Want de ziel, dewelke op dezelfde dag niet verootmoedigd zal zijn geweest, die zal uitgeroeid worden uit haar volken*, Leviticus 23: 29. En in waarheid, dit mag de oorzaak zijn waarom er zoveel Staatsvernedering is, omdat er zo weinig zielsvernedering plaatsheeft. Onze Staat is laag maar onze harten zijn hoog. God ziet met welk hart wij nu komen, hoe de Springader van ons oog is, en wat ons doelwit is. Zijn ogen zijn op ons. Want zo zegt mijn tekst: *alle dingen zijn naakt en geopend*, enzovoort.

Ik zal de samenhang achterwege laten om tijd te winnen en de woorden te verhandelen als een bijzonder voorstel. Wij hebben hier een verklaring van Gods wetenschap. Maar voordat ik de lering eruit trek, zal ik eerst de woorden toelichten. Onder de dienst van de wet werden eerst de lampen ontstoken voordat het wierook werd gebrand. Dit mag ik als volgt toepassen: ons verstand moet eerst door onderwijs verlicht worden voor dat de hartsbegeerten kunnen ontbranden. Leraars moeten eerst zelf branden en daarna lichtende lampen wezen.

Alle dingen zijn naakt en geopend. Sommige uitleggers vertalen het Hebreeuwse woord: *de huid afgetrokken*. Chrysostomus helt over naar dit gevoel. Het is een figuurlijke uitdrukking afkomstig van het stropen van de huid van een dier, die dan naakt tevoorschijn komt. Zo wordt van ons hart gezegd dat het naakt ligt. Onze harten liggen open voor de ogen van God en wij hebben geen bedekking. Er is geen bedekking over het hart van een zondaar dan alleen het deksel van ongeloof. En juist dit deksel maakt hem naakt.

Dit is het niet alles, de apostel gaat nog hoger. *Alle dingen zijn naakt en geopend.* Het Hebreeuwse woord ziet op het opensnijden van offerdieren onder de dienst van de wet, waar de priester het offerdier in stukken verdeelde. Zo werden de inwendige delen zichtbaar gemaakt. Of het ziet op een anatomie waar iedere deel, zoals het middenrif, de lever, aderen en dergelijke opengesneden en ontledigd werden. Zo'n anatomie stelt Gods hier voor; het is een zielsontleding. Hij snijdt de inwendige delen open en onderscheidt het een van het ander: dit is vlees en dát is Geest; dit is geloof en dát is inbeelding. Hij maakt een scheiding zoals het mes, wat vlees en benen, benen en merg, zenuwen en aderen van elkaar scheidt. Alle dingen zijn geopend, zij zijn opengesneden voor Hem.

Het volgende is: *alle dingen*. Er is niets dat Zijn ogen ontgaat. Hierin verschilt Gods wetenschap op een oneindige wijsheid van de onze. Wij kunnen in het donker niet veel, of niets zien. Maar zo is het bij Hem niet. Er is niets zo verborgen of God zal het in het licht brengen. *Welke in het licht zal brengen hetgeen in de duisternis verborgen is*. 1 Korinthe 4: 5. Hij ziet alle dingen tegelijk en alle dingen zijn alsof het maar één ding was. Alle dingen worden vertoont in het zuivere kristal van Zijn eigen Wezen. Zij zijn voor Hem maar als een onverdeelde eenheid.

Voor Zijn ogen, zegt de tekst. God wordt ogen toegeschreven, niet in een eigenlijke, maar in een oneigenlijke zin. Beelden hebben ogen maar zien niet. God heeft geen ogen, nochtans ziet Hij alles. Het oog van God wordt in de Heilige Schrift gesteld voor Zijn kennis en wetenschap. Alle dingen zijn naakt voor Zijn ogen, dat is voor Zijn kennis en wetenschap. Wij kunnen niet zondigen of het moet geschieden in het aangezicht van onze Rechter.

Het laatste woord van de tekst is: *met Welken wij te doen hebben*. De betekenis is duidelijk. Welke wij rekenschap moeten geven. Zo wordt het door sommigen vertaald. Rekenschap geven en verslag afleggen; namelijk voor Wie wij ons moeten verantwoorden.

De tekstwoorden in de letterlijke betekenis verklaard hebbende delen wij haar als volgt in:

1. Hier is de Rechter: het is God, *voor de ogen Desgenen*.
2. De stof is: *alle dingen*.
3. Het ingebrachte getuigenis: *alle dingen zijn naakt*.
4. De helderheid van dit getuigenis: *zij zijn naakt en geopend*.
5. De getuigen: *Zijn ogen*.
6. De personen die geoordeeld zullen worden, hetzij ten leven of dood de dood. *Wij*; dat is ieder bijzonder persoon. Er wordt niemand van dit algemeen gericht uitgezonderd: *met Welke wij te doen hebben*.

De leerstelling die ik nu verder zal uitwerken is deze:

De allerheimelijkste verborgenheden van het kabinet van 's mensen hart ligt volkomen geopend en wordt naakt geanatomiseerd en ontleed door de Heere.

Ik zou hier een hele wolk van getuigen kunnen bijbrengen die deze waarheid volkomen en ten volle toestemmen. Maar ik zal mij met twee of drie tevreden houden opdat in de mond van twee of drie getuigen ook deze grote waarheid zal bestaan.

1. *Hij weet de verborgenheden des harten*, Psalm 44: 22. In de Hebreeuwse tekst staat: *de verborgen dingen des harten*. Dat is hetgeen het meest onder een masker bedekt ligt, voor het verstand van de mens.

2. *Gij verstaat van ver mijn gedachten*, Psalm 139: 2. *Gij verstaat*; hierin zijn twee woorden die de oneindigheid van Gods wetenschap uitdrukken.

Ten eerste, *Gij verstaat mijn gedachten*. Er is niets in de wereld dat met een gedachte van de mens kan vergeleken worden.

(1) Ten opzichte van haar subtiliteit. Daarom wordt een gedachte ook wel genoemd *een inbeelding*, of zoals het woord ook uitgelegd kan worden: *de eerste formering van de gedachte*. Dit is een zeer subtiel ding en heel moeilijk te onderscheiden.

(2) Ten opzichte van haar snelheid. Onze gedachten zijn gevleugeld, zoals de cherubijnen, die in één ogenblik de wereld over kunnen vliegen. Ze zijn lichter dan de arenden. Maar Hij, Die op de snelle wolken rijdt kan deze achterhalen en overwinnen.

(3) Ten opzichte van haar onordelijkheid. Onze gedachten zijn in elkaar gevlochten en verward; ze hangen niet aan elkaar, maar mogen wel *iets abnormaals* genoemd worden. Niettemin zijn onze gedachten bij God bekend en allen binnen hun eigen sfeer en cirkel gesteld. Wat David zegt van zijn ongeboren leden, mogen wij zeggen van onze gedachten: *zijn zij niet allen in Uw boek geschreven?* Psalm 139.

Ten tweede, *Gij verstaat van ver. Van ver*, dat wil zeggen:

(1) God verstaat onze gedachten eer dat wij die zelf verstaan. Hij begrijpt welke aanslagen er in het hart bedacht worden. De mensen zouden die zeker in het werk stellen was het niet dat het rad van de Voorzienigheid soms een andere weg draaide. God wist wat in Herodus' hart was voordat Herodus' het zelf wist, namelijk dat hij het Kindeke Jezus wilde doden. God verstaat deze gedachten van ver. Hij ziet hoe bloedig en welk vergif er in het hart van een zondaar is, hoewel het nooit aan het licht komt. Hij ziet het voornemen ervan al wordt het nooit in het werk gesteld.

(2) *Van ver*, dat wil zeggen God verstaat onze gedachten als wij ze al vergeten zijn. Voor ons zijn ze van ver, maar voor Hem zijn ze nabij. *Deze dingen doet gij en Ik zwijg; gij meent dat Ik ten enenmale ben gelijk gij.* Dat wil zeggen, alsof Ik een zwak geheugen heb. *Maar Ik zal u straffen en zal het ordentelijk voor uw ogen stellen,* Psalm 50: 21. Duizend jaren zijn maar als een korte parenthesis of tussentijd tussen die beide. En opdat wij niet zouden denken dat God het vergeet, moeten wij weten dat Hij een gedenkboek bijhoudt. *Ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend,* Openbaring 20. God tekent alles aan, iedere zonde. Als deze in dat boek niet worden doorgehaald, dan zal er een zware rekenschap op volgen. Voor ieder gelovig mens is het schuldboek doorgehaald; de zwarte regels van de zonden zijn door de rode strepen van Christus' bloed uitgewist.

3. Om dit met nog een andere tekst te staven: *de nacht schijnt als de dag*, Psalm 139: 12. De wolken zijn geen bedekking, de nacht is geen gordijn om Zijn wetenschap af te wenden of die te bedekken. Wij kunnen onze zonden met zo'n kleine of vreemde letter niet schrijven of God kan het lezen. Hij heeft er de sleutel van. Werkelijk, wij weten soms niet wat wij van Gods voorzienigheid moeten denken. *Zijn weg is in het heiligdom*, Psalm 77: 14. Wij kunnen Zijn handschrift niet lezen, maar Hij verstaat onze harten zonder uitleg. Hij weet al ons verraad, al menen wij dat onder een slot of onder besluiten te bedekken. Wij kunnen zo hoog niet klimmen of Hij ziet ons. Wij kunnen zo diep niet graven of Hij kent ons. De mannen van Babel klommen zeer hoog, ze wilden een stad en een toren bouwen welke top zou reiken aan de hemel; wat zij ook deden. Ondertussen, God zag hen; en wat gebeurde er? Hij verdeelde hun spraak, Genesis 11: 7. Achan graafde om zijn beraadslagen te verbergen; alsof hij zei: *geen oog zal mij zien.* Hij neemt het Babylonische overkleed en verbergt het in de aarde met de gouden tong. Maar God ontmaskert zijn dieverij, Jozua 7: 21.

Indien er hier zulken aanwezig zijn die in het werk van God behoorden bezig te zijn maar een Babylonische overkleed gestolen en verborgen hebben, deze maken zichzelf rijk en voorzien hun eigen nest met pluimen. In plaats dat zij nagels in Gods tempel zouden drijven om die te versterken leggen zij een gouden tong in hun eigen kast. God ziet het. Laat het u dan van mij gezegd worden, alle winst die u zó krijgt zal eens in uw ogen steken. Ja, als u Gode toebehoort zult u dit gewaarworden en ze wederom uitschreien. God heeft een venster waardoor Hij in ons hart kijkt. Momus klaagde over Vulcanes dat hij op het hart van iedere mens geen tralies had geplaatst. God heeft zulke tralies wel, Hij is de grote Albestuurder. Wij komen in deze wereld als op een toneel. Elk speelt zijn eigen en bijzondere rol. God is beide de Aanschouwer en de Oordeler.

Hieruit kunt u het bewijs van de leerstelling zien. Tot een uitvoeriger verhandeling moeten wij zien wat Gods wetenschap is.

Ze is een aller zuiverste daad waardoor Hij in een en hetzelfde tijdstip weet en kent Zichzelf in Zichzelven en alle dingen buiten Zichzelf; niet alleen noodzakelijke en toevallige dingen, maar ook die nooit gebeuren zullen. Dit alles weet Hij op een allervolmaakste, uitstekendste en onfeilbaarste wijze.

In deze omschrijving kunnen wij twee dingen opmerken:

1. Dat in Gods wetenschap geen achtervolging plaatsvindt van eerder of later, of kennis door het aanschouwen van zaken. Onze wetenschap is de uitwerking van bepaalde dingen. Zo is het niet in God.

2. Dingen die er niet zijn hebben een voorwerpelijk aanzijn in Zijn wetenschap. *Hij roept de dingen die niet zijn alsof ze waren*, Romeinen 4: 17. Zelfs hetgeen niet bestaat heeft een aanzijn in Zijn verstand.

Hieruit volgt een vraag: *als Gods kennis zo volkomen en volmaakt is, kent Hij dan de zonde niet van tevoren?*

De schoolgeleerden leren dat er in God een dubbele wetenschap is.

De eerste is een wetenschap van enkelvoudig begrip. Zo kent Hij het kwaad door een tegenstrijdige goed, zoals het licht de duisternis ontdekt. Evenals wij zeggen: 'een rechte lijn toont de kromme.'

De tweede is een wetenschap door goedkeuring. Zo kent God de zonde niet, want Hij haat en straft dezelfde. Christus was tot zonde gemaakt maar Hij kende de zonde niet. Hij kende in zover de zonde om die te haten, niet zo om die te doen of goed te keuren.

Ik ga nu over tot de reden.

1. Reden genomen van Zijn schepping. God is de Vader der lichten, daarom moet Hij noodzakelijk zien. Het is Zijn eigen bewijsreden: *zou Hij, Die het oor maakt niet horen? Zou Hij, Dien het oog formeert niet aanschouwen?* Psalm 94: 9. Die een uurwerk maakt kent al de schijfjes en raderen daarin. Hoewel deze raderen tegen elkaar bewogen worden kan hij er toch een rechte en juiste beweging in maken zodat het uurwerk goed loopt. *Zou Hij, Die het oog formeert niet aanschouwen?* Een mens mag bij een geestelijk uurwerk vergeleken worden. De hartstochten zijnde raderen; het hart is het eerste beginsel dat deze raderen gaande maakt. Maar de beweging van dit uurwerk is verkeerd; het hart is bedrieglijk. Evenwel, God Die dit uurwerk gemaakt heeft, kent de juiste beweging ervan, al is het nog zo vals. Hij weet wat het eerste beginsel is dat de raderen gaande maakt. God kent ons beter dan wij onszelf kennen. God is, evenals in Ezechiël staat, als een rad, vol ogen rondom, Ezechiël 10: 12. Augustinus zegt: *God is geheel en al oog.*

2. Reden genomen van Zijn alomtegenwoordigheid. God is alwetende omdat hij overal omtegenwoordig is. *Vervul Ik niet de hemel en aarde?* Jeremia 23: 24. Hij is nergens ingesloten en ook nergens uitgesloten; Zijn omloop is overal. God heeft een oog in de beraadslagingen en in de legers; hij maakt een zielsontleding en ziet zo wat de aanslagen van de mensen zijn en wat ze voornemen. Indien haat het livrei van vriendschap draagt, indien leergierigheid met nederigheid gemaskerd wordt, indien de godsdienst tot een stelregel gemaakt wordt om in het zadel van hoogheid te geraken, ... God ziet het! *Al verstaken zij zich tot in de hel, zo zal Mijn hand hen vandaar halen*, Amos 9: 2. God kan de hel ontsluiten. Plato zegt van de koning van Lydia dat hij een bijzondere ring had. Als hij de diamant ervan naar de palm van zijn hand keerde kon hij iedereen zien, maar zelf bleef hij onzichtbaar. Zo neemt God acht op al onze handelingen maar Zelf wordt Hij niet gezien, zoals de apostel bewijst in 1 Timothéüs 6: 16. Daarom zeggen de schoolgeleerden: *God is in elke plaats geheel*

vervullenderwijs. De mensen kunnen in hun plaats omschreven worden, de engelen kunnen van plaats veranderen, maar God is in alle plaatsen bij wijze van vervulling. Zijn middelpunt is overal en Zijn oog is altijd in Zijn middelpunt.

Eerste tegenwerping. *Maar wordt er niet gezegd: ik zal afgaan en bezien, of zij na hun geroep dat tot Mij gekomen is, het uiterste gedaan hebben?* Genesis 18: 21.

Antwoord. Het kon niet wezen dat God onwetende was omdat er van een geroep wordt gesproken. Maar dit wordt gezegd naar de wijze van een rechter die de rechtszaak eerst onderzoekt voordat hij die vervolgens uitspreekt.

Maar om die tekst: *ik zal afgaan en bezien*, te beantwoorden let op deze twee dingen die de Heere daarmee wil aanwijzen en ons te verstaan geven.

Vooreerst. De bedaardheid en de gematigdheid die Hij in het werk van het gericht gebruikt. God maakt het zwaard niet tot rechter. Hij weegt de zaken eerst in de weegschaal. Hij legt het gericht altijd aan de regelmaat voordat Hij het snoer van verwoesting erover trekt. Wanneer God aan het werk van gericht bezig is gaat Hij met geen onbedachtzaamheid te werk, alsof Hij geen zorg draagt waar Hij slaat. Maar Hij gaat de weg in van omwandeling bij een zondaar. *Ik zal afgaan en bezien*. Hij straft niet haastig. Dit kan hier een goede opmerking wezen voor hen die de macht in handen hebben. Zij moeten naar het richtsnoer en paslood werken en de *zaken* maar niet de *personen* beoordelen. Zij moeten in gerechtigheid verdergaan. Schijnijver is niet beter dan wild vuur. Dat is geen recht maar geweld.

Ten tweeden. *Ik zal afgaan en bezien*; dat vertoont Gods geduld in het verdragen van de zondaars. Hij vertoeft totdat het geroep tot Hem opkwam. God verdraagt een grote hoop van ongerechtigheid in onze handen eer Zijn gerechtigheid het zwaard trekt. Hij reikt Zijn gerade uit tot lijdzaamheid en Zijn lijdzaamheid tot lankmoedigheid en verdraagzaamheid. O, was Gods geduld niet oneindig geweest die wij zo dikwijls getergd hebben en waarop wij zo lang in zonden hebben geleefd, onze kerfstok (waar schulden op genoteerd werden) was al lang vervuld en afgedankt. Laat geen zondaren zorgeloos en vermetel zijn. Al is God lankmoedig Hij zegt ons niet hoe lang Hij zo blijven zal. Als het geroep opklimt dan komt God neer. Als de hoogmoed, begerlijkheid en verdrukking toeneemt dan zal God het geroep horen en het vuur der zonde met een regen van bloed blussen.

Tweede tegenwerping. *Ik zal Jeruzalem met lantaarnen doorzoeken*, Zefánja 1: 12. Dit wijst ons aan dat er toch iets verborgen is voor Zijn ogen.

Antwoord. Het is niet zo dat God enige lantarens nodig heeft om iets te zien. Hoewel er gezegd wordt in Spreuken 20: 27: *de ziel des mensen is een lamp des Heeren*, echter heeft God deze lantaarn of lamp niet nodig om iets te zien, maar dit geldt ons. Wat dit doorzoeken betreft, daardoor geeft de Heere twee dingen te kennen.

(1) De volmaaktheid en nauwkeurigheid van Gods wetenschap. Hij heeft van Zichzelf een diep inzicht en nauwkeurige kennis van alles. De mensen krijgen dit gewoonlijk nadat ze een zaak nauwkeurig hebben onderzocht.

(2) God bedreigt te doorzoeken omdat Hij wil dat wij onszelf doorzoeken zullen. Evenals er staat in Klaagliederen 3: 40: *laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken*. Gods onderzoek is nu bezig in deze tijd van Zijn gericht. Laat ons dan onze zonden opzoeken en uitvinden of anders zullen onze zonden ons uitvinden.

De nuttige reden van deze waarheid zijn verscheiden.

I. De eerste nuttigheid dient tot onderwijs. Deze heeft twee delen.

1. Hoedanige mensen hoorden wij te zijn? Heeft God een venster dat Hij op al onze gedachten in ons hart kan kijken; neemt Hij zo'n nauwkeurige waarneming op al onze handelingen? O, welk een heiligheid, welke oprechtheid, welke voorbeeldige Godzaligheid betaamde ons terwijl wij in Zijn tegenwoordigheid leven! Wanneer wij voor een werelds monarch of heerser moesten verschijnen, welke plechtige voorbereiding zouden wij maken? Zal het oog van een koning zoveel teweegbrengen en zal het oog van God geen ontzag hebben? Een koning kan alleen de buitenkant zien terwijl er verraad van binnen kan wezen wat hij niet ziet. Maar God heeft een sleutel van ons hart. *Ik, de Heere, doorgrond het hart*, Jeremia 17: 10. Zou dit geen ontzag in ons veroorzaken? Gods oog is in deze dagen van plechtige en heilige vernedering voornamelijk op ons hart gericht. God kijkt daar het meeste naar, waar wij het minste naar kijken. Sommigen hebben in het geheel geen hart. *Efraïm is als een botte duif, zonder hart*, Hoséa 7: 11. De zonde heeft hun hart gestolen. Anderen hebben één hart teveel: ze hebben een hart en nog een ander hart. Het is een dubbel hart, Psalm 12: 3. Anderen hebben harten die nergens toe deugen, aardse harten. Zo was Saul die zich onder de vaten verstak. Sommigen hebben tongen als engelen, maar evenals Nebucadnézar een hart als een beest. Broeders, stonden onze harten daar waar onze gezichten staan, dan zou deze dag toch een dag zijn om schaamrood te worden! Wij zouden ons schamen elkaar aan te zien als wij eraan denken dat God een sleutel van ons hart heeft. Wanneer wij tot deze plechtige en heilige plichten komen vraagt God zoals Jehu aan Jonadab deed, terwijl hij hem groete: *is uw hart recht, gelijk mijn hart met uw hart is?* 2 Koningin 10: 15. *En hij zeide: het is, ja het is, geef uw hand. En hij gaf zijn hand en hij deed hem tot zich op de wagen klimmen.* Dit is Gods vraag aan ons: *u komt hier om uzelf te verootmoedigen en vrede met Mij te maken. Is uw hart oprecht met Mij?* Als wij kunnen antwoorden zoals Jonadab deed: *'Heere, Gij weet dat het zo is. Al heb ik veel zwakheden, echter mijn hart is oprecht. Ik heb geen bedrieglijke blanketsel op mijn hart. Al ben ik niet volmaakt, ik hoop nochtans dat ik oprecht ben.'* Wel, dan zal God antwoordden: *geef Mij uw gebeden, geef Mij uw tranen, kom bij Mij op de wagen.* Een traan uit een bloedend hart is een kostelijk reukwerk in de hemel. O, dat wij dit alziend oog slechts opmerkten, we zouden zoveel vreemd vuur in de Goddelijke tegenwoordigheid niet durven brengen. Wij lezen van Ezechiëls wagenen dat ze een rad hadden in het midden van een rad, Ezechiël 1: 16. Zo heeft God een gedachte in het midden van onze gedachten. Hij komt in ons en onze gedachten. De godin Minerva, beweren de profeten, was in zulke levendige kleuren geschilderd dat, waarheen iemand zich ook keerde, het oog van Minerva was gedurig op hem gericht. Zo ook hier, keert u waarheen u wilt, val in de liefde van enige zonde, God ziet u gedurig. Hij heeft een oog in uw hart want Hij is de Hartenkenner. Hoedanige mensen behoorden wij dan te zijn?

2. Hoe gevaarlijk is het dan iets tegen Gods wil te doen! Hij ziet het en Zijn wetenschap is met kracht gewapend. Hij die een oog heeft om te zien zal een hand vinden om te straffen. Indien er enige aanslagen bewegen tegen God, hoewel zij nog zo listig worden aangelegd, gedenk toch dat er een krijgsraad is bij Hem, die in de hemel woont.

Regelrecht tegen God? Zal iemand vragen. Ik antwoord: *geenszins.* Maar er zijn vier dingen en indien wij direct of indirect tegen één van deze vier ingaan dan strijden wij tegen God. Hij ziet het en Hij rekent het toe.

Ten eerste. Wij strijden tegen God wanneer wij aangaan tegen Zijn waarheid. De waarheid is een lichtstraal van God; ze is Zijn Wezen, Hij wordt genoemd: de Waarheid. Het is de beste Parel aan Zijn kroon. Nemen wij Zijn waarheid weg dan zullen wij God ontgoden. De waarheid is het kostbare zaad waardoor wij zijn wederom geboren, Jacobus 1: 18. Het is een pilaar en vastheid van onze zaligheid. Het is niet alleen de regelmaat van ons geloof, maar ook de wortel waaruit het geloof groeit. Neemt de waarheid weg en wat is geloven anders dan een inbeelding? Als wij zó doen dan zondigen wij al gelovende. Waarheid is de grote buit van Christus' bloed. Deze wordt gezien in het bloed van vele heilige martelaren en bloedgetuigen. Indien wij de waarheid tegenstaan dan staan wij God tegen; en zou God dit niet zien?

Laat mij toe dat ik Gods zaak verdedig. Is deze zuivere wijn der waarheid niet met water, ja met vergif gemengd? Hoe zijn de heilige waarheden Gods bijna in het gedrang der dwalingen verloren? Welke waarheid is er in de Godgeleerdheid die niet in twijfel wordt getrokken? Sommigen loochenen de Heilige Schriften, anderen de Heere die hen gekocht had. Niet alleen de grondvesten der aarde schudden op hun voegen, maar zelfs de grondvesten der Heilige Schriften worden deerlijk geschud. Wij lezen in Openbaring 9: 2 dat, *wanneer de put des afgronds geopend was rook opging uit de put als van een grote oven. En de zon en de lucht werden verduisterd.* De nieuwe dwalingen uit de put des afgronds opgekomen, hebben zulk een rook en damp in Gods kerk veroorzaakt dat de heldere zon der waarheid aan onze horizon zeer verduisterd is. Hoeveel religiën zijn er nu onder ons die elke dag met een ander kleed tevoorschijn komen? Hoeveel oude ketterijen worden opnieuw opgezocht en op de baan gebracht? Onze Zaligmaker Christus zegt: *als de Zoon des mensen komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?* Lukas 18: 8. Jazeker, Hij kan nu veel geloof vinden; bijna zoveel mensen zoveel geloven. Al deze dingen gebeuren er, maar worden ze gestraft? Worden ze niet door de vingers gezien? God ziet het; stil te zwijgen als de waarheid gewond wordt is een roepende zonde.

Ten tweede. Wij kanten ons tegen God als wij tegen Zijn verbond ingaan. Een verbond is een zaak van groot gewicht. Genomen, dat het gaat over burgerlijke zaken, hoewel het onze veel méér is, het maken is nochtans Goddelijk. Wij lezen van een verbond met een heidens koning opgericht. Toen dit door Zedekia gebroken werd zegt God: *zal hij gedijen? Zal hij ontkomen die zulke dingen doet? Ja, zal hij het verbond breken en ontkomen?* Ezechiël 17: 16. Wat; *daar hij, ziet, zijn hand gegeven had?* Daar hij al deze dingen gedaan heeft zal hij niet ontkomen, vers 18. Laten wij nu onze ogen slaan op ons plechtig Verbond. Ik beef als ik het lees. Wij hebben een verbond gemaakt, niet alleen tegen het prelaatschap maar ook tegen het pausdom; niet alleen tegen kerkelijke heerschappij maar ook tegen ketterij; niet alleen tegen de zonde, maar ook tegen scheuring; en gaan wij dan nu tegen haar inhoud in? Hoe wordt het verbond nu bij velen veracht als een almanak die uitgediend heeft? Die tevoren hun handen daarvoor ophieven, heffen nu hun hielen daartegen op. In waarheid, het Verbond werd in het eerste aangezien als iets heiligs; een dronkaard wilde ook die dag nuchter zijn, een onkuise wilde rein wezen. Maar nu wordt het aan de kant gesmeten. Wij spelen de vastendagen en verlaten God en willen om een beuzeling de vloek van het Verbond riskeren. *Maar zij hebben het verbond overtreden als Adam,* Hoséa 6: 7. Wat betekent dat? Wel, overtreden voor een geringe appel. Zo is het ook hier, om een beuzeling, om een penning in de winkel, of om een mud voorraad op de zolder te krijgen zullen de mensen hun Verbond en consciëntie te koop geven. God ziet dit; en hoort wat Hij zegt: *Ik zal een zwaard over u brengen, dat de wraak des verbonds wreken zal,* Leviticus 26: 25. Verbondsbreuk is een zonde die God ten hoogste tergt. Om deze tergingen zal God Zijn wraakzwaard trekken. Eerst onze hand en ons zegel onder het

Verbond zetten en dán het zegel af te scheuren, o wat een trouweloosheid is dat! O, kan het verbond ons niet weerhouden, God heeft ketenen die ons zullen inhouden!

En wat de zonde verzaard is, dat ze gedaan wordt tegen licht en beter weten in. Men mag toch veronderstellen dat niemand een verbond blindelings aangaat. Hij wordt tevoren onderricht of hij was al onderwezen. Neemt de een of andere zonde, legt ze op de weegschaal en doe er dit gewicht bij, namelijk dat de zonde tegen beter weten in gebeurde. Nu, alleen deze omstandigheid is zo erg als de zonde zelf. Hoewel het maar één zonde is nochtans weegt ze zo zwaar als twee.

Het Verbond is een huwelijksband. Als een vrouw na haar plechtige huwelijksverbintenis haar echtgenoot verlaat is het een zonde van hoge aard. Het Verbond is een maagdelijke gordel; het is een gordel of gouden gesp die ons aan God en God aan ons verbindt. Een gordel was in oude tijd een zinnebeeld van kuisheid. Als het Verbond gebroken wordt dan verliest de kerk haar maagdom. Israël was een volk dat in het Verbond aan God was ondertrouwd. Jeremia 2: 2. Maar als dit huwelijksverbond door afgoderij wordt besmet, dan geeft God hen een scheidbrief. Verbondsbreuk is een zonde die de huwelijksknoop regelrecht in stukken snijdt. God zegt: *Twist tegen ulieder moeder omdat ze Mijn vrouw niet is en Ik haar Man niet ben; en laat ze haar hoererijen van haar aangezicht en haar overspelerijen van tussen haar borsten wegdoen*, Hoséa 2: 1. De inwoners van Carthago waren gruwelijke verbondbrekers, zodat er ten laatste een spreekwoord ontstond: *zo trouw als die van Carthago*. Och, dat God gaf dat vele christenen in Engeland niet waren als de inwoners van Carthago, die zo weinig werk van hun eden maakten!

De Scyten hadden een wet voor iemand die twee zonden bij elkaar deed, namelijk een leugen en een valse eed. Deze zondaar moest zijn hoofd verliezen omdat zo'n gedrag de weg was om alle trouw en waarheid onder de mensen weg te nemen. Indien alle leugenaars en valse eedzweerders in deze eeuw op deze proef gesteld zouden worden, ik denk dat wij nauwelijks mensen genoeg konden vinden om hen voor het Gerechtshof aan te klagen.

Ten derden. Wij zondigen tegen God, als wij ons aankanten tegen Zijn gezanten. Ik bedoel hen niet, die zich op een listige manier in het priesterambt gedrongen hebben. Deze zijn niet uitgezonden, *maar zijn uitgegaan*, 1 Johannes 4: 1. Zij zijn uitgegaan zonder roeping en last. Maar ik bedoel hen die in een Schriftuurlijke weg in deze heilige dienst gesteld worden. Die zich tegen hen aankant, gaat tegen God aan. En denk eraan, God ziet het en Hij schrijft het in Zijn boek. Al het ongelijk wat Zijn gezanten aangedaan wordt, neemt de Koning hoog op alsof het aan Zichzelf gedaan wordt. Zo zegt Christus: *die u veracht, veracht Mij*. Wat wordt er een zwart voorhangsel over het aanzien van de heilige dienst getrokken! Laat ik hierover met u onderhandelen. De Heere onze God mocht in eigen Persoon gekomen zijn en in de vlammen tot u gepreekt hebben, gelijk Hij vroeger deed toen Hij de wet op de berg Sinai gaf. Maar dan zou u gezegd hebben: *och, laat God met ons niet spreken opdat wij niet sterven; laat Mozes spreken*. God mocht tot u gepreekt hebben door de dienst der engelen. Maar u zou niet machtig zijn geweest om dat te verdragen.

God is niet in het vuur noch in de aardbeving maar in het suizen van een zachte stilte. Het heeft Hem behaagd Zijn ambassadeurs te zenden op een nederige wijze met een olijftak in hun mond, die ons vrijen en smeken; en dat bij al de genegenheden van het liefdehart van Jezus Christus. Zal deze liefde niets bij u vermogen?

Deze natie lijdt aan een geestelijke pleuritis; wij beginnen te walgen van het Brood des levens. Als God Zijn genade onder de tafel verworpen ziet liggen dan is het rechtvaardig wanneer Hij de vijand roept om die weg te nemen. Ik bid van harte, dat de overvloed van heilige genademiddelen in deze stad niet zoveel schade doen als de

honger in andere plaatsen van het land gedaan heeft. Want als wij eenmaal zeggen: *wat is dit manna?* Dan is het geen wonder of men begint ook te zeggen: *wie is deze Mozes?* O, wat een droevige verandering is er in onze dagen! Mensen die tevoren hebben gezegd: *hoe liefelijk zijn de voeten desgenen die het goede boodschap*, en die bereid waren om hun ogen voor hun dienaars uit te steken, die staan nu klaar om hun leraars zelf de ogen uit te steken. Wat is dit verschil toch groot! Evenals Paulus zegt: *ben ik dan uw vijand geworden u de waarheid zeggende?* Galaten 4: 16. Als de leraars zachte dingen willen spreken en de weg naar de hemel ruimer maken dan Christus die ooit gemaakt heeft, dan zullen ze geaccepteerd worden. Maar als zij de bijl van de wet leggen aan de wortel der consciëntie en de zonden der mensen neerhalen, dan zegt men: *het land zal al zijn woorden niet kunnen verdragen.* (U zult de mensen meer naar een komeet zien staren dan naar de zon.) Gaat de profeet naar de koning Asa om hem te bestraffen over zijn grote zonde in het aanspannen met een goddeloos leger en zegt hij: *hierin hebt gij zottelijk gedaan*; gaat hij heen om Asa's zonden gevangen te nemen, dan wordt hijzelf gevangengenomen. *Doch Asa werd toornig tegen de ziener en hij leidde hem in het gevangenhuis*, 2 Kronieken 16: 9, 10. Dit was Jeruzalems zonde waarover Christus Zijn tranen stortte: *o Jeruzalem, Jeruzalem gij die de profeten steenigt!* Zij stenigden hen net zolang, totdat er niet één steen op de andere gelaten werd, Matthéüs 23: 37.

Die de heilige dienst zoeken te vernietigen pogen de sterren uit Christus' hand te rukken. Zij zullen ondervinden dat dit geen gemakkelijk werk is. Het zal met hen gaan als met die arend die een stuk vlees van het altaar pikte, maar er bleef een kool aan haar vlees vastzitten, zodat zij zichzelf met haar jongen in het nest verbrandde. Zij spotten met de boden Gods en mishandelden Zijn profeten, totdat het telaat was om gered te worden, 2 Kronieken 36: 16.

Ten vierde. Wij zondigen tegen God als wij iets doen tegen de orde en regering die Hij in Zijn kerk heeft opgericht. God is een God van orde Hij heeft ieder ding in zijn eigen kring gesteld. De orde en harmonie in de regering van de wereld bestaat in rangorden, de een altijd onder of boven de ander geschikt. Aristoteles zegt: *geen harmonie bestaat er uit evengelijkheid.* Er kan geen goede muziek wezen als alle stemmen dezelfde zijn; de contratenor is boven de bas. In het rijk der natuur is de zon opperbevelhebber over de planeten. Zo heeft God in het burgerlijke lichaam koningen, overheden en rechters en dergelijke gesteld. De een is ondergeschikt aan de ander waardoor de overeenstemming ontstaat. Deze machten zijn van God. *De machten die er zijn, zijn van God*, Romeinen 13: 1. De overheid is een omtuining en omheining van een land of volk. *Die door een muur breekt, een slang zal hem bijten.*

II. De tweede nuttigheid tot bestraffing.

Hier is een rechtvaardige berisping van tweeërlei mensen.

Ten eerste. Vrijgeesten; die zijn twee soorten.

Vooreerst. Onheilige en goddeloze vrijgeesten die voor zichzelf een beeld en een god van genade gefatsoeneerd hebben. Daarom stortten ze zichzelf in de zonde; en ze doen alles naar eigen goedvinden. Ze zijn op weg naar de hel en hun loop valt hen nog te lang; ze moeten in volle vaart lopen alsof ze bang zijn dat de hel vol zal zijn voordat zij aankomen. Zij zeggen wat de Psalmist aanhaalt: *God ziet het niet*, Psalm 94.

Ten tweede. Godsdienstige vrijgeesten die zondigen omdat de genade overvloedig is. Zij zeggen: God ziet geen zonde in Zijn volk en waarom hoeven wij die dan te zien? Nadat wij in Christus zijn kunnen wij niet meer zondigen; daarom is berouw niet nodig. Ik wil hen met twee woorden weerleggen.

(1) Bekinging is nodig ook nadat wij in Christus zijn. Want hoewel de zonde in de gelovige bedekt is, zijn ze echter niet volkomen genezen, Psalm 32: 2. Altijd blijven er nog enige overblijfsels van de zonde. En werkelijk, zolang als er een sluis van zonde openstaat, moet de sluis van tranen en berouw niet gesloten worden.

(2) Nadat wij in Christus zijn is iedere zonde een zonde tegen het huwelijksverbond; het is de zonde van de bruid. Als er iets is wat het hart zou moeten smelten en verbreken, zal dit het dan niet doen? De zonde van een wedergeboren ziel verwondt het hart van Christus dieper dan van anderen. Heeft Christus nog niet genoeg geleden? Zult u nog meer verwonden, Die door God verwond werd? Wilt u Hem nog meer edik te drinken geven? O, geef Hem liever wijn, Die bitter bedroefd is, Spreuken 31:6. Verkwik Hem met uw tranen. Aanschouw een bloedende Christus met een bloedend hart.

Ten tweede. De tekst bestraft ook een huichelaar die in de praktijk en in zijn levenswandel een atheïst is. Hij zegt: *God zal het niet zien*. Job 13: 16. Het woord huichelaar in de oorspronkelijke tekst betekent *veinzen*. Het Aramese woord betekent zoveel als *een gelaatsaanschouwer*. Een huichelaar draagt een gedaante van heiligheid. Aquinas noemt de geveinsdheid in zijn Kort Begrip: *een veinzen van de deugd*. Een huichelaar is met recht een kwakzalver, hij geeft zich uit voor wat hij niet is. Hij is evenals de engelen die schijnlichamen aannamen, maar er was geen ziel in om die levend te maken, Genesis 19: 1. Hij is alleen een verschijning en vertoning. Hij vertoont en schijnt wat anders dan hij werkelijk is. De Godsvrees neemt hij slechts uitwendig aan. Een huichelaar is als een verrotte zuil die aan de buitenkant verguld is. Hij lijkt op geschilderde druiven die de levende vogels bedriegen. Of, hij lijkt op de schone appels van Sodom; die dit opschrift dragen: *het is niet meer dan kleur*. Raakt iemand die aan dan vallen ze als stof uit elkaar. In het kort, huichelaars zijn als draaischilderijen die aan de ene kant de gedaante van een lam en aan de andere kant de gedaante van een leeuw vertonen. Het zijn van buiten heiligen maar van binnen duivels. Huichelaren mogen wij vergelijken bij trompetten die een groot geluid maken maar van binnen hol zijn. Geloven zij werkelijk in het alziende oog van God? Een huichelaar verandert al de godsdienst in ijdel toneelspel en complimenten. Hij wandelt met een verduisterde lantaarn en zegt: *geen oog zal het zien*. Hij gaat er op uit om met God te goochelen, wat Jerobeams vrouw met de profeet Abia meende te doen. Maar de profeet trok haar momaangezicht af en zei: *kom in, gij huisvrouw van Jerobeam*. Een huichelaar weet wel dat God te rein van ogen is dan dat Hij het kwade kan aanschouwen, daarom speelt hij met ootmoed. Hij probeert zelfs God te misbruiken om de mensen te bedriegen. Een huichelaar is meer bekommerd om een verbond te maken dan om het te onderhouden. Hij is ijveriger om in een godsdienstig leven te gaan, dan dat de Godsvreze in hem zou komen. Deze tekst beschuldigt dus een huichelaar: *alle dingen zijn naakt voor God*. God ziet al ons goochelen.

Ik zal u onderscheiden tekens geven waaraan u een huichelaar kunt kennen.

1. Hij is in zijn goedheid ongestadig en verdeeld; ijverig in mindere maar traag in grote zaken. Evenals onze Zaligmaker in Zijn tijd en Luther na Hem sprak, van sommige geveinsden, die de mug uitzuigen en een kemel doorzwelgen. In het ene zweet hij maar in het voornaamste is hij koud. Dit is een teken dat hij ongestadig is. Heilig is hij in kerkgewoonten, in overleveringen, of in een geschilderd glas (niet dat ik ze voorsta) maar zelf leeft hij ondertussen in bekende zonden: leugen eerschending, onderdrukking, enzovoort. Evenals de hogepriester zei: *het is niet geoorloofd deze penningen in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is*, Mattheüs 27. Zij

spreken als mensen met een teer geweten. *O, dat deze offerkist toch niet verontreinigd worde!* Maar laat ik hen deze vraag stellen: waarom vergoten ze dat bloed? Het was toch immers onschuldig bloed? Zij maakten er grote bezwaren tegen dat de prijs des bloeds in de offerkist gedaan werd; maar zij waren niet beschroomd de schuld des bloeds in haar ziel op te nemen. Ijverig waren ze voor de tempel maar ondertussen moordenaars van Gods Zoon. Wij hebben hiervan een gelijkkluidende tekst in Romeinen 2: 22: *die van de afgoden een gruwel hebt, berooft gij het heilige?* Wie zou op het eerste gezicht deze niet voor ware heiligen en godsdienstige mensen aanzien? Zij waren ijverig tegen afgoderij; maar zie eens de bittere wortel van geveinsdheid! Zij waren slechts voor een gedeelte goed. Zij haten wel de éne, maar niet de andere zonde. Afgoderij was in hun ogen geen Kerkroversij. Hoewel het een gruwelijke zonde was en strijdig tegen het uitgedrukte bevel van Gods wet, Deuteronomium 26: 12-14. Zo maken deze schijnijveraars er geen consciëntie van God van Zijn diens te beroven. Wij kunnen in deze Schriftuurlijke spiegel ons eigen gezicht zien. Zijn wij in voorgaande dagen schijnijverig geweest tegen het pausdom? Als men een kruis ziet (al is het maar op een hut van een arme) men was zeer verstoord en er over aangedaan. Ondertussen maakt men er geen consciëntie van de kerkroof, zelfs niet van het predikambt uit te sluiten. Men blust het vuur op Gods altaar uit en sluit de deur van Gods tempel dicht. Is dat geen duidelijke geveinsdheid? Er zijn sommigen die u nooit hoort vloeken, want dat strookt niet met hun heiligheid, maar ondertussen bedriegen, liegen en lasteren zij. Een zonde die ze nooit kunnen verantwoorden. Berooft u een mens van zijn goede naam, welke vergelding kunt u hem doen? Het is niet beter dan doodslag. Zij betonen dat de duivel hun vader is. Als dit heiligen zijn dan zijn er zulke goede heiligen in de hel ook.

2. Het tweede kenteken van een huichelaar is dat hij de godsdienst gebruikt tot een momaangezicht om zijn zonde te bedekken. Herodes gaf voor dat hij Christus wilde aanbidden, maar zijn ijver was niets anders dan boosheid. Hij wilde niet anders dan Zijn ondergang. Kwade aanslagen worden dikwijls onder goede voorstellen verborgen. Om haar moorddadige aanslag op Naboth en zijn zonen een kleur te geven, riep Izébel een vasten uit. Om zijn verraderij te verbloemen deed Absalom alsof hij de Heere Zijn belofte wilde betalen. Hoe kunstig is het hart om de weg naar de hel uit te vinden! Soms wendt de gierigaard voor alsof hij consciëntieus is. Judas viste naar geld onder de dekmantel van Godsvrees: *Deze zalf had men duur kunnen verkopen voor 300 penningen en de armen gegeven*, Johannes 12: 5. Hoe weldadig was Judas! Maar zijn liefde was op zichzelf gericht, want hij droeg de beurs. Velen maken van de godsdienst een mantel tot bedekking van eergierigheid. *Komt, zie mijn ijver aan voor den Heere*, zegt Jehu, 1 Koningen 10: 16. *Nee Jehu, uw ijver is voor het koninkrijk!* Bovendien was het geen ijver maar *erzucht*. Jehu maakt de godsdienst tot een voetklem om in het zadel te komen en zowel de troon als de kroon te bezitten. Dit was een dubbele geveinsdheid.

3. Ten derde. Een huichelaar stelt zich inwendig geheel en al tegen God.

Ten eerste, hij stelt zich tegen Gods *Wezen*, tegen Gods *zelfstandigheid*. Een huichelaar is een blote schijn.

Ten tweede, hij stelt zich tegen Gods *enkelvoudigheid*. God is één en hij heeft ook een huichelaar tot *een* gemaakt. Maar hij maakt zichzelf tot *twee*: een hart en een ander hart. Hij geeft God de tienden en de rest voor alles wat hij het liefste heeft.

Ten derde, hij stelt zich tegen Gods *goedheid*. God is goed en in Hem is er geen vermenging. Een huichelaar is alleen goed in schijn opdat hij kwaad mag wezen in der daad. De huichelaren bedekken het kwade onder de schijn van het goede. Hij is een duivel in Samuëls mantel. Pilatus wilde de wereld doen geloven dat hij een tere

consciëntie had, *hij waste zijn handen*. Maar hij kon niet zeggen evenals David: *ik was mijn handen in onschuld*, Psalm 26. Want dan zou hij het onschuldig bloedvergieten van Jezus nooit toegestaan hebben. God ziet onze bedriegerijen. O hoe hatelijk is een huichelaar! Wij kunnen in de Staat geen verraad dulden. Daarom wordt iemand in ons Gemenebest zwaarder gestraft als men onder een schijn van rechtspraak bedriegt, dan een ander met het zwaard te doden. Waarom? Omdat bedrog goed te praten, onder een schijn van eten en drinken gebeurt. *Judas, verraaft gij de Zoon des mensen met een kus?* Wij kunnen Jezus zowel met een traan als met een kus verraden, zoals Judas deed. *Maar onze tranen kunnen ook op leugen afgericht zijn*, zegt Bernardus. Gods grote ongenoegen over deze kunt u hierin zien dat Hij Zijn volk in het Oude Testament hierover zo streng bestraft heeft. *Wat neemt gij Mijn verbond in uw mond? Dewijl gij de kastijding haat*, Psalm 50: 16. ‘Huichelaar, wat hebt u met de godsdienst u te bemoeien, heiligheid voor te wenden terwijl u de ware godsdienst haat en het offer aan God verfoeilijk maakt.’

Hoort de verschrikkelijke bedreiging: *zij naderen tot Mij met hun lippen*. Zij hebben God in hun mond, maar doen hun hart verre van Mij. *Daarom zal Ik wonderlijk handelen met dit volk; want de wijsheid der wijzen zal vergaan*, Jesaja 29: 14. Ik zal hen aanslagen verijdelen en hun beraadslagen tot dwaasheid maken. Want het zijn huichelaars. Christus spreekt zeven weëen uit over deze zonde in één hoofdstuk, wat Hij nooit zo in die mate over enige andere zonde heeft gedaan. *Wee u gij geveinsde, wee u, wee u*, enzovoort. Matthéüs 23. Een geveinsd volk, of *een geslacht onder Gods toorn*, is in de heilige Schrift een en hetzelfde, Jesaja 10: 6. En als de Heilige Geest de pijn van de hel wil verzwaren en vergroten dan drukt Hij ze uit onder deze naam: *de plaats der huichelaren, of geveinsden*. Alsof de hel tot geen ander doel was gemaakt dan een verblijfplaats voor de huichelaren.

III. Nuttigheid, een woord van vermaning.

Indien de geheimen van onze harten naakt en geopend zijn voor God, wandelt dan als onder het oog van Hem. Seneca zegt: ‘men moet zó leven, als voor iemands gezicht; zó denken, alsof iemand in ons hart kan zien’. Wat baat het iets voor een mens te verbergen terwijl het voor God niet toegesloten is? Want Hij is in ons gemoed en verstaat van ver onze gedachten. Mij dunkt, het woord van Hagar behoort de spreuk van een christen te zijn: *Gij, God des aanzien*. Het gezicht van David behoort ook gedurig ons voor ogen te staan: *ik stel den Heere gedurig voor mij*, Psalm 16: 8. Sommigen stellen hun geldzaken, anderen de vrees voor mensen gedurig voor hun ogen. De wijze christen zal God, Zijn oordelen en de eeuwigheid gedurig voor ogen houden. Werkelijk, indien Gods oog op sommige tijden van ons afgekeerd werd, wij zouden groter vrijheid nemen. Maar nu alle dingen naakt en geopend liggen voor Zijn ogen, durven wij niet in het gezicht van onze Rechter zondigen. O, ontzie toch het oog van God!

1. Dat zal een breidel wezen om onze zonde in te tomen. Hoe zal ik zo'n groot kwaad doen en zondigen tegen God? Seneca geeft zijn vriend Lucilius deze raad: *wat hij ooit wilde doen, hij moest altijd bedenken dat sommige Romeinse leden van de Senaat hem zagen; dan zou hij nooit iets oneerlijk doen*. Het oog van God behoort gedurig voor onze ogen te staan, dat zou een tegengif zijn tegen onze zonden. Het is niet genoeg de zonde te besnoeien, dat wil zeggen alleen de uitwendige daden af snijden. Bernardus zegt: *velen besnoeien de zonde maar roeien die niet uit*. Nee, de zonden moeten met de wortel uitgeroeid worden. Kruisig uw troetelzonden en laat uw hart op de zonde niet broeden. Nogmaals, laat Gods alwetendheid u afschrikken van de zonden te verbergen. Wie zou een verrader bij zich laten schuilen? De zonde zuigt nu uw borst,

eens zal ze uw bloed zuigen. De mensen denken, als ze in de duisternis wandelen dat deze een bedekking voor hun zonden is, omdat geen oog hen ziet. Evenals zij die slechte ogen hebben, denken dat de lucht altijd even nevelachtig is. Hoewel het gebrek niet ligt in de lucht maar in hun ogen. Zo is het ook wanneer de vorst dezer wereld de ogen van de mensen verblindt. Omdat hun ziel verduisterd is, denken ze dat het overal duister is; de lucht is bewolkt, God ziet het niet. Maar denk hieraan: *alle dingen zijn naakt voor Hem*. Ga er niet op uit om uw zonden te bedekken, beken ze liever. Beken uw zonden, dat is het eigen werk voor deze boetedag. Belijdenis van zonde doet aan een ziel wat de geneesmeesters doen aan het lichaam. Ze opent een geestelijke ader en laat het kwade bloed uit. Het enige middel om te maken dat God de zonden niet ziet is, dat wij ze in onszelf zien, maar dan met tranen in onze ogen. Tekent elke zonde met een traan.

2. Indien de geheimen van onze harten naakt en geopend zijn voor God, laat dat een spoorslag voor de deugd zijn. Bent u ijverig in de dienst van God? Verteert gij uzelf in de zaak van God en de zaak van Zijn waarheid? God ziet het, u zult er niet bij verliezen. Voor dit leven hebt u een belofte, dat is Gods wisselbrief, Mattheüs 19: 29. En als God komt om rekenschap van u af te eisen zal Hij u met overvloed betalen. Hoe meer iemand voor God heeft opgelegd, hoe groter de som der heerlijkheid worden zal.

3. Het is een geschikte slijpsteen tot opscherping van onze plichten. O christen, die zo dikwijls in het afgezonderde leeft en bijzondere uren voor God en Zijn dienst afzondert, en menige traan in uw binnenkamer stort waar de wereld geen kennis van heeft; dit is een teken dat God u afgezonderd heeft. Bedenk dan dat Gods oog op u is, uw gebeden worden aangetekend, uw tranen verzamelt Hij in een fles en Hij zal hetgeen Hij in het verborgen ziet, u in het openbaar vergelden, Mattheüs 6: 6. Hoe behoorde dit vleugels te geven aan onze gebeden en olie aan de vlam van onze Godsvrucht! Laat ons toezien dat wij in de loop van onze Godsvreze niet verslappen; laten onze tranen niet door ijverloosheid bevrozen, want dat kan onze kroon - indien wij die niet verliezen - toch verminderen.

IV. Nuttigheid, tot troost.

Hier zijn borsten van troost voor Gods heiligen in deze droevige tijd, temidden van al die de verdrukkingen die zij ondergaan. Laat dan de wereld hun gezicht voor ons fronsen en laat de mensen u vervolgen en lasteren, menende dat ze Gode een dienst doen, Johannes 16: 2. Hier is in de wijnstok om krachtige hartversterking te krijgen. *Alle dingen zijn naakt en geopend*. Zij kunnen niets doen of onze Vader ziet het. Zij maken eerst de wonden en dan gieten ze er edik in. God tekent hun wreedheid aan. Hij ziet welke roeden zij gebruiken en hoe hard ze slaan. Hij heeft een oog om te zien en een hand om te straffen. *Ik heb merkkelijk gezien de mishandeling Mijns volks*, Handelingen 7: 34. Niet alleen Zijn oog in de Voorzienigheid, maar ook een oog van medelijden. Dat was voor David een grote troost in zijn verdrukking, en als een gouden schild in de hand des geloofs: *mijn zuchten is voor U niet verborgen*, Psalm 38: 6. Als ik ween, weent Christus in mijn tranen; Hij bloed in mijn wonden. Tweeërlei bloed is er wat roept tot God. Het bloed der zielen die uitgehongerd of doodgemarteld zijn en het bloed der heiligen. Ik bedoel geen heiligen zonder heiligheid, heiligen alleen in naam, maar zodanigen die Christus in hun harten graveren en Zijn woord in hun leven tot uitdrukking brengen. Het is gevaarlijk met hun bloed te spelen. Indien iemand hun bloed verspild, het is niet beter dan Christus eigen bloed te verspillen, want zij zijn leden van Zijn lichaam. *In al hun benauwdheden was Hij benauwd*, Jesaja 63: 9 Gods volk is zeer dierbaar voor Hem.

Koninklijk bloed vloeit door hun aders. Zij zijn kostbare juwelen en dierbare parels; het is Zijn eigendom, Maléachi 3: 17. Zijn hart is buitengewoon met hen ingenomen, ja gewond door liefde. *Ik heb geijverd over Sion met een grote ijver*, Zacharia 8: 2. Wij weten dat ijver uit liefde voortkomt. Ja, Ik heb geijverd over Sion. IJver is een vlam van liefde. O, heiligen Gods, wees dan goedsmoeds wat u ook overkomt, God ziet het. *In dezelfde morgenwake zag de Heere in de kolom des vuurs en de wolk, op leger der Egyptenaren; en Hij verschrikte het leger der Egyptenaren*. Gedenk daaraan, God heeft een oog in de wolken.

V. Nuttigheid, tot waarschuwing.

Als God zo oneindig wijs is wacht u er dan voor, wanneer alles in de Kerk en Staat overhoop ligt, dat u God niet van een dwaas beleid beschuldigd. Strijk geen vonnis, maar verwondert u, want alle dingen zijn naakt voor Hem. Niets ontstaat er in de wereld of God heeft er Zijn bestuur en beleid over ten goede van Zijn kerk. Hij voert Zijn voornemen door de plannen van de mensen uit. Alle dingen liggen naakt voor het oog van de Goddelijke voorzienigheid. God staat nooit stil, Hij weet wanneer en hoe Hij verlossen zal.

1. *Wanneer* Hij verlossen zal. David zegt in Psalm 31: 17: *mijn tijden zijn in Uw hand*. Waren onze tijden in onze eigen handen, we zouden al te spoedig verlost wezen; waren ze in de hand van onze vijanden wij zouden al te laat verlost worden. *Maar mijn tijden zijn in Uw hand*. En zeker, Gods tijd is altijd de beste. Ieder ding is schoon op zijn rechte tijd. Als de genadetijd rijp is, zullen wij die krijgen. Het is waar, wij zijn nu tussen de hamer en het aanbeeld. Wij hebben oorzaak te vrezen dat wij de dood van de godsdienst eerder zullen zien dan haar geboorte en haar herstel. Werp echter uw anker van hoop niet weg. God ziet wanneer de genadetijd rijp zal zijn. Als Zijn volk laag genoeg en de vijand hoog genoeg is, dan verschijnt gewoonlijk de Morgenster van de kerk. Als de tichelstenen verdubbeld worden, dan komt Mozes, Exodus 1. Laat God Zijn tijd alleen behouden.

2. *Hoe* Hij verlossen zal. Voor Hem zijn alle dingen geopend. God verlost soms op een manier waarvan de mensen denken dat alles verwoest wordt. Het schijnt vreemd, toen Hij Israël wilde verlossen verwekte Hij de harten van de Egyptenaren om hen te haten. Kan dat een geschikte manier zijn tot verlossing? Toch werd door dit middel de verlossing bevorderd. Zo zijn ook nu de harten van vele mensen opgehitst om Gods volk te haten en Zijn verbond te verbreken. Maar God kan hun macht en woede tot het grootste voordeel omwenden. Zoals Hij eens deed met de boosheid van de hogepriester en het verraad van Judas. Er was geen andere weg voor Jona om behouden te worden dan in de buik van de walvis opgeslokt te worden. Daarin zwemt hij behouden naar het land. God laat dikwijls Zijn volk stranden op de gebroken stukken van een schip. God kan maken dat de vijanden Zijn werk doen. Soms speelt Hij Zijn eigen spel door hun handen. Billijk mogen wij dan uitroepen met de apostel: *O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods*, Romeinen 11: 33. God wil ons niet tot Zijn geheime Raad maken; Zijn pad is in de diepte. Indien wij geen reden van Zijn handelingen kunnen vinden, laten wij onze eigen ondiepte en niet Zijn diepte beschuldigen.

VI. Nuttigheid, tot raadgeving.

Tot besluit kan deze waarheid ons dienen tot een heilzame raad. Het toont ons aan waarheen wij in al onze benauwdheden en bekommelingen ons heen moeten wenden. Ga tot God. Alle dingen zijn naakt en geopend voor Zijn ogen. Hij is het Orakel der wijsheid. *Indien iemand wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere*, Jacobus 1: 5.

Hier zien wij meestal in de duisternis. Bid daarom evenals David: *Heere, doe mijn lamp lichten, wil mijn duisternis opklaren. Schiet enige stralen van uw Goddelijke kennis in mijn ziel.* Smeek God, dat evenals alle dingen openliggen voor Zijn ogen, zij ook open mogen liggen voor uw ogen. Opdat wij de gruwel der zonde en de schoonheid der heiligheid mogen zien.

- ? De tijden zijn boos, laat ons God bidden dat Hij onze Stuurman zij, om onze weg te richten naar Zijn woord.
- ? Dat hij ons lere om ijverig te wandelen ten opzichte van onszelf, Godvruchtig ten opzichte van Hem en voorzichtig ten opzichte van anderen.
- ? Dat Hij ons wil geven de genadegaven die tot ons beroep nodig zijn en die onze belijdenis versieren en ons daarin bevestigen.
- ? Dat Hij ons door Zijn raad zó wil leiden, *dat wij daarna in heerlijkheid mogen worden opgenomen.*

Einde.